

درسنامه + تست

«جغرافیای واقعاً جامع کنکور»

مینا معبودی، الناز گنج‌کار، علیرضا طهرانی
همکار تألیف: علیرضا کاهیدوند

ویژه کنکور

۱۴۰۵

★★★★★

دوست عزیزم سلام:

با توجه به اینکه هر سال تغییرات هدفمندی در کتاب‌های واقعاً جامع صورت می‌گیرد تا کتاب از نظر محتوایی ارتقا پیدا کند و پاسخگوی نیازهای مخاطبین باشد، امسال هم در ویرایش جدید کتاب با دستی پر اومدیم تا شما رو با ویژگی‌های جدید که اینجا نوشتیم شگفت‌زده کنیم:

سوپر اپلیکیشن مهروماه:

امکان پاسخگویی به تست‌های کتاب در پاسخ‌برگ‌های الکترونیکی
ساخت کارنامه، گزارش‌گیری و تحلیل وضعیت پاسخگویی به سؤالات
ارائه گزارش تست‌های غلط و نزده برای رفع اشکال
تعیین وضعیت پاسخ‌گویی هر تست در مقایسه با سایر داوطلبان
امکان ساخت و برگزاری آزمون از تمامی سؤالات کتاب جامع
گزارش تجمیعی از وضعیت پاسخ‌گویی در هر درس کتاب و امکان مقایسه درس‌ها با هم
امکان ایجاد کلاس برای ارائه تکلیف و ساخت آزمون هماهنگ (ویژه دبیران و مشاوران)
امکان ارسال تکالیف انجام‌شده توسط دانش‌آموزان برای دبیر و مشاور (ویژه دبیران و مشاوران)
حل ویدیویی سؤالات تألیفی و کنکورها و فیلم‌ها و پادکست‌های آموزشی و مشاوره

پوستر برگ برنده:

جمع‌بندی عالی از مهم‌ترین و کاربردی‌ترین نکات کنکور سراسری
قابل استفاده در دوران جمع‌بندی و مرورهای لحظه آخری

+ تغییرات محتوایی:

اضافه شدن سؤالات کنکورهای اخیر در کتاب و سوپر اپلیکیشن مهروماه
طراحی سؤالات Level up بر اساس آخرین رویکرد سؤالات کنکور

برای دریافت سوپر اپلیکیشن
مهروماه اسکن کنید.

«درس جغرافی حفظ‌کردنی نیست» شاید این جمله رو زیاد شنیده باشین. بعضیا هم دقیقاً برعکس این جمله رو میگن و معتقدن اتفاقاً «درس جغرافی کاملاً حفظیه». هر کدوم از این نظرات هم مدافعان و مخالفان خودش رو داره، اما کدوم نظر درسته؟ واقعیت اینه که حفظی یا مفهومی بودن به درس تا حد خیلی زیادی به روش مطالعه‌ای بستگی داره که هر کسی به کار می‌گیره.

یه نفر می‌تونه با اتکا به حافظه قوی که داره تمام مطالب به کتاب رو بدون جا انداختن حتی به واو حفظ کنه (فرقی هم نداره که اون چه کتابی باشه) و در عوض یه نفر دیگه با درک مفاهیم و کاربرد اون‌ها، مطالب رو جوری یاد بگیره که تا مدت‌ها فراموش نکنه. حالا پیشنهاد من به شما چیه؟ درک مفاهیم جغرافیا این بهتون چه کمکی می‌کنه؟ ۱. نسبت به حفظ کردن به وقت کمتری نیاز داره ۲. راحت‌تره ۳. مطالب وارد حافظه بلندمدت میشن و شما نیاز به مرور چندین و چندبار درسا ندارین. ۴. می‌تونین به هر سؤال استandar دی که از اون موضوع طرح بشه، جواب بدین (این مورد برای شما کنکوریا از همه مهم‌تره)، یعنی چی؟ یعنی اینکه ممکنه شما با حفظ کردن بدونین که مثلاً جغرافی‌دانان با دید ترکیبی موضوعات رو بررسی می‌کنن، اما وقتی قرار باشه در مثالی تشخیص بدین که از دید ترکیبی استفاده شده یا نه، نیاز به درک مفهوم دید ترکیبی دارین؛ پس اگه به اهمیت درک مفاهیم به‌جای حفظ کردن اون‌ها پی بردی، وقتشه یه جور دیگه جغرافی رو بخونی. تو درسنامه این کتاب سعی شده مطالب جوری بیان بشن که بهت تو درک بهتر مطالب کتاب درسی کمک کنه. از جدول، نمودار، تصویر و... هم تا جایی که ممکن بود مطالب رو قابل درک‌تر کنه، استفاده شده. در بخش تست‌ها هم سؤال‌هایی طراحی شده که هم با مثال‌های بیشتر آشنا می‌کنه و هم نزدیک به کنکوره و سؤالایی رو که ممکنه از هر موضوع طرح بشه، برات شبیه‌سازی می‌کنه.

■ در انتها تشکر می‌کنیم از جناب آقای احمد اختیاری، مدیر توانمند، موفق و دلسوز انتشارات مهروماه که انصافاً در کلیه مراحل تألیف، حمایتشون پشتوانه تلاش‌های ما بوده و هست!

■ تشکر ویژه از آقای امیر محمدیگی، مدیر تألیف محترم واحد علوم انسانی که در طول تألیف کتاب راهنمایی‌های بسیار خوبی داشتند.

■ گروه تخصصی علوم انسانی هومان و جناب آقای محمدجواد حیدر که با حضورشان باعث قوت گرفتن واحد علوم انسانی شدند تا کتاب‌ها به‌صورت تخصصی برای دانش‌آموزان تألیف شود.

■ همکار گرامی، آقای علی‌رضا کاهیدوند که در طراحی برخی تست‌ها و بهتر کردن درسنامه‌ها از توان علمی این عزیز بهره‌مند شدیم!

■ از دوستان بسیار زحمتکش و پرتوان در واحد تولید انتشارات تشکر می‌کنم که کتاب رو به بهترین شکل صفحه‌آرایی کردن.

■ همکاران تألیف ما که در ویراستاری کتاب سنگ تموم گذاشتن، که فقط می‌تونیم بهشون بگیم دست‌مریزاد!

■ بچه‌های خوب واحد روابط عمومی و توسعه و ارتباطات که برای معرفی این کتاب خیلی زحمت کشیدن، مخصوصاً مدیر خوب سایت مهروماه آقای امیر انوشه.

■ همچنین از مادر عزیزم تشکر می‌کنم که در طول تألیف این کتاب مثل همیشه حامی و همراه من بودن.

با آرزوی موفقیت برای تو دوست خوبم

مشاوره درس جغرافیا به سبک هومان

🔍 نگاه کلی: از سال ۹۹ تا اردیبهشت ۱۴۰۴ طی ۱۳ دوره برگزاری کنکور در داخل و خارج کشور تغییراتی به شرح زیر صورت گرفته است:

- ۱ تعداد سؤالات از ۱۵ سؤال به ۱۲ سؤال کاهش یافته است.
- ۲ ضریب تأثیرگذاری به ۵ افزایش یافته است.
- ۳ سطح سؤالات بالا رفته و تلاش شده سؤالات مفهومی‌تر و ترکیبی از چند درس یا دو یا سه کتاب طراحی شود.
- ۴ چینش سؤالات براساس کتاب رعایت شده، اما تعداد سؤالات هر کتاب در هر آزمون متفاوت بوده است.

🔍 آنالیز کمی:

در جدول زیر پراکندگی سؤالات از سال ۹۹ تا کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴ را مشاهده می‌کنید:

نام کتاب	داخل ۹۹	خارج ۹۹	داخل ۱۴۰۰	خارج ۱۴۰۰	داخل ۱۴۰۱	خارج ۱۴۰۱	دی ۱۴۰۱	داخل ۱۴۰۲	خارج ۱۴۰۲	اردیبهشت ۱۴۰۳	داخل ۱۴۰۳	خارج ۱۴۰۳	اردیبهشت ۱۴۰۴
جغرافیا (۱)	۴	۳	۴	۲	۴	۴	۳	۱	۱	۳	۲	۳	۳
جغرافیا (۲)	۵	۶	۵	۵	۵	۵	۳	۳	۴	۵	۴	۶	۵
جغرافیا (۳)	۳	۳	۳	۴	۳	۳	۳	۲	۲	۳	۲	۳	۳
ترکیبی	-	-	-	۱	-	-	۳	۶	۵	۱	۴	-	۱

حالا در نمودار زیر آمار سؤالات جغرافیا در کنکورهای اخیر را بر اساس نوع سؤالات، تیپ‌شناسی می‌کنیم:

تصویر، عکس، نقشه و نمودار

تعیین مصداق مفاهیم: سؤالاتی که مصداق و مثالی برای یک مفهوم می‌خواهند.

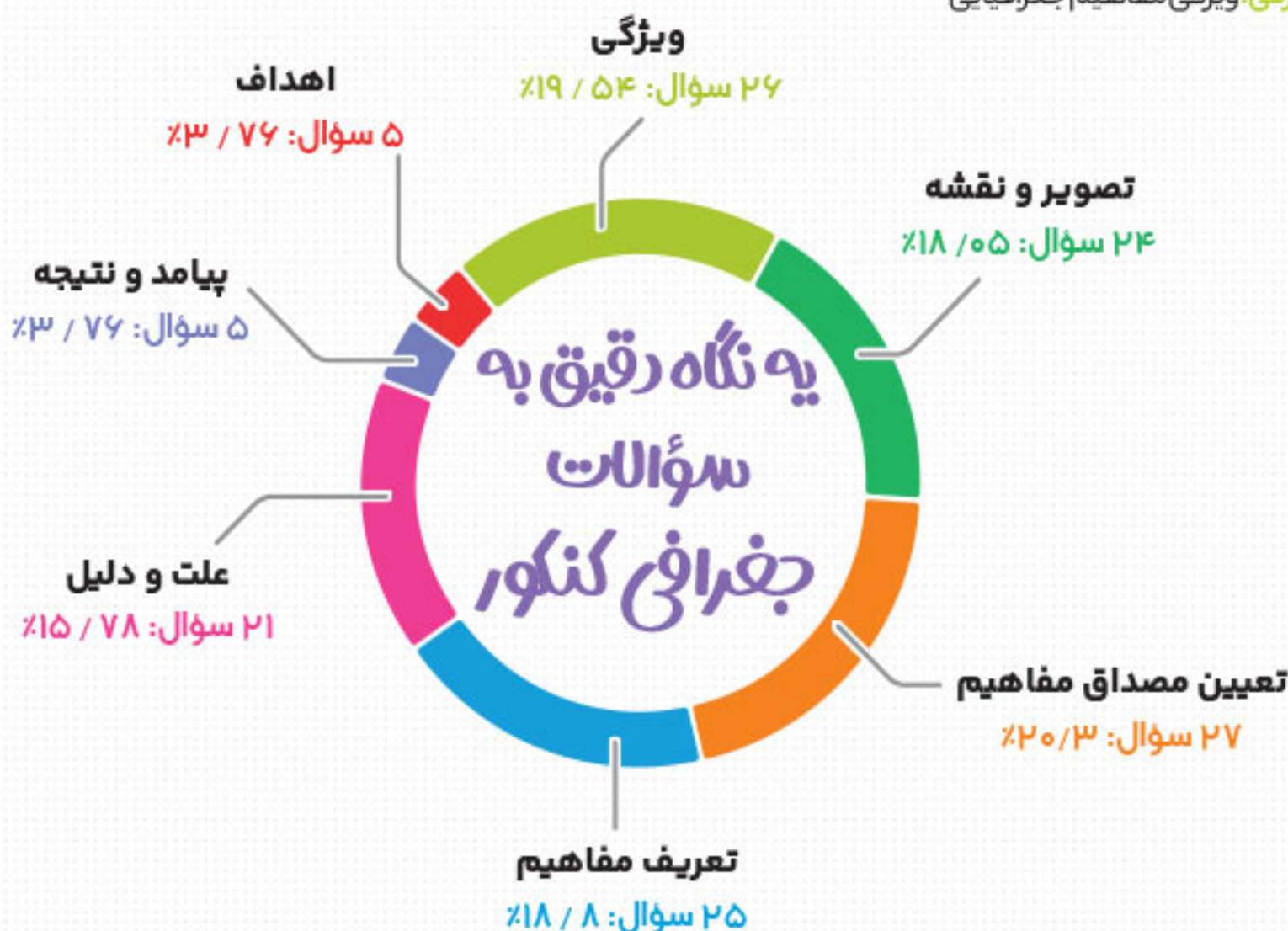
تعریف مفاهیم: تعریف مفاهیم جغرافیایی

علت و دلیل

پیامد و نتیجه: پیامد و نتیجه فعالیت‌ها و پدیده‌های جغرافیایی

اهداف: اهداف فعالیت‌های جغرافیایی

ویژگی: ویژگی مفاهیم جغرافیایی

آنالیز کیفی:

تیپ‌شناسی:

تیپ سؤالات درس جغرافیا از سال ۹۹ تغییر کرد و همان‌طور که گفتیم، درس جغرافیا به یک درس چالشی و دشوار تبدیل شد. سؤالات درس جغرافیا تا قبل از سال ۹۹ کاملاً حفظی بودند و با صرف حفظ کردن نکات می‌توانستیم به سؤالات جواب بدهیم و خبری از سؤال‌های مفهومی و ترکیبی نبود، ولی از سال ۹۹ همه چیز برعکس شد و سؤالات کاملاً ترکیبی، مفهومی و چالشی شدند و از سهم بالای سؤال‌های حفظی خبری نبود. مثال‌های موجود در کتاب و زیرنویس عکس‌ها نیز بسیار مورد توجه طراحان قرار گرفته است.

به نظر می‌رسد که طراحان محترم به دنبال سنجیدن قدرت تحلیل و خلاقیت ما هستند. پس دیگر نمی‌توانیم فقط تعاریف و مفاهیم موجود در کتاب را حفظ کنیم و بدون درک و یادگیری دقیق و عمیق این تعاریف و مفاهیم، به سؤالات جغرافیا جواب بدهیم.

بررسی رویکرد جدید:

وقتی در سال ۹۹ طراحان کنکور رویکرد جدیدی برای طرح سؤالات جغرافیا در نظر گرفتند، برای همه عجیب و جالب بود، ولی وقتی دیدند که سال ۱۴۰۰ هم همان رویه و رویکرد برای طرح سؤالات در نظر گرفته شده، همه متوجه شدند که باید به این نوع سؤالات جغرافیا عادت کرد. (البته در کنکور تیرماه ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ شاهد سؤالات متعادل‌تری در درس جغرافیا بودیم!) این تغییر رویکرد را بیشتر با هم بررسی می‌کنیم:

سال‌های قبل شاهد سؤالات تک‌عبارتی بودیم که فقط با حفظ کردن خط به خط کتاب می‌توانستیم به سؤالات جواب بدهیم، ولی دو سال است که سؤالات ترکیبی نیز دیده می‌شود. سؤالات ترکیبی به این صورت است که مثلاً صورت سؤال یکی از مفاهیم پایه دهم است و گزینه‌ها، مثال‌هایی است که در دروس مختلف پایه دیگر یا حتی همان پایه، ولی در درس دیگر آمده و همین نکته است که سؤالات را چالشی می‌کند؛ چون حرف اول را خلاقیت و درک مفاهیم می‌زند نه صرفاً حفظ کردن مفاهیم. در کنکور اردیبهشت ۱۴۰۳ شاهد افزایش سؤالات چندقسمتی و استفاده بیشتر طراحان از شکل و نقشه در سؤالات بودیم.

در جدول زیر پراکندگی دشواری سؤالات درس جغرافیا در سال‌های اخیر را مشاهده می‌کنید:

سطح سؤال	داخل ۹۹	خارج ۹۹	داخل ۱۴۰۰	خارج ۱۴۰۰	داخل ۱۴۰۱	خارج ۱۴۰۱	دی ۱۴۰۱	داخل ۱۴۰۲	خارج ۱۴۰۲	اردیبهشت ۱۴۰۳	داخل ۱۴۰۳	خارج ۱۴۰۳	اردیبهشت ۱۴۰۴
آسان	۳	۲	۱	-	۱	۳	۱	-	۳	۱	۲	۲	۱
متوسط	۳	۴	۶	۴	۹	۵	۶	۶	۵	۵	۴	۴	۳
سخت	۴	۱	۲	۲	۲	۴	۴	۵	۳	۴	۴	۱	۵
خیلی سخت	۲	۵	۳	۶	-	-	۱	۱	۱	۲	۲	۵	۳

تحلیل کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴:

سؤالات جغرافیا در اردیبهشت ۱۴۰۴ بیشتر به سمت مفهومی و مصداقی شدن نسبت به تیرماه ۱۴۰۳ پیش رفته است. در واقع سؤالات مفهومی‌تر شده بود، اگر دانش‌آموز مطالب را خوانده بود، می‌توانست با قدرت تجزیه و تحلیل خود به راحتی به سؤالات پاسخ دهد، اما سطح سؤالات باز هم بالا و سخت بود و از سؤالات ساده خبری نبود.

آنالیز تعدادی:

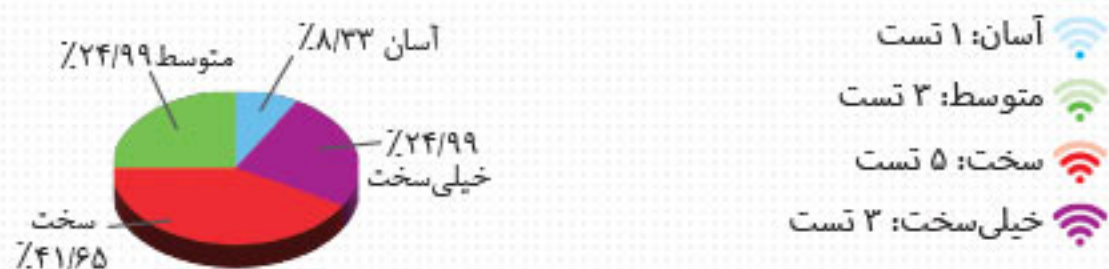
نکته: بودجه‌بندی براساس کتاب درسی: سؤالات جغرافیا مانند دوره قبل، ۱۲ تست بود و تغییری نکرد و در پراکندگی کتاب‌ها (سه پایه) نسبت به تیرماه ۱۴۰۳ تغییرات زیادی صورت نگرفته بود؛ بدین ترتیب که ۴ سؤال از کتاب دهم، ۴ سؤال از کتاب یازدهم و ۴ سؤال از کتاب دوازدهم طراحی شده بود و خبری از سؤال ترکیبی نبود.

ب بودجه‌بندی تست‌های کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴ بر اساس سال تحصیلی:

ج بودجه‌بندی بر اساس سطح سختی سؤالات:

آنالیز محتوایی: امسال سؤالات از سطح حفظی به سمت مفهومی‌تر رفته بود و از این جهت می‌توان گفت خوب بوده، اما سطح سختی سؤالات بالا بود. بدین معنا که علاوه بر محفوظات دانش‌آموزان، بر روی قدرت تجزیه و تحلیل و ارتباط دادن پدیده‌ها تأکید شده بود.

توصیه‌ها:

- با توجه به ضریب بالای این درس، سعی کنید در مطالعه خود نظمی ایجاد کنید تا بتوانید تمامی دروس ارائه‌شده در سه پایه جغرافیا را مطالعه کنید.
- در ضمن در مطالعه مطالب کتاب، حتماً داده‌ها را تجزیه و تحلیل کنید.

فصل دوم: جغرافیای حمل و نقل

درس سوم: ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل

تحرک و جابه‌جایی یکی از نیازهای اساسی انسان در فعالیت‌های فردی و اجتماعی و از طرف دیگر یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های انسان در جهان امروز حمل و نقل است که نقش مهمی در اقتصاد و روابط بین مکان‌ها و نواحی دارد. سامانه‌های حمل و نقل، مردم و انواع فعالیت‌های اقتصادی را در داخل کشورها یا در سطح بین‌المللی به هم پیوند می‌دهند؛ بنابراین در این فصل با اهمیت و ضرورت شبکه‌های حمل و نقل، شیوه‌های حمل و نقل و همچنین راهکارهای مدیریت آن‌ها آشنا می‌شویم. ابتدا مرور کوتاهی بر سیر تحول وسایل حمل و نقل از گذشته تاکنون داشته باشیم.

گسترش حمل و نقل از گذشته تا امروز

بدنیست اول با وضعیت حمل و نقل در عهد باستان آشنا شید. اون زمان، حمل و نقل مثل امروز آسون نبود؛ چطور؟ بخون ادامه درس رو...
بیش از چهارهزار سال قبل و در زمان نخستین تمدن‌های کهن، انسان‌ها برای حمل بار از چارپایان استفاده می‌کردند. در آن زمان، در منطقه بین‌النهرین حمل و نقل با قایق‌های پارویی در رودخانه‌ها و کانال‌های آبی معمول بود. **اختراع چرخ** همچون کشف آتش تحول بزرگی در زندگی انسان آن دوره پدید آورد. شواهد تاریخی وجود شبکه‌های حمل و نقل و گسترش آن‌ها را در دوره‌های زمانی مختلف نشان می‌دهد.
مثال ۱ در نقاط مختلف قلمرو پهناور ایران در دوره هخامنشیان، راه‌ها و چاپارخانه‌هایی ایجاد شده بود.
مثال ۲ جاده‌های سنگ‌فرشی گسترده و طولانی در امپراتوری روم که همه نقاط را به مرکز و پایتخت متصل می‌کردند.
مثال ۳ جاده ابریشم که شرق آسیا را از طریق ایران به غرب اروپا پیوند می‌داد.
همون‌طور که تمدن‌ها در پیشرفت حمل و نقل مؤثر بودن، حمل و نقل نیز در گسترش تمدن‌ها نقش داشت. (رابطه متقابل)

عصر اکتشافات جغرافیایی

پیشرفت در دریانوردی و ساختن کشتی‌های پیشرفته‌تر موجب شد که سرزمین‌های نو کشف شوند و تحولات بسیاری در این نواحی جهان پدید آید.
■ قرن نوزدهم میلادی:

تا پیش از انقلاب صنعتی (۱۸۴۰ - ۱۷۶۰ م) وسایل حمل و نقل زمینی به‌کندی و با صرف زمان زیاد، مسافت‌های طولانی را طی می‌کردند و فقط قادر بودند میزان بار کمی را حمل کنند. در خشکی‌ها، نیروی انسان و چارپایان عامل حرکت مسافر و بار و در دریاها نیروی باد محرک کشتی‌ها بود اما اختراع موتور بخار تحول بزرگی در حمل و نقل آبی و ریلی به وجود آورد. در اوایل قرن نوزدهم نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند. قطارها در بین شهرها به حرکت درآمدند و این کشور را به زادگاه قطار تبدیل کردند. حمل و نقل ریلی موجب حرکت آسان‌تر بار و حمل بارهای سنگین به نقاط نسبتاً دور شد و به‌مرور رونق بسیار پیدا کرد. بعدها با کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به‌جای زغال‌سنگ، سرعت و کارایی وسایل حمل و نقل بیشتر شد.
■ اوایل قرن بیستم:

اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاهاى شهری و خارج از شهرها را تغییر داد؛ خیابان‌های اصلی و فرعی و تقاطع‌ها در شهرها و شبکه‌های جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاها ساخته شدند و به دنبال آن، مکان‌ها و مراکز خدمات راهداری مانند پمپ بنزین‌ها و تعمیرگاه‌های اتومبیل به وجود آمدند.
■ طی جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵ - ۱۹۳۹ م):

در این دوره اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد. موتور جت توان بیشتری داشت و موجب شد هواپیماهای مسافربری بزرگ‌تری ساخته شود و هواپیماهای جت مسافربری در آسمان به پرواز درآیند. بعدها با تولید هواپیماهای بوئینگ، حمل و نقل هوایی در سراسر جهان گسترش یافت.

۵۰ سال اخیر

در نیم قرن اخیر سه عامل موجب گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل شده است:

امروزه کشتی‌های غول‌پیکر کانتینری و نفت‌کش‌ها، هواپیماهای مسافربری پهن‌پیکر، قطارهای تندرو و انواع خودروهای شخصی و عمومی جابه‌جایی انسان و انواع کالا را بین مکان‌های مختلف به‌طور چشمگیری افزایش داده‌اند. هواپیمای ایرباس A ۳۸۰، که در سال ۲۰۰۷ میلادی تولید و به بازار عرضه شد، بزرگ‌ترین هواپیمای مسافربری جهان است. این هواپیما فقط در فرودگاه‌هایی قادر به فرود است که باند پرواز مناسب و تجهیزات کافی برای تخلیه تعداد زیادی مسافر و بار دارند.

نقش و اهمیت حمل‌ونقل

قبل از اینکه با نقش و اهمیت حمل و نقل آشنا شویم بهتر است ببینیم حمل‌ونقل چیست؟ به جابه‌جایی **مردم** (مسافر)، **بار** (کالا) و **اطلاعات** حمل‌ونقل می‌گویند. حمل‌ونقل از جنبه‌های مختلف در زندگی جوامع اهمیت دارد که این جنبه‌ها را در جدول زیر مورد بررسی قرار داده‌ایم:

اهمیت اقتصادی	• امروزه هیچ ناحیه‌ای خودبسته نیست و همه نواحی، چه در داخل کشورها و چه در سطح بین‌المللی، برای رفع نیازهای اقتصادی‌شان به یکدیگر وابسته‌اند. • صاحب‌نظران، حمل‌ونقل را کلید توسعه اقتصادی و رکن زیربنایی اقتصاد کشورها می‌دانند. • فعالیت‌های اقتصادی تولید و توزیع و تجارت به‌شدت به شبکه‌های حمل‌ونقل وابسته‌اند. • گردشگری نیز به‌عنوان یک فعالیت اقتصادی مهم در کشورها به زیرساخت‌های حمل‌ونقل نیاز دارد.
اهمیت اجتماعی	• مردم برای امور مختلف به حمل‌ونقل مناسب نیاز دارند؛ از جمله: ۱. جابه‌جا شدن بین محل کار و سکونت ۲. دسترسی به مراکز درمانی، بهداشتی و آموزشی ۳. شرکت در فعالیت‌های اجتماعی، هنری و فرهنگی ۴. امور تفریحی و گذران اوقات فراغت • حمل‌ونقل اهمیت به‌سزایی در ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف دارد.
اهمیت سیاسی و دفاعی	• داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل‌ونقل از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود. • دسترسی به کانال‌ها، بندرها، تنگه‌ها و آبراهه‌ها و نظایر آن از عوامل قدرت سیاسی کشورهاست و حکومت‌ها می‌توانند از آن‌ها در مواقع خاص به‌عنوان ابزار سیاسی استفاده کنند.
اهمیت زیست‌محیطی	• حمل‌ونقل بر زمین و آب‌وهوا تأثیر می‌گذارد. • امروزه با توجه به نقش فعالیت‌های حمل‌ونقل در مسائل و مشکلات زیست‌محیطی، همه جوامع تلاش می‌کنند برای جلوگیری از این تأثیرات نامطلوب یا کاهش آن‌ها و حل مشکلات، چاره‌اندیشی و برنامه‌ریزی کنند.

پایه
۱۲

جغرافیا و حمل‌ونقل

حمل‌ونقل با **جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی** سروکار دارد و هدف آن ارتباط دادن مکان‌ها و نواحی به یکدیگر است. **بنابراین** ماهیت حمل‌ونقل اساساً جغرافیایی است و با مفاهیم **مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد** سروکار دارد.

• شبکه‌های حمل‌ونقل و محیط جغرافیایی با یکدیگر **رابطه متقابل** دارند؛ یعنی هم از یکدیگر تأثیر می‌پذیرند و هم بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و یکدیگر را تغییر می‌دهند.

جغرافیای حمل‌ونقل

مطالعه ارتباط حمل و نقل و جغرافیا، در علم جغرافیای حمل‌ونقل صورت می‌گیرد. این علم شاخه‌ای از دانش جغرافیا (جغرافیای اقتصادی) است که جابه‌جایی انسان، بار و اطلاعات را در سطح زمین مطالعه می‌کند و به بررسی الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل‌ونقل و تأثیرات آن‌ها بر محیط به منظور برنامه‌ریزی و مدیریت مطلوب منطقه‌ای می‌پردازد.

نکته: از آنجا که حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل‌ونقل، شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

شیوه‌های حمل‌ونقل

حمل‌ونقل شیوه‌های گوناگونی دارد که این شیوه‌ها به‌طور کلی بر اساس مسافت به سه دسته اصلی و پنج نوع تقسیم می‌شوند:

نکته: از این شیوه‌ها، چهار دسته به جابه‌جایی مسافر و بار و یک دسته فقط به جابه‌جایی بار (حمل و نقل از طریق لوله) اختصاص دارد.

در ادامه به بررسی ویژگی‌ها و مزایا و معایب هر کدام از این شیوه‌ها می‌پردازیم:

۱. حمل و نقل جاده‌ای

حمل و نقل جاده‌ای از شیوه‌های متداول حمل و نقل در همه قاره‌های جهان است.

مزایا:

- این شیوه حمل و نقل برای **مسافت‌های کوتاه** (معمولاً کمتر از ۴۰۰ کیلومتر) مناسب‌تر است.
- از نظر **دسترسی به نقاط مختلف** در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد، **انعطاف بیشتری** نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارد.
- برای رفتن به **مکان‌های دورافتاده** یا **مناطق روستایی** مناسب‌تر است.
- احداث پایانه‌ها (ترمینال‌ها) در این شیوه **کم‌هزینه‌تر** است.

معایب:

- نسبت به سایر شیوه‌ها قابلیت جابه‌جایی **تعداد مسافر کمتری** را دارد.
- ظرفیت** کامیون و تریلی برای حمل بار، کمتر از وسایل حمل و نقل آبی و ریلی است.
- میزان مصرف سوخت و آلودگی **محیط زیست** در شیوه حمل و نقل جاده‌ای بسیار زیاد است.

نکته: با ورود به عصر خودروها، جاده‌های خاکی به جاده‌های آسفالت تبدیل شدند و فضای جغرافیایی را تغییر دادند.

■ ساخت آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها:

از نتایج افزایش سفرها و تعداد خودروها، ایجاد تراکم ترافیکی در برخی مسیرها به‌ویژه در ایام تعطیلات و در جاده‌هایی است که گنجایش کافی برای این افزایش را ندارند. در نیمه دوم قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها برای حل مشکل ترافیکی و همچنین افزایش سرعت خودروها متداول شد.

■ حمل و نقل جاده‌ای در ایران:

تا پیش از انقلاب اسلامی مجموع طول راه‌های ایران کمتر از ۵۰ هزار کیلومتر بود. در سال ۱۴۰۱ ایران دارای بیش از ۲۸۸ هزار کیلومتر راه بوده است. تعداد و مسافت آزادراه‌های ایران دو برابر و تعداد و مسافت بزرگراه‌های کشور نسبت به یک دهه قبل سه برابر شده است.

نکته: آزادراه‌های تهران - کرج - قزوین و تهران - قم از پرتعدادترین آزادراه‌های کشورند.

۲. حمل و نقل ریلی

در این بخش به ترتیب با ویژگی‌ها، مزایا و معایب حمل و نقل ریلی آشنا می‌شوید.

ویژگی‌ها:

- یکی از مهم‌ترین شیوه‌های حمل کالا و مسافر در جهان است.
- در این شیوه، برای انتقال از ریل و لوکوموتیوی که واگن‌های قطار را به دنبال خود می‌کشد، استفاده می‌شود.
- قطارها بار را به‌صورت فله‌ای یا کانتینری حمل می‌کنند.

مزایا:

- حمل و نقل ریلی برای **مسافت‌های متوسط و نسبتاً طولانی** مناسب است.
- هزینه** احداث پایانه (ترمینال) در آن **متوسط** برآورد می‌شود.
- جابه‌جایی با قطار **امنیت زیادی** دارد.
- راحتی** مسافران در قطار بسیار بیشتر از خودرو است.
- هر قطار باری می‌تواند به **اندازه ده‌ها کامیون** بار حمل کند.
- هزینه** حمل قطار در مسافت‌های طولانی **کمتر** از جاده است.
- مصرف سوخت** در حمل و نقل ریلی $\frac{1}{7}$ حمل و نقل جاده‌ای است.
- آلودگی** آن برای محیط زیست بسیار **کمتر** است.

معایب:

- احداث خطوط ریلی برخلاف جاده‌ها به زمین‌های هموار نیاز دارد.
- هزینه** احداث خطوط آهن، به‌ویژه در نواحی دارای موانع و پستی و بلندی، و همچنین تولید یا خرید واگن‌ها و لوکوموتیوها زیاد است.

☆ **حواستون باشه:** توی این شیوه حمل و نقل هزینه احداث پایانه‌های ریلی متوسط برآورد می‌شه اما هزینه احداث خطوط آهن، تولید یا خرید واگن و لوکوموتیو زیاده.

■ انواع قطارها از نظر نوع سوخت:

- در روند تولید قطار، لوکوموتیوهای بخاری به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند.
- امروزه لوکوموتیوهای الکتریکی (برقی) بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست‌اند.

■ قطارهای پرسرعت:

- در نیمه دوم قرن بیستم، برخی کشورها مانند **فرانسه، اسپانیا، آلمان و ژاپن** طرح‌هایی را برای تولید قطارهای پرسرعت طراحی و آزمایش کردند.
- مثال:** قطار پرسرعت الکتریکی که در سال ۱۹۶۴م بین **توکیو و ازاکا** در ژاپن به حرکت درآمد، از اولین قطارهای پرسرعت جهان است.

نکته: معمولاً به قطارهایی که بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت، سرعت داشته باشند، قطار پرسرعت می‌گویند.

شرکت‌های بزرگ تولیدکننده قطارهای پرسرعت، در چند دهه اخیر وارد رقابت شده و به تدریج رکورد سرعت را از ۱۶۰ کیلومتر در ساعت به بیش از ۳۰۰ کیلومتر در ساعت (و حتی ۴۵۰ کیلومتر در ساعت) افزایش داده‌اند.

تولیدکنندگان عمده قطارهای تندرو عبارت‌اند از کشورهای: فرانسه و آلمان در اروپا، ژاپن، کره جنوبی، چین و تایوان در آسیای جنوب شرقی

■ پراکندگی شبکه‌های ریلی در جهان:

میزان احداث شبکه‌های ریلی و دسترسی به آن‌ها در نواحی مختلف دنیا متفاوت است:

۱. گسترده‌ترین شبکه خط آهن در میان همه قاره‌ها متعلق به قاره اروپا است. (سفر به بیشتر کشورهای این قاره از طریق خط آهن و قطار امکان‌پذیر است).
۲. برخی از کشورهای جهان نیز راه آهن ندارند.
۳. بیشترین میزان خطوط ریلی در جهان متعلق به کشورهای ایالات متحده آمریکا، روسیه، چین و هند است.
۴. گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی جهان در ایالات متحده آمریکا است. (۸۰ درصد این شبکه به حمل بار اختصاص دارد).
۵. بیشترین میزان خطوط سریع‌السير و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان، خط پکن - گوانچو به طول ۲۲۹۸ کیلومتر است که به کشور چین تعلق دارد.
- ۶ در کشور پهنور هند، سالانه میلیون‌ها نفر برای سفر از قطار استفاده می‌کنند.

وضعیت آماری حمل و نقل ریلی (۱۴۰۱)

طول خطوط ریلی ایران	تعداد مسافران جابه‌جا شده	میزان بار جابه‌جا شده
۱۵۳۰۰ کیلومتر	۳۰ میلیون نفر	۴۴/۵ میلیون تن

■ حمل و نقل ریلی در ایران:

پس از انقلاب اسلامی و در چند دهه اخیر، طول خطوط راه آهن سراسری ایران افزایش یافته است اما در حال حاضر، قطار پرسرعت در کشور ما موجود نیست و سرعت قطارها حداکثر ۱۶۰ کیلومتر در ساعت است.

نکته: مسیر جلفا - تبریز (۱۴۸ کیلومتر) تنها خط برقی کشور است.

مهم‌ترین پروژه‌های در دست اجرای شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران عبارت است از:

- احداث راه آهن سریع‌السير (قطار پرسرعت) تهران - قم - اصفهان (به طول ۴۱۰ کیلومتر)
- برقی کردن راه آهن تهران - مشهد (به طول ۱۰۰۰ کیلومتر)

۳. حمل و نقل آبی

حمل و نقل آبی پوشش گسترده‌ای در جهان دارد.

به‌طور کلی مسیرهای آبی عبارت‌اند از: اقیانوس‌ها، دریاها، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و کانال‌ها

مزایا:

- امروزه حدود ۹۰ درصد تجارت جهانی (بر اساس وزن) را کشتی‌ها انجام می‌دهند. بدون وجود حمل و نقل آبی، صادرات و واردات این حجم عظیم کالا در جهان امروز امکان‌پذیر نیست.
- حمل کالا با کشتی مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای جابه‌جایی کالاها به‌ویژه کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی است.

نکته: یک کشتی نفت کش (VLCC با ظرفیت ۲ میلیون بشکه) می‌تواند حدود ۹۰۰۰ برابر یک کامیون بار حمل کند و یک کشتی کانتینری (پاناما کس TEU ۵۰۰۰) بیش از ۲۰۰۰ برابر یک کامیون، ظرفیت حمل دارد.

معایب:

- هزینه احداث بنادر و اسکله‌ها و تجهیزات بنادر و همچنین ساخت یا خرید کشتی‌ها بسیار زیاد است.
- سرعت کشتی نسبت به سایر وسایل حمل و نقل کم است.

انواع کشتی‌ها:

کشتی‌ها به دو گروه اصلی مسافربری و باربری تقسیم می‌شوند:

اقیانوس‌پیما	مسافران را از مکانی به مکان دیگر در فواصل دور می‌برند.
۱. مسافربری	- کشتی‌های تفریحی - گردشگری هستند که مسافران را در مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند و دوباره به مبدأ بازمی‌گردانند. - سفر با کشتی‌های کروز معمولاً پرهزینه است. - برخی کشتی‌های کروز مانند هتل‌های چندطبقه‌اند و رستوران، سینما، تئاتر، استخر، زمین بازی و نظایر آن دارند.
کروز	- از کشتی‌های فله‌بر برای جابه‌جایی کالاهایی مانند نفت و گاز و مواد معدنی، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود. - این مواد را به‌صورت فله در مخازن یا تانکرهای کشتی قرار می‌دهند.
فله‌بر	- کانتینرها از نظر اندازه استانداردهای مشخصی دارند و سرعت جابه‌جایی و تخلیه کالاهای آن افزایش می‌دهند. - همچنین قرار گرفتن کالاهای در محفظه‌های خاص و وجود برچسب‌هایی با مشخصات کالاهای در روی کانتینرها مدیریت و انبارداری محموله‌ها را آسان‌تر می‌کند.
کانتینری	۲. باربری

از دهه ۱۹۷۰ میلادی دو تحول مهم در حمل‌ونقل دریایی با توجه به ظرفیت جابه‌جایی کالا در این شیوه سرعت داد:

۱. تولید کشتی‌های رو-رو (RO-RO): تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون این کشتی‌ها بروند و در مقصد خارج شوند. این امر هزینه تخلیه و بارگیری را کاهش می‌دهد. یکی از کاربردهای مهم این کشتی‌ها حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست.
۲. تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر: قبل از تولید کانتینرها، کشتی‌ها زمان زیادی در بندرها برای تخلیه و بارگیری توقف می‌کردند.

حمل‌ونقل آبی در ایران:

ایران به‌سبب واقع شدن در کرانه‌های دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان از نعمت بزرگ دسترسی به حمل‌ونقل دریایی برخوردار است.

نکته: بهره‌مندی از مزایای حمل‌ونقل آبی در تجارت فقط با دسترسی به دریا به دست نمی‌آید، بلکه به ساختن و توسعه و تجهیز بنادر نیز وابسته است.

درس
۳

در سال ۱۴۰۱ عملکرد بارگیری و تخلیه کالا شامل فراورده‌های نفتی، کالاهای اساسی، فلزی، ساختمانی و معدنی، ماشین‌آلات، منسوجات و... در کل بنادر کشور بیش از ۱۵۲ میلیون تن بوده است. علاوه بر آن، حدود ۱۱ میلیون نفر مسافر به بنادر مسافری کشور وارد و از آنجا خارج شده‌اند.

• پرتددترین بنادر مسافری ایران به‌ترتیب عبارت است از: شهید حقانی (بندرعباس) - قشم - چارک و خرمشهر.

نکته: چابهار تنها بندر اقیانوسی ایران است که می‌تواند نقش مهمی در تجارت با آسیای میانه داشته باشد. مهم‌ترین بندر کانتینری ایران بندر شهید رجایی است.

۴. حمل‌ونقل هوایی

حمل‌ونقل هوایی شامل جابه‌جایی انسان و بار از طریق پرواز در آسمان است.

مزایا:

- از سریع‌ترین شیوه‌های حمل‌ونقل به حساب می‌آید.
- برای مسافت‌های طولانی و صرفه‌جویی در زمان مناسب است.
- به احداث مسیر نیاز ندارد.
- ناهمواری‌ها و موانع بر سر راه آن نیست.
- برای حمل کالاهای سبک، کم‌حجم و ارزشمند یا مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، مناسب است؛ مانند: تجهیزات الکترونیکی، گل، دارو و مواد غذایی.
- در موارد اضطراری مانند تصادفات و سوانح طبیعی و انسانی و یا سم‌پاشی مزارع کشاورزی کاربرد دارد.
- امنیت بسیار زیادی دارد و سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است.

معایب:

- احداث فرودگاه‌ها و تجهیزات مربوط به آن و همچنین تولید و خرید هواپیماها به سرمایه‌گذاری هنگفت نیاز دارد.
- کنترل ایمنی آن به دقت و مراقبت زیاد نیاز دارد.
- مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل بسیار بیشتر است.
- سفر با آن گران‌تر است.

نکته: در چند دهه اخیر رقابت بین کشورهای تولیدکننده برای ساختن هواپیماهای بزرگ‌تر و با ظرفیت بیشتر برای حمل بار یا مسافر، موجب تغییرات و تحولات زیادی در حمل‌ونقل هوایی شده است.

■ حمل و نقل هوایی در ایران:

در سال ۱۴۰۱ تعداد کل فرودگاه‌های تحت مالکیت و نظارت شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران و مناطق آزاد بیش از ۶۰ فرودگاه و مجموع مسافران جابه‌جاشده از طریق پروازهای داخلی و خارجی قریب به ۳۹ میلیون نفر بوده است. در همین سال، ۳۶۳ هزار تن بار با هواپیما جابه‌جا شده است. حدود ۶۰٪ نشست و برخاست هواپیماهای ایران مربوط به سه فرودگاه است که عبارت‌اند از:

۱. فرودگاه مهرآباد تهران
۲. فرودگاه مشهد
۳. فرودگاه امام خمینی تهران

۵. حمل و نقل از طریق خطوط لوله

ویژگی‌ها:

- معمولاً سیالات (مایعات و گازها)، از طریق خطوط لوله از مکانی به مکان دیگر فرستاده می‌شود.
- از کاربردهای مهم این روش انتقال نفت خام و فراورده‌های نفتی، گاز و مواد پتروشیمی در داخل یک کشور یا بین کشورها است.
- لوله‌های نفتی عمدتاً از فولاد ساخته شده‌اند و ممکن است در زیر زمین کار گذاشته شوند یا از روی زمین و یا حتی از بستر دریا عبور کنند.
- بر سر راه لوله‌ها ایستگاه‌های پمپاژ وجود دارد.
- گاز طبیعی، نفت خام و فراورده‌های نفتی با فشار به درون لوله‌ها رانده می‌شوند.

نکته: در نزدیکی برخی مکان‌های توزیع، فراورده‌هایی مانند گاز شهری، ایستگاه‌های فشارشکن یا آفت فشار قرار می‌دهند.

مزایا:

- انتقال حجم عظیمی از مایعات به‌طور شبانه‌روزی که بسیار مقرون به صرفه است.
- انتقال مواد از طریق لوله کمتر به محیط زیست آسیب می‌رساند.

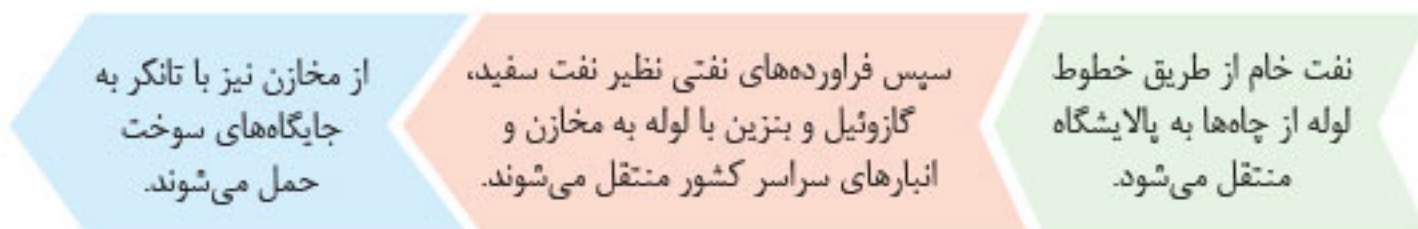
معایب:

- احداث و تعمیر لوله‌ها و ایستگاه‌های واسطه‌ای به سرمایه‌گذاری فراوان نیاز دارد.
- خطوط لوله از نظر حوادث غیرمترقبه مانند زلزله یا جنگ به مراقبت زیاد نیاز دارند؛ زیرا ممکن است باعث انفجار و آتش‌سوزی شوند.

نکته: امروزه با به کارگیری تجهیزات هوشمند، مواردی چون صدمات، نشت مواد و حتی خوردگی لوله‌ها به سرعت به ایستگاه‌ها اعلام می‌شود. در سال ۲۰۲۲ میلادی بیش از ۳/۵ میلیون کیلومتر خط لوله در سراسر جهان وجود داشته است.

■ حمل و نقل از طریق خطوط لوله در ایران:

نخستین گام برای احداث خط لوله سراسری در ایران، در سال ۱۳۳۶ برداشته شد که فراورده‌های نفتی را از پالایشگاه آبادان به مرکز، یعنی تهران، می‌رساند. از سال ۱۳۳۶ به بعد خطوط لوله همواره در حال گسترش بوده است. در نمودار زیر فرایند حمل و نقل نفت خام از چاه نفت به جایگاه سوخت توضیح داده شده است:

در ادامه لازم است به برخی موارد درباره حمل و نقل لوله‌ای در ایران توجه کنید:

۱. اساس کار شبکه گازرسانی ایران استفاده از خطوط لوله است.
۲. امروزه ایران طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را در میان کشورهای عضو اوپک دارد و از طریق خطوط لوله، گاز طبیعی را به کشورهای **ترکیه، عراق، آذربایجان و ارمنستان** صادر می‌کند.
۳. کشور ما قابلیت ایجاد خطوط لوله ترانزیت برای ارسال فراورده‌ها از کشوری به کشور دیگر را داراست.

مثال انتقال گاز از ترکمنستان به افغانستان از طریق خطوط لوله در ایران که می‌تواند منبع درآمد برای کشور ما محسوب شود. حالا هر پنج شیوه حمل و نقل را در جدول با هم مقایسه کرده و مزایا و محدودیت‌های آن‌ها را در کنار هم آورده‌ایم تا درک بهتری از انواع شیوه‌های حمل و نقل به دست آورید.

برای جمع‌بندی مطالب این درس بهتره این جدول رو خوب بخونی.

نوع حمل و نقل	خط لوله	هوایی	آبی	ریلی	جاده‌ای
سرعت / زمان	سریع	سریع	کند	نسبتاً کند	نسبتاً سریع
نوع و حجم بار	مناسب کالاهای حجیم، مایعات و...	مناسب حمل کالاهای سبک، کم حجم، ارزشمند یا فاسدشدنی	حجم بسیار زیاد کالا	حجم نسبتاً زیاد کالا	حمل بار کم و تعداد محدود مسافر
راحتی مسافر	—	زیاد	زیاد	زیاد	متوسط
آلودگی محیط زیست	در صورتی که لوله‌ها آسیب نبینند آلودگی ندارد.	کم	نسبتاً کم	کم	آلاینده‌گی زیاد، تخریب زیستگاه‌ها، آلودگی هوا
مسافت	بسیار طولانی	بسیار طولانی	بسیار طولانی	مسافت‌های نسبتاً طولانی (متوسط)	مسافت‌های کوتاه (کمتر از ۴۰۰ کیلومتر)
ترافیک	—	ندارد	ندارد	ندارد	دارد
هزینه	زیاد	زیاد	زیاد	هزینه احداث خط آهن و خرید واگن و لوکوموتیو زیاد اما هزینه بار و مسافر کم	کم

نکته: ۲۶ آذرماه روز ملی حمل و نقل است.

درس ۴

درس چهارم: مدیریت حمل و نقل

در این درس قصد داریم تا مفصل به اهمیت مدیریت حمل و نقل بپردازیم.

اهمیت مدیریت حمل و نقل و حمل و نقل پایدار

در پنجاه سال اخیر، تقاضای حمل و نقل مسافر و بار در جهان از دو جهت رشد چشمگیری داشته است: ۱ از نظر کمی (یعنی افزایش مسیرها و وسایل حمل و نقل مانند جاده‌ها، بنادر، فرودگاه‌ها) ۲ از نظر کیفی (یعنی بهبود سرعت، کاهش زمان و هزینه‌ها، رفاه و ایمنی بیشتر) بنابراین باتوجه به نقش حمل و نقل در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی، حمل و نقل پایدار و مدیریت حمل و نقل از موضوعات مهم در همه جوامع است که در این درس به آن پرداخته می‌شود اما مفهوم این دو اصطلاح چیست؟

مدیریت حمل و نقل

به کلیه فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه کردن سامانه‌های حمل و نقل گفته می‌شود.

حمل و نقل پایدار

یعنی حمل و نقلی که در آن، نیازهای مربوط به حمل و نقل به خوبی رفع شود و دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آن‌ها و سلامت محیط زیست در برنامه‌ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود.

در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل و نقل ۸ عامل مورد توجه است:

هریک از این عوامل را در ادامه مورد بررسی قرار می‌دهیم.

۱۳۳۷. در مرحله ورودی اطلاعات (GIS) کدام اقدام انجام می‌شود؟

- (۱) اطلاعات به صورت رقومی در محیط نرم‌افزار وارد و در آن کدبندی می‌شود.
- (۲) اطلاعات با توجه به اهداف و نیاز کاربران به صورت نقشه نمایش داده می‌شود.
- (۳) اطلاعات به صورت رقومی در محیط ماهواره‌ها وارد و در آن ذخیره می‌شوند.
- (۴) اطلاعات با توجه به اهداف و نیاز کاربران به صورت جدول نمایش داده می‌شود.

۱۳۳۸. چرا در سامانه اطلاعات جغرافیایی، تعیین «نوع ورودی» با توجه به «اهداف کاربران» متفاوت است؟ **کد پاسخ تصویری: ۹۹۱۲۰۳۴۳** (سراسری ۹۹)

- (۱) به تصمیم‌گیری و روند آن کمک می‌کند.
- (۲) در قالب لایه‌هایی جداگانه، طبقه‌بندی می‌شود.
- (۳) ذخیره و تحلیل اطلاعات به صورت محدود انجام می‌شود.
- (۴) از جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف، لایه جدیدی به وجود می‌آید.

۱۳۳۹. هر یک از موارد زیر به کدام مرحله از مراحل کار در GIS مربوط است؟ (Level Up)

«مدل‌سازی از اطلاعات - کدبندی و ذخیره اطلاعات - نمایش اطلاعات در قالب نمودار»

- (۱) پردازش - پردازش - خروجی (۲) خروجی - پردازش - ورودی (۳) پردازش - ورودی - خروجی (۴) خروجی - ورودی - ورودی

درس سوم: ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل‌ونقل

۱۳۴۰. کدام عبارت‌ها مفهوم نادرستی را منتقل می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۹۹۱۲۰۳۴۴** (خارج ۹۹)

- (الف) در شهرهای ساحلی، تجارت بین‌المللی با حمل‌ونقل دریایی امکان‌پذیر می‌شود.
- (ب) هزینه احداث خط آهن و توسعه حمل‌ونقل ریلی، به صورت متوسط ارزیابی می‌شود.
- (ج) احتمال فرسایش خاک با توسعه خطوط آهن افزایش می‌یابد.
- (د) هرچه طول مسیرهای ارتباطی، کوتاه‌تر باشد، دسترسی مطلوب‌تر می‌شود.

- (۱) الف، ب (۲) الف، د (۳) ب، ج (۴) ج، د

۱۳۴۱. با توجه به تاریخچه گسترش حمل‌ونقل، کدام گزینه درست است؟

- (۱) بیش از چهار هزار سال قبل، در منطقه بین‌النهرین، حمل‌ونقل با قایق‌های پارویی در رودخانه‌ها و کانال‌های آبی معمول بود.
- (۲) در اوایل قرن نوزدهم، نخستین هواپیمای بویینگ ساخته شد.
- (۳) در دوره امپراتوری روم، در زمینه دریانوردی پیشرفت‌هایی رخ داد و کشتی‌هایی پیشرفته ساخته شد.
- (۴) جاده ابریشم در عصر اکتشافات احداث شد.

۱۳۴۲. جاده‌های سنگ‌فرشی گسترده و طولانی، در کدام امپراتوری به وجود آمدند و جاده ابریشم در گذشته چه نقاطی را به هم متصل می‌کرد؟

- (۱) هخامنشی - دریای شمال را به غرب هور
- (۲) روم - شرق آسیا را به غرب اروپا
- (۳) هخامنشی - دریای سیاه را به شرق چین
- (۴) روم - غرب آفریقا را به شرق آسیا

۱۳۴۳. کدام مورد مربوط به ویژگی‌های جاده‌های سنگ‌فرش در امپراتوری روم می‌باشد؟

- (۱) شرق آسیا را به غرب اروپا ارتباط می‌دادند.
- (۲) توان حمل‌میزان بالایی از بار را فراهم می‌کردند.
- (۳) شبکه‌ها و مراکز خدمات راهداری پیشرفته در آن‌ها قرار داشتند.
- (۴) همه نقاط را به مرکز و پایتخت متصل می‌کردند.

۱۳۴۴. کدام عوامل در کشف سرزمین‌های نو در عصر اکتشافات جغرافیایی مؤثر بوده‌اند؟

- (۱) گسترش راه‌های ارتباطی و اختراع موتور بخار
- (۲) بالا رفتن امنیت راه‌ها و توسعه گردشگری
- (۳) پیشرفت در دریانوردی و ساختن کشتی‌های پیشرفته‌تر
- (۴) استفاده از نفت به جای زغال‌سنگ و پیشرفت فناوری

۱۳۴۵. کدام گزینه بیانگر عبارات درست در رابطه با ویژگی‌های حمل‌ونقل پیش از انقلاب صنعتی است؟

- (الف) وسایل حمل‌ونقل به کندی و با صرف زمان زیاد، مسافت‌های طولانی را طی می‌کردند.
- (ب) میزان بار زیادی را می‌توانستند حمل کنند و در دریاها نیروی باد محرک کشتی‌ها بود.
- (ج) در خشکی‌ها، نیروی انسان و چارپایان عامل حرکت مسافر و بار بود.
- (د) در دریاها از زغال‌سنگ برای سوخت کشتی‌ها استفاده می‌کردند.

- (۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) الف، ج (۴) ج، د

۱۳۴۶. کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۲۰۳۰۳۴۵**

«..... در عصر اکتشافات جغرافیایی سبب کشف سرزمین‌های جدید شد.»

- (۱) گسترش تجارت جهانی و بالا رفتن تقاضای کالاها
- (۲) انقلاب صنعتی و تولید دستگاه‌های مجهز به موتور بخار
- (۳) استفاده و جایگزین کردن نفت به جای ذغال سنگ
- (۴) پیشرفت در دریانوردی و ساخت کشتی‌های پیشرفته

۱۳۴۷. در قرن نوزدهم کدام عامل سبب شد که سرعت و کارایی وسایل حمل و نقل بیشتر شود؟

- (۱) اختراع موتور بخار
- (۲) کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به جای زغال سنگ
- (۳) پیشرفت در دریانوردی و ساخت کشتی
- (۴) احداث جاده ابریشم

۱۳۴۸. کدام کشور به زادگاه قطار معروف است و کدام عامل در اوایل قرن بیستم سبب پیدایش مراکز خدمات راهداری شد؟

- (۱) آلمان - گسترش تجارت و اقتصاد جهانی
- (۲) انگلستان - کشتی‌های غول‌پیکر کانتینری
- (۳) آلمان - پیشرفت علمی و فناوری در تولید وسایل حمل و نقل
- (۴) انگلستان - اختراع و تولید انبوه خودرو

۱۳۴۹. پیدایش کدام شیوه حمل و نقل در اوایل قرن نوزدهم موجب حرکت آسان‌تر بار و حمل بارهای سنگین به نقاط نسبتاً دور شد و کدام مورد در اوایل قرن بیستم چهره فضاهاى شهری و خارج از شهرها را تغییر داد؟

- (۱) آبی - احداث آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها
- (۲) ریلی - اختراع و تولید انبوه خودرو
- (۳) آبی - گسترش جاده‌های سنگ‌فرشی
- (۴) ریلی - استخراج نفت و استفاده از مشتقات آن

۱۳۵۰. کدام گزینه در رابطه با ویژگی حمل و نقل و تحولات آن در قرن بیستم درست نیست؟

- (۱) ساخته شدن نخستین لوکوموتیو مجهز به موتور بخار
- (۲) احداث شبکه‌های جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاها
- (۳) به وجود آمدن پمپ بنزین‌ها و تعمیرگاه‌های اتومبیل
- (۴) تغییر چهره فضاهاى شهری و خارج از شهرها

۱۳۵۱. با توجه به موارد زیر کدام گزینه روند صحیحی را نمایش می‌دهد؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۷۰۳۰۳۴۶** (Level Up)

- (الف) ساخت اولین جت در کشور آلمان
(ب) ساخت نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان
(ج) تغییر چهره فضای شهری با تولید انبوه خودرو
(د) تولید کشتی‌های Ro-Ro
- (۱) الف ج د ب → (۲) ب د الف ج → (۳) د الف ج ب → (۴) د الف ب ج →

۱۳۵۲. کدام عامل در گسترش و تحول صنعت حمل و نقل در نیم قرن اخیر تأثیری نداشته است؟

- (۱) افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل و نقل
- (۲) پیدایش شرکت‌های چندملیتی و کشورهای پیشرفته
- (۳) گسترش تجارت و اقتصاد جهانی
- (۴) پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل و نقل

۱۳۵۳. تمام گزینه‌های زیر در رابطه با حمل و نقل و شیوه‌های آن درست است؛ به جز _____

- (۱) امروزه کشتی‌های غول‌پیکر کانتینری و نفت‌کش‌ها، هواپیماهای مسافربری پهن‌پیکر و قطارهای الکتریکی، جابه‌جایی انسان و انواع کالا را بین مکان‌های مختلف به‌طور چشمگیری افزایش داده‌اند.
- (۲) پیش از چهارهزار سال قبل، در زمان نخستین تمدن‌های کهن، انسان‌ها برای حمل بار از چهارپایان استفاده می‌کردند.
- (۳) دسترسی به کانال‌ها، بندرها، تنگه‌ها و آبراهه‌ها از عوامل قدرت سیاسی کشورهاست.
- (۴) اختراع و تولید انبوه خودرو سبب ساخته شدن شبکه جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاها شد.

۱۳۵۴. کدام عبارت درباره حمل و نقل درست است و جغرافیای حمل و نقل، شاخه‌ای از جغرافیای _____ محسوب می‌شود.

- (۱) حمل و نقل با مفاهیمی چون موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد. - شهری
- (۲) بعضی از جوامع تلاش می‌کنند تا به سطح بالایی از شبکه حمل و نقل دسترسی پیدا کنند. - سیاسی
- (۳) حمل و نقل با مفاهیمی چون موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد. - اقتصادی
- (۴) بعضی از جوامع تلاش می‌کنند به سطح بالایی از شبکه حمل و نقل دسترسی پیدا کنند. - فرهنگی

۱۳۵۵. کدام گزینه مفهوم عبارت «هیچ ناحیه‌ای خودبسنده نیست» را به درستی بیان می‌کند و حمل و نقل اساساً چه ماهیتی دارد؟

- (۱) حمل و نقل اهمیت بسزایی در ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف دارد. - سیاسی
- (۲) همه نواحی برای برآوردن نیازهای اقتصادی خود به یکدیگر وابسته‌اند. - جغرافیایی
- (۳) حمل و نقل اهمیت بسزایی در ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف دارد. - اقتصادی
- (۴) همه نواحی برای برآوردن نیازهای اقتصادی خود به یکدیگر وابسته‌اند. - سیاسی

۱۳۵۶. کدام مورد گواه بر نقش اجتماعی حمل و نقل است؟ (Level Up)

- (۱) دسترسی به تنگه‌ها موجب افزایش قدرت یک کشور است.
- (۲) مردم برای استفاده از خدمات مراکز آموزشی به حمل و نقل نیاز دارند.
- (۳) افزایش تعداد ماشین‌های تکرش‌نشین موجب آلودگی هوا می‌شود.
- (۴) ایران طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را در میان کشورهای عضو اوپک دارد.

۱۳۵۷. کدام عبارت درباره حمل و نقل آبی صحیح نیست؟

- (۱) استفاده از کشتی‌های فله‌بر موجب تسهیل انبارداری محموله‌ها می‌شود.
- (۲) کشتی‌های کروز برای گردش مسافران روی آب در زمان محدود هستند.
- (۳) تولید کشتی‌های Ro-Ro موجب کاهش هزینه تخلیه و بارگیری شد.
- (۴) یک کامیون بسیار کمتر از یک کشتی کانتینری ظرفیت حمل دارد.

۱۳۵۸. صاحب‌نظران حمل‌ونقل را رکن زیربنایی کشورها می‌دانند و «مردم برای گذراندن اوقات فراغت به حمل‌ونقل مناسب نیاز دارند.» کدام بُعد از اهمیت حمل‌ونقل را بیان می‌کند؟

- (۱) فرهنگ - فرهنگی (۲) اقتصاد - اجتماعی (۳) فرهنگ - اجتماعی (۴) اقتصاد - فرهنگی

۱۳۵۹. گردشگری به عنوان یک فعالیت اقتصادی مهم در کشورها به نیاز دارد و این عبارت که «داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل‌ونقل از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود»، بیانگر کدام بُعد از اهمیت حمل‌ونقل است؟

- (۱) مکان‌گزینی واحدهای خدماتی و تجاری - اقتصادی (۲) زیرساخت‌های حمل‌ونقل - سیاسی (۳) مکان‌گزینی واحدهای خدماتی و تجاری - فرهنگی (۴) زیرساخت‌های حمل‌ونقل - اجتماعی

۱۳۶۰. چه تعداد از عبارات زیر در ارتباط با اهمیت و نقش حمل‌ونقل نادرست است؟

- (الف) حمل‌ونقل اهمیت بسزایی در ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف دارد.
(ب) دسترسی کشور ایران به تنگه هرمز در آب‌های خلیج فارس اهمیت فرهنگی حمل‌ونقل را بیان می‌کند.
(ج) گردشگری به عنوان یک فعالیت مهم اقتصادی در کشورها به زیرساخت‌های حمل‌ونقل نیاز دارد.
(د) فعالیت‌های اقتصادی تولید و توزیع و تجارت به شدت به شبکه‌های حمل‌ونقل وابسته‌اند.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳۶۱. کدام شکل رابطه حمل‌ونقل و جغرافیا را به درستی بیان می‌کند؟

۱۳۶۲. کدام گزینه بیانگر عواملی است که سبب شده حمل‌ونقل ماهیتی جغرافیایی پیدا کند؟

- (الف) داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل‌ونقل از عوامل قدرت ملی یک کشور است.
(ب) با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد.
(ج) فعالیت‌های اقتصادی تولید و توزیع و تجارت به شدت به شبکه حمل‌ونقل وابسته‌اند.
(د) هدف حمل‌ونقل ارتباط دادن مکان‌ها و نواحی به یکدیگر است.

- (۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) ج، د (۴) ب، د

۱۳۶۳. چه تعداد از عبارات زیر در رابطه با جغرافیای حمل‌ونقل درست است؟

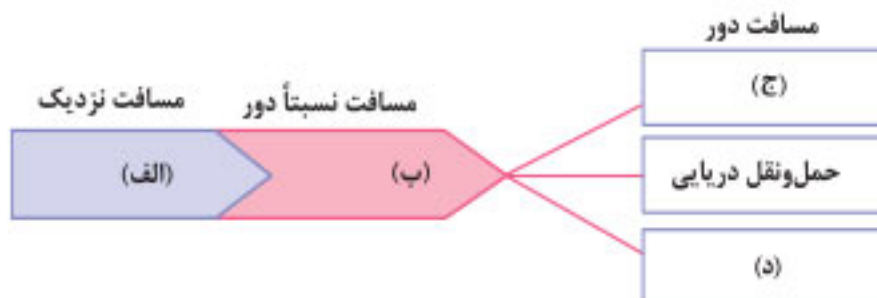
- (الف) به سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و مسیرهای ارتباطی حمل‌ونقل می‌پردازد.
(ب) شاخه‌ای از دانش جغرافیاست که جابه‌جایی انسان، بار و اطلاعات را در سطح زمین مطالعه می‌کند.
(ج) به بررسی الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل‌ونقل و تأثیرات آن‌ها بر محیط به منظور برنامه‌ریزی و مدیریت مطلوب منطقه‌ای می‌پردازد.
(د) به نقش فعالیت‌های حمل‌ونقل در مسائل و مشکلات زیست‌محیطی همه جوامع می‌پردازد.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳۶۴. جغرافیای حمل‌ونقل، شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود؛ زیرا

- (۱) حمل‌ونقل با جابه‌جایی انسان، بار و اطلاعات در سطح زمین سروکار دارد.
(۲) حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.
(۳) شرکت در فعالیت‌های اجتماعی، هنری و امور تفریحی و گذراندن اوقات فراغت به حمل‌ونقل مناسب نیاز دارد.
(۴) داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل‌ونقل از عوامل قدرت ملی یک کشور است.

۱۳۶۵. به ترتیب کدام گزینه به درستی شکل را تکمیل می‌کند؟

- (۱) لوله‌ای - ریلی - آبی - جاده‌ای
(۲) جاده‌ای - ریلی - لوله‌ای - آبی
(۳) ریلی - جاده‌ای - آبی - ریلی
(۴) جاده‌ای - ریلی - هوایی - لوله‌ای

۱۳۶۶. ظرفیت کامیون و تریلی از حمل‌ونقل ریلی است و برای رفتن به مکان‌های دورافتاده یا مناطق روستایی اغلب از حمل‌ونقل استفاده می‌شود.

- (۱) کمتر - جاده‌ای (۲) بیشتر - ریلی (۳) کمتر - ریلی (۴) بیشتر - جاده‌ای

۱۳۶۷. کدام یک از موارد زیر جزء ویژگی‌های حمل‌ونقل جاده‌ای است؟

- (الف) دارا بودن بیشترین انعطاف در شیوه‌های حمل‌ونقل
(ج) استفاده در مسافت‌های متوسط و نسبتاً طولانی
(ه) ایمنی بالا
(ب) پایین بودن هزینه احداث پایانه
(د) حمل بار به شیوه فله یا کانتینری

- (۱) الف، ب (۲) ج، الف، د (۳) ه، ب (۴) ج، د، ب

۱۳۶۸. هر کدام از ویژگی‌های عنوان‌شده، به‌ترتیب مربوط به کدام شیوه حمل‌ونقل است؟

– احداث پایانه‌ها (ترمینال‌ها) با هزینه کمتر

– آلاینده‌گی کمتر برای محیط زیست

– گسترده‌تر بودن پوشش آن در جهان

(۱) آبی – ریلی – جاده‌ای (۲) جاده‌ای – ریلی – آبی (۳) هوایی – ریلی – جاده‌ای (۴) جاده‌ای – هوایی – ریلی

۱۳۶۹. کدام یک از موارد زیر درباره اهمیت خط لوله در ایران درست است؟

(۱) شبکه گازرسانی در کشور مبتنی بر استفاده از خط لوله است.

(۲) ایران به لحاظ شبکه گازرسانی جزء کشورهای آ.ا.س. است.

(۳) ایران بیش از ۱۴,۰۰۰ کیلومتر خط لوله نفت و گاز دارد.

(۴) در ایران نفت خام پالایشگاه در صنایع استفاده می‌شود.

۱۳۷۰. در کدام شیوه حمل‌ونقل از ایستگاه‌های پمپاژ استفاده می‌شود و از نیمه دوم قرن بیستم با چه هدفی ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها متداول شد؟

(۱) ریلی – حل مشکل ترافیکی، کاهش مصرف سوخت

(۲) لوله‌ای – برخورد کمتر با گره‌ها، کاهش آلودگی محیط زیست

(۳) ریلی – افزایش سرعت خودرو، کاهش آلودگی محیط زیست

(۴) لوله‌ای – حل مشکل ترافیکی، افزایش سرعت خودروها

۱۳۷۱. عبارت «شبکه‌های حمل‌ونقل هم از محیط جغرافیایی تأثیر می‌پذیرد و هم بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارد.» مصداق کدام گزینه است و آلاینده‌گی

کدام نوع حمل‌ونقل برای محیط زیست کمتر است؟

(۱) فعالیت‌های اقتصادی تولید، توزیع و تجارت به‌شدت به شبکه‌های حمل‌ونقل وابسته است. – هوایی

(۲) روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به‌صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود. – ریلی

(۳) فعالیت‌های اقتصادی تولید، توزیع و تجارت به‌شدت به شبکه‌های حمل‌ونقل وابسته است. – آبی

(۴) روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به‌صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود. – جاده‌ای

۱۳۷۲. کدام شیوه حمل‌ونقل، نقش بیشتری در تغییر فضای جغرافیایی دارد و در سال ۱۳۹۴ مجموع طول راه‌های ایران نسبت به قبل تقریباً چند برابر شده است؟

(۱) جاده‌ای – ۴ (۲) هوایی – ۳ (۳) جاده‌ای – ۲ (۴) هوایی – ۵

۱۳۷۳. در کدام گزینه به‌ترتیب به مزایا و معایب حمل‌ونقل جاده‌ای اشاره شده است؟

(۱) میزان مصرف سوخت پایین است. – تعداد کمتری مسافر جابه‌جا می‌کند.

(۲) آلاینده‌گی محیط زیست کمتر است. – میزان مصرف سوخت بالاست.

(۳) از نظر توقف در نقاط مختلف انعطاف بیشتری دارد. – آلاینده‌گی محیط زیست بیشتر است.

(۴) آلاینده‌گی محیط زیست کمتر است. – تعداد بیشتری مسافر جابه‌جا می‌کند.

۱۳۷۴. با توجه به موارد زیر کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۲۰۳۰۳۴۷**

(الف) متداول‌ترین شیوه حمل‌ونقل که در تمامی قاره‌های جهان به‌طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(ب) در این شیوه حمل‌ونقل از وسایل و لوکوموتیوهای واگن‌دار استفاده می‌شود.

(۱) مورد «الف» همانند «ب» از نظر دسترسی به نقاط دورافتاده از انعطاف‌پذیری بالایی برخوردار است.

(۲) مصرف سوخت «ب» $\frac{1}{7}$ «الف» می‌باشد و آلاینده‌گی آن برای محیط‌زیست بسیار کم است.

(۳) ایمنی «الف» بسیار بیشتر از «ب» می‌باشد و راحتی مسافران در آن بیشتر است.

(۴) مورد «ب» معمولاً برای مسافت‌های کوتاه (۴۰۰ کیلومتر) مناسب‌تر است.

۱۳۷۵. اگر مصرف سوخت در حمل‌ونقل جاده‌ای ۲۸۰ لیتر باشد، در حمل‌ونقل ریلی چقدر خواهد بود و از کدام شیوه حمل‌ونقل برای انتقال کالاهای سبک

و کم‌حجم استفاده می‌شود؟

(۱) ۴۰ – هوایی (۲) ۳۰ – ریلی (۳) ۲۰ – آبی (۴) ۱۰ – جاده‌ای

۱۳۷۶. کدام یک از تحولات زیر از دهه ۱۹۷۰م. ظرفیت جابه‌جایی کالا در شیوه حمل‌ونقلی دریایی را سرعت بخشید؟

(۱) احداث اسکله‌های متعدد و برقی کردن برخی از کشتی‌ها

(۲) استفاده از سوخت فسیلی و به‌کارگیری کشتی‌های بزرگ

(۳) ساخت کشتی‌های رو – رو و نیز کشتی‌های کانتینری

(۴) ساخت کشتی‌های مسافربری کروز و کشتی‌های تجاری

۱۳۷۷. هر کدام از عبارت‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام نوع حمل‌ونقل است؟

(الف) میزان مصرف سوخت و آلاینده‌گی در این شیوه حمل‌ونقل بسیار زیاد است.

(ب) هزینه احداث آن به‌ویژه در نواحی دارای موانع و پستی و بلندی زیاد است.

(۱) جاده‌ای – ریلی (۲) آبی – ریلی (۳) ریلی – جاده‌ای (۴) جاده‌ای – آبی

۱۳۷۸. احداث و خرید و تولید تجهیزات مربوط به کدام شیوه حمل و نقل به سرمایه‌گذاری هنگفت نیاز دارد و کدام یک از شیوه‌های حمل و نقل از شیوه‌های متداول در همه قاره‌های جهان است؟

- (۱) ریلی - هوایی (۲) هوایی - ریلی (۳) ریلی - آبی (۴) هوایی - جاده‌ای

۱۳۷۹. حمل کالا با روش _____ مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای جابه‌جایی کالاها به ویژه کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی است و ساخت راه آهن در مناطق _____ پرهزینه‌تر است.

- (۱) دریایی - دشت (۲) جاده‌ای - جلگه (۳) دریایی - کوهستان (۴) جاده‌ای - بیابان

۱۳۸۰. میزان مصرف سوخت در کدام شیوه حمل و نقل بسیار زیاد است و در این شیوه هزینه احداث پایانه‌ها چگونه است؟

- (۱) ریلی - زیاد (۲) ریلی - کم (۳) جاده‌ای - کم (۴) جاده‌ای - زیاد

۱۳۸۱. با توجه به عبارت‌های زیر کدام گزینه صحیح می‌باشد؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۲۰۳۰۳۴۸**

- (الف) مصرف سوخت آن هشت برابر بیشتر از حمل و نقل جاده‌ای است.
(ب) از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر و توقف انعطاف پذیر است.
(ج) در نیمه اول قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها برای حل مشکل ترافیک متداول شد.

(د) احداث پایانه‌ها در این شیوه، از حمل جاده‌ای هزینه بیشتری می‌برد.

(۱) مورد «الف» برخلاف «د» به حمل و نقل ریلی اشاره دارد.

(۲) مورد «د» برخلاف «ج» و «ب» با حمل و نقل ریلی مطابقت دارد.

(۳) مورد «ب» برخلاف «ج» به حمل و نقل جاده‌ای اشاره دارد.

(۴) مورد «ب» برخلاف مورد «الف» و «ج» با حمل و نقل هوایی مطابقت دارد.

۱۳۸۲. قطارها، بارها را به صورت _____ حمل می‌کنند و حداکثر سرعت قطارها در ایران _____ کیلومتر در ساعت است.

- (۱) کانتینری - ۱۶۰ (۲) فله‌ای - ۱۸۰ (۳) کانتینری - ۲۰۰ (۴) فله‌ای - ۲۲۰

۱۳۸۳. اگر کامیونی ۳۰۰ کیلوگرم بار را حمل کند، یک قطار توانایی حمل حداقل چند کیلوگرم بار را خواهد داشت و روند تحول قطار به ترتیب _____ و _____ است.

(۱) ۱۵۰۰۰ - بخاری - دیزلی - انرژی خورشیدی

(۳) ۱۵۰۰۰ - دیزلی - بخاری - انرژی خورشیدی

۱۳۸۴. از مزایای حمل و نقل ریلی می‌توان به _____ اشاره کرد و راحتی مسافران در قطار بسیار بیشتر از _____ است.

(۱) احداث پایانه‌ها در این شیوه کم‌هزینه‌تر است. - کشتی

(۳) مصرف سوخت در آن کمتر از حمل و نقل جاده‌ای است. - خودرو

۱۳۸۵. کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۳۱۲۰۳۴۹** (سراسری ۱۴۰۳)

«در روند تولید قطار در حمل و نقل ریلی، لوکوموتیوهای _____»

(۱) بخاری که نخستین بار در اوایل قرن بیستم در انگلستان ساخته شدند، به تدریج جایگزین لوکوموتیوهای دیزلی شدند

(۲) دیزلی که بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست هستند، به تدریج جایگزین لوکوموتیوهای بخاری شدند

(۳) بخاری که نخستین بار در اوایل قرن نوزدهم در انگلستان ساخته شدند، به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند

(۴) الکتریکی که بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست هستند، به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند

۱۳۸۶. لوکوموتیو _____ از نظر سازگاری با محیط زیست بهترین نوع است و همه شیوه‌های حمل و نقل نیاز به احداث مسیر دارد؛ به جز _____.

(۱) تجاری - اجتماعی (۲) دیزلی - اقتصادی (۳) الکتریکی - دریایی (۴) دیزل دو زمانه - زیست محیطی

۱۳۸۷. با ورود به عصر _____، جاده‌های خاکی به جاده‌های آسفالت تبدیل شد و سفر به بیشتر کشورهای کدام قاره از طریق خط راه آهن و قطار امکان پذیر است؟

(۱) اکتشافات جغرافیایی - آفریقا (۲) خودروها - آسیا (۳) اکتشافات جغرافیایی - آمریکا (۴) خودروها - اروپا

۱۳۸۸. کدام شیوه حمل و نقل نسبت به سایر شیوه‌ها مصرف سوخت بالاتری دارد و در نیمه دوم قرن بیستم، کدام کشورها طرح‌هایی را برای تولید قطارهای پرسرعت طراحی و آزمایش کردند؟

(۱) ریلی - کانادا، آلمان، استرالیا و برزیل

(۳) ریلی - آرژانتین، فرانسه، ژاپن و ایتالیا

۱۳۸۹. قطار پرسرعت الکتریکی به حرکت درآمده در کدام مسیر، از اولین قطارهای پرسرعت جهان است؟

(۱) بوستون تا واشنگتن (۲) توکیو تا آکا (۳) پکن تا گوانجو (۴) واشنگتن تا نیویورک

۱۳۹۰. امروزه کدام کشورهای اروپایی از تولیدکنندگان عمده قطارهای تندرو هستند؟

(۱) انگلیس - اسپانیا (۲) فرانسه - آلمان (۳) ایتالیا - انگلیس (۴) آلمان - ایتالیا

۱۳۹۱. حمل و نقل نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل آلاینده‌ی بیشتری دارد و در قاره‌ی آسیا کدام کشورها از جمله تولیدکنندگان عمده‌ی قطارهای تندرو هستند؟

- (۱) جاده‌ای - روسیه، چین، هند و ژاپن
(۲) هوایی - ژاپن، کره جنوبی، چین و تایوان
(۳) جاده‌ای - هند، چین، کره شمالی و روسیه
(۴) هوایی - روسیه، کره شمالی، ژاپن و چین

۱۳۹۲. بیشترین میزان خطوط سریع‌السیر و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان متعلق به کدام کشور است و در ایالات متحده آمریکا چند درصد شبکه ریلی به حمل و نقل بار اختصاص دارد؟

- (۱) چین - ۴۰٪ (۲) ژاپن - ۶۰٪ (۳) چین - ۸۰٪ (۴) ژاپن - ۵۰٪

۱۳۹۳. کدام گزینه بیانگر عبارات درست در رابطه با حمل و نقل ریلی در کشور ایران است؟

الف) در ایران در دو خط قطارهای تندرو وجود دارد.

ب) ایران فقط یک مسیر ارتباطی ریلی با خارج از کشور دارد.

ج) برقی کردن راه آهن تهران - مشهد (به طول ۱۰۰۰ کیلومتر) یکی از مهم‌ترین پروژه‌های در دست اجرای شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران است.

د) سرعتی کردن راه آهن تهران - قم - اصفهان یکی از پروژه‌های در دست اجرای شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران است.

- (۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) ج، د (۴) الف، د

۱۳۹۴. یک کشتی نفت کش (VLCC، ظرفیت ۲ میلیون بشکه) می‌تواند حدود چند برابر یک کامیون بار حمل کند و کدام گزینه بیانگر یکی از معایب حمل و نقل آبی است؟

(۱) ۳۰۰۰ - هزینه احداث بندر و اسکله‌ها بسیار زیاد است.

(۲) ۹۰۰۰ - سرعت کشتی نسبت به سایر وسایل حمل و نقل کمتر است.

(۳) ۳۰۰۰ - هزینه خرید کشتی و هزینه سوخت آن بسیار زیاد است.

(۴) ۹۰۰۰ - گران‌ترین روش حمل و نقل برای کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی است.

۱۳۹۵. در میان عبارات‌های زیر چند عبارت درست درباره کشتی‌های کانتینربر وجود دارد؟

الف) تولید و گسترش آن مربوط به دهه ۱۹۶۰ است.

ب) در کشتی‌های کانتینربر، کانتینرها از نظر اندازه، استاندارد مشخص دارند.

ج) تولید این کشتی‌ها هزینه تخلیه و بارگیری را کاهش می‌دهد.

د) یکی از کاربردهای مهم آن حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست.

ه) تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر، سرعت جابه‌جایی و تخلیه کالاها را کاهش می‌دهد.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳۹۶. از کشتی‌های فله‌بر برای جابه‌جایی چه کالاهایی استفاده می‌شود؟

(۱) حمل خودروهای صادراتی و مواد پتروشیمی

(۲) نفت و گاز و مواد معدنی

(۳) ماشین‌آلات و مواد فلزی

(۴) تجهیزات پزشکی، گل و دارو

۱۳۹۷. صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر درباره کشتی کروز در کدام گزینه آمده است؟

الف) کشتی‌های تفریحی و گردشگری هستند.

ب) مسافران را مدت زیادی روی آب گردش می‌دهند.

ج) سفر با آن معمولاً پرهزینه است.

- (۱) ص - غ - ص (۲) ص - ص - غ (۳) غ - غ - ص (۴) غ - ص - غ

۱۳۹۸. کدام وسیله حمل و نقل امروزه ۹۰ درصد تجارت جهانی (بر اساس وزن) را انجام می‌دهد و در دهه ۱۹۷۰ ظرفیت جابه‌جایی کالا از طریق حمل و نقل دریایی را سرعت بخشید.

(۱) آبی - پیش‌بینی دقیق هواشناسی و مقابله با طوفان‌های دریایی

(۲) هوایی - انتقال خطوط لوله انتقال نفت از بستر دریا

(۳) آبی - تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر و Ro - Ro

(۴) ریلی - احداث تونل مانس بین فرانسه و انگلیس

۱۳۹۹. کدام گزینه در رابطه با کشتی‌های کروز درست نیست؟

(۱) سفر با این کشتی‌ها معمولاً پرهزینه است.

(۲) کشتی‌های تفریحی و گردشگری هستند.

(۳) مسافران را از مکانی به مکان دیگر در فواصل دور می‌برند.

(۴) مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند.

۱۴۰۰. کدام شیوه حمل و نقل به‌طور کلی امنیت بسیار زیادی دارد و تولید و گسترش کدام نوع از کشتی‌ها در حمل و نقل دریایی سرعت جابه‌جایی و تخلیه کالا را در این شیوه افزایش داد؟

(۱) هوایی - فله‌بر

(۲) ریلی - Ro - Ro

(۳) هوایی - کانتینربر

(۴) ریلی - کروز

(Level Up)

۱۴۰۱. با توجه به موارد زیر کدام گزینه تصویر درستی را نشان می‌دهد؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۷۰۳۰۳۵۰**

- (الف) حمل و نقل بار و کالا به شیوه فله‌ای و کانتینری
(ب) انعطاف‌پذیری کم برای دسترسی به مناطق
(ج) امنیت بالا در جابه‌جایی مسافر و بار
(د) مصرف سوخت بسیار زیاد و آسیب به محیط زیست

۱۴۰۲. کدام مورد، با توجه به «طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی»، منطبق با نمونه‌ای از «فعالیت‌های نوع اول» است؟ **کد پاسخ تصویری: ۹۸۱۷۰۳۵۱**

- (۱) انتقال مواد پتروشیمی به وسیله کشتی‌های فله‌بر
(۲) جابه‌جایی گردشگران با استفاده از کشتی‌های کروز (سراسری ۹۸)
(۳) حمل کالاهای فاسدشدنی به وسیله حمل و نقل هوایی
(۴) سم‌پاشی مزارع کشاورزی از طریق حمل و نقل هوایی
۱۴۰۳. پرتددترین بنادر مسافری ایران به ترتیب کدام‌اند؟
(۱) امیرآباد - شهید حقانی - خرمشهر - بندر امام خمینی
(۲) قشم - شهید حقانی - چارک - خرمشهر
(۳) بندر انزلی - شهید رجایی - بندر امام خمینی - بندر خرمشهر
(۴) آستارا - بندر انزلی - چابهار - قشم

۱۴۰۴. بیشترین و کمترین میزان تخلیه و بارگیری کالا به ترتیب در کدام یک از بنادر ایران صورت می‌گیرد؟
(۱) شهید رجایی - جاسک
(۲) خرمشهر - امام خمینی
(۳) شهید رجایی - امام خمینی
(۴) خرمشهر - بوشهر

۱۴۰۵. با توجه به انواع حمل و نقل و ویژگی‌های آن‌ها کدام شیوه برای موارد زیر مناسب‌تر می‌باشد؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۷۰۳۰۳۵۲**

- (الف) سفر فردی به روستای احمدآباد برای بازدید قبر دکتر مصدق
(ب) انتقال گل‌های کشورها به کشور فرانسه برای برگزاری مراسمات المپیک
(ج) جابه‌جایی چندین دستگاه الکترونیکی از کشور امارات به بندرعباس

- (۱) جاده‌ای - هوایی - دریایی
(۲) جاده‌ای - ریلی - دریایی
(۳) هوایی - ریلی - هوایی
(۴) هوایی - هوایی - هوایی

۱۴۰۶. به ترتیب کدام شیوه حمل و نقل برای دسترسی به روستای محمدآباد و کدام شیوه حمل و نقل برای جابه‌جایی بار و مسافر در مسافت‌های دور بدون احداث مسیر کاربرد دارد؟ (خارج ۹۸)

- (۱) ریلی - هوایی
(۲) هوایی - آبی
(۳) جاده‌ای - آبی
(۴) جاده‌ای - هوایی
۱۴۰۷. به ترتیب شیوه حمل و نقل مناسب برای مسافت‌های نسبتاً دور و شیوه‌ای که از نظر دسترسی به نقاط مختلف منعطف است، کدام است؟
(۱) جاده‌ای - ریلی
(۲) ریلی - جاده‌ای
(۳) هوایی - دریایی
(۴) دریایی - هوایی

۱۴۰۸. تحول بزرگ حمل و نقل قرن نوزدهم در زمینه به شمار می‌رفت. (Level Up)

- (۱) کشف و استخراج نفت - آبی و ریلی
(۲) اختراع موتورهای دیزلی - آبی
(۳) اختراع موتور بخار - آبی و ریلی
(۴) اختراع موتورهای الکتریکی - آبی

۱۴۰۹. کدام گزینه درباره حمل و نقل ریلی صحیح است؟ (Level Up)

- (۱) هزینه عملیاتی پایین و بازدهی بالایی دارد.
(۲) هزینه سرمایه‌ای بالا و بازدهی پایینی دارد.
(۳) هزینه عملیاتی بالا و بازدهی بالایی دارد.
(۴) هزینه سرمایه‌ای پایین و بازدهی بالایی دارد.

۱۴۱۰. به ترتیب فعال‌ترین بنادر ایران در سواحل شمال کدام‌اند؟

- (۱) آستارا - نوشهر
(۲) امیرآباد - بندرانزلی
(۳) نوشهر - بندرانزلی
(۴) آستارا - امیرآباد

۱۴۱۱. احداث خطوط در کدام شیوه حمل و نقل در کشور نپال کم‌هزینه‌تر و آسان‌تر است و کدام کشور بیشترین حمل و نقل بار را از طریق خطوط هوایی انجام می‌دهد؟

- (۱) هوایی - چین
(۲) جاده‌ای - امارات متحده عربی
(۳) هوایی - ایالات متحده آمریکا
(۴) جاده‌ای - ژاپن

۱۴۱۲. با توجه به حمل و نقل دریایی و ویژگی‌های آن کدام یک از موارد مشخص شده عبارت نادرستی را بیان می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۷۰۳۰۳۵۳**

«از دهه ۱۹۷۰ میلادی دو تحول مهم در حمل و نقل دریایی اتفاق افتاد. نخست تولید کشتی‌های رور $R_o - R_o$ که می‌توانست (۱) با ظرفیت ۲ میلیون بشکه تجارت جهانی را تغییر دهد و در ادامه تولید و گسترش کشتی‌های کانتینری بود که (۲)

(۳) سرعت جابه‌جایی و تخلیه بار را افزایش دادند.
(۴)

۱۴۱۳. حدود ۶۰٪ نشست و برخاست‌های هواپیماهای کشور ایران به ترتیب مربوط به کدام فرودگاه‌هاست؟

- (۱) مهرآباد - مشهد - امام خمینی تهران
(۲) مشهد - امام خمینی تهران - مهرآباد
(۳) امام خمینی تهران - مهرآباد - مشهد
(۴) مهرآباد - امام خمینی تهران - مشهد

۱۴۱۴. اساس کار شبکه گازرسانی کشور استفاده از کدام شیوه حمل و نقل است و شیوه حمل و نقل از شیوه‌های متداول حمل و نقل در همه قاره‌ها است.

- (۱) ریلی - آبی
(۲) لوله‌ای - جاده‌ای
(۳) ریلی - ریلی
(۴) لوله‌ای - هوایی

۱۴۱۵. کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۱۲۰۳۰۳۵۴**

«نخستین خط لوله سراسری در ایران با هدف احداث شد.»

- (۱) انتقال فراورده‌های نفتی از مسجدسلیمان به بندرعباس
(۲) انتقال گاز از کشور ترکمنستان به افغانستان
(۳) صادرات نفت خام از ایران به ارمنستان
(۴) انتقال فراورده‌های نفتی از پالایشگاه آبادان به پایتخت

۱۴۱۶. چه تعداد از عبارت‌های زیر در رابطه با حمل و نقل از طریق خط لوله درست است؟

- (الف) برای انتقال مواد پتروشیمی در داخل کشورها یا بین کشورها مناسب است.
(ب) ممکن است از زیرزمین یا روی زمین و یا حتی بستر دریا عبور کند.
(ج) در نزدیکی برخی مکان‌های توزیع فراورده‌هایی مانند گاز شهری، ایستگاه‌های فشارشکن قرار می‌دهند.
(د) در سال ۲۰۱۴ میلادی بیش از ۲/۵ میلیون کیلومتر خط لوله در سراسر جهان وجود داشته است.
(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۴۱۷. کدام گزینه به ترتیب مزایا و معایب حمل و نقل از طریق خط لوله را بیان می‌کند؟

- (۱) انتقال حجم عظیمی از مایعات به‌طور شبانه‌روزی - احداث و تعمیر لوله‌ها به سرمایه‌گذاری فراوان نیاز دارد.
(۲) آسیب کمتر به محیط زیست - قرار دادن ایستگاه‌های فشارشکن نزدیک مکان‌های توزیع ممکن نیست.
(۳) از نظر اقتصادی مقرون به‌صرفه است - آسیب جدی به محیط زیست وارد می‌کند.
(۴) احداث و تعمیر و نگهداری لوله‌ها به سرمایه کمی نیاز دارد - از نظر حوادث غیرمترقبه به مراقبت زیادی نیاز دارد.

۱۴۱۸. نخستین گام برای احداث خط لوله سراسری که فراورده‌های نفتی را از به می‌رساند، در سال برداشته شد.

- (۱) خرمشهر - تهران - ۱۳۴۲ (۲) آبادان - تهران - ۱۳۳۶ (۳) مسجد سلیمان - اهواز - ۱۳۴۲ (۴) خرمشهر - اهواز - ۱۳۳۶

۱۴۱۹. کدام کشور طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را در میان کشورهای عضو اوپک دارد و لوله‌های انتقال نفت عمدتاً از جنس هستند.

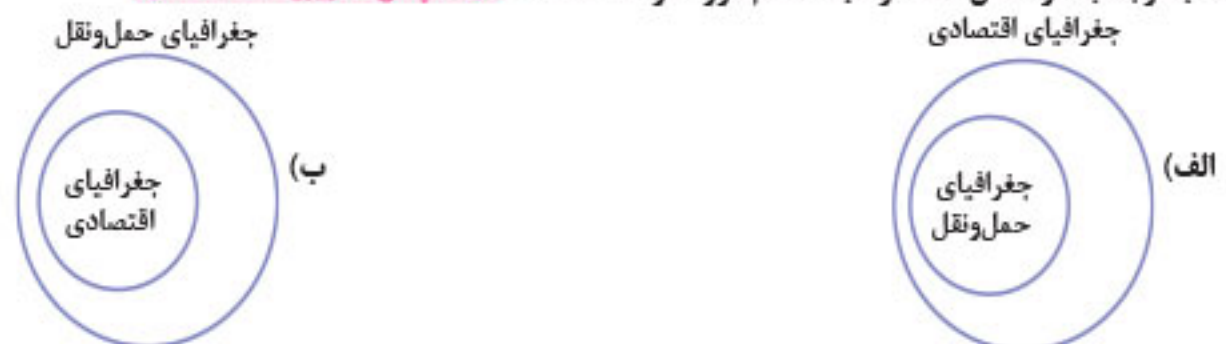
- (۱) عربستان - کامپوزیت (۲) عراق - مس (۳) الجزایر - آهن (۴) ایران - فولاد

۱۴۲۰. کدام شیوه حمل و نقل می‌تواند از نواحی صعب‌العبور و حتی از روی پل‌ها عبور کند و در عرصه تجارت جهانی، ایران به کدام کشورها گاز طبیعی

از طریق خط لوله صادر می‌کند؟

- (۱) لوله‌ای - ترکیه، عراق، آذربایجان و ارمنستان
(۲) ریلی - پاکستان، افغانستان، ترکمنستان و عراق
(۳) لوله‌ای - هند، پاکستان، افغانستان و ارمنستان
(۴) ریلی - عراق، آذربایجان، ترکمنستان و افغانستان

۱۴۲۱. با توجه به دو شکل «الف» و «ب»، کدام مورد درست است؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۳۱۲۰۳۵۵** (خارج ۱۴۰۳)

- (۱) «ب»، زیرا حمل و نقل و پراکندگی آن، در فعالیتهای اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.
(۲) «الف»، زیرا حمل و نقل و پراکندگی آن، در فعالیتهای اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.
(۳) «الف»، زیرا در جغرافیای حمل و نقل، تأثیرات الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل و نقل بر محیط، به‌منظور مدیریت مطلوب منطقه‌ای مطالعه می‌شود.
(۴) «ب»، زیرا در جغرافیای حمل و نقل، تأثیرات الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل و نقل بر محیط، به‌منظور مدیریت مطلوب منطقه‌ای مطالعه می‌شود.

۱۴۲۲. انتقال گاز از به از طریق خطوط لوله در ایران می‌تواند منبع درآمد برای کشور ما محسوب شود.

- (۱) ترکمنستان - تاجیکستان (۲) ترکمنستان - افغانستان (۳) چین - افغانستان (۴) ترکیه - عراق

۱۴۲۳. برای ایمن‌سازی خط لوله در برابر انفجار و آتش‌سوزی چه اقدامی به عمل آمده است و کدام شیوه حمل و نقل توانایی حمل بار در سرزمین یخ‌زده قطبی را دارد؟

- (۱) احداث ایستگاه‌های فشارشکن - لوله‌ای
(۲) به‌کارگیری تجهیزات هوشمند و اعلام مواردی چون خوردگی به ایستگاه - ریلی
(۳) احداث ایستگاه فشارشکن - ریلی
(۴) به‌کارگیری تجهیزات هوشمند و اعلام مواردی چون خوردگی به ایستگاه - لوله‌ای

۱۴۲۴. در عرصه تجارت جهانی، کشور ما گاز طبیعی را از طریق خطوط لوله به برخی کشورهای همسایه صادر می‌کند. کدام مورد با مشخصات این کشورها

(سراسری ۱۴۰۲)

مطابقت دارد؟ < کد پاسخ تصویری: ۰۲۱۲۰۳۵۶ >

- (۱) کشور عراق همانند جمهوری آذربایجان از جمله کشورهای واردکننده هستند که بخش اعظم این کشورها به صورت فدرال اداره می‌شود.
- (۲) کشور عراق از جمله کشورهای واردکننده است که دارای طولانی‌ترین مرز با ایران است و بخش اعظم این کشور به صورت یکپارچه است.
- (۳) کشور جمهوری آذربایجان از دیگر کشورهای واردکننده است که به دلیل داشتن نواحی خودمختار، به صورت الگوی فدرال اداره می‌شود.
- (۴) کشور جمهوری آذربایجان همانند عراق به طور مشترک از واردکننده‌های گاز طبیعی از ایران هستند و فاقد نظام سیاسی تک‌ساخت هستند.

۱۴۲۵. کدام عامل سبب شده که در کشور کویت حمل و نقل ریلی وجود نداشته باشد؟

- (۱) دشواری‌های سیاسی و نبردهای داخلی
 - (۲) مساحت کم و تمرکز جمعیت در سواحل
 - (۳) کوهستانی بودن و پرهزینه بودن
 - (۴) سیاست انزوا و دشواری‌های سیاسی
۱۴۲۶. کدام مورد از جمله معایب حمل و نقل از طریق لوله است و کشور _____ طولانی‌ترین خط لوله نفت و گاز را در بین اعضای اوپک دارد.
- (۱) آسیب رساندن به محیط زیست - عراق
 - (۲) نیاز داشتن به مراقبت زیاد در حوادث غیرمترقبه - ایران
 - (۳) نیاز به سرمایه‌گذاری فراوان برای احداث و تعمیر لوله‌ها - عربستان
 - (۴) مقرون به صرفه نبودن انتقال مایعات از این طریق - عمان

(Level Up)

۱۴۲۷. کدام عبارت درباره حمل و نقل صحیح است؟

- (۱) انتقال مواد از طریق لوله بیشتر به محیط زیست آسیب می‌رساند.
- (۲) حمل و نقل از طریق لوله و حمل و نقل ریلی به جابه‌جایی مسافر اختصاص دارد.
- (۳) ظرفیت کامیون و تریلی از حمل و نقل ریلی بیشتر است.
- (۴) جابه‌جایی بین محل کار و سکونت، به نقش اجتماعی حمل و نقل مربوط است.

(Level Up)

۱۴۲۸. رابطه حمل و نقل و جغرافیا چگونه است و تبدیل جاده‌های خاکی به جاده‌های آسفالت در عصر خودرو نتیجه کدام است؟

- (۱) تنها حمل و نقل بر جغرافیا مؤثر است. - تأثیر حمل و نقل بر جغرافیا
- (۲) دارای تأثیر متقابل هستند. - تأثیر حمل و نقل بر جغرافیا
- (۳) تنها حمل و نقل بر جغرافیا مؤثر است. - تأثیر جغرافیا به حمل و نقل
- (۴) دارای تأثیر متقابل هستند. - تأثیر جغرافیا به حمل و نقل

(خارج ۱۴۰۲)

۱۴۲۹. کدام گزینه با توجه به موارد زیر، دلیل مناسبی برای عبارت زیر ارائه می‌کند؟ < کد پاسخ تصویری: ۰۲۱۲۰۳۵۷ >

«در شرایط فعلی، قطار پرسرعت در کشور ما موجود نیست.»

- (الف) در کشور ما در حال حاضر سرعت قطارها بین کلان‌شهرها حداکثر ۱۶۰ کیلومتر در ساعت است.
- (ب) در کشور ما در حال حاضر سرعت قطارها بین کلان‌شهرها بیشتر از ۱۶۰ کیلومتر در ساعت است.
- (ج) معمولاً به قطارهایی که حداکثر ۲۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند، قطار پرسرعت گفته می‌شود.
- (د) معمولاً به قطارهایی که بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند، قطار پرسرعت گفته می‌شود.

- (۱) الف، ج (۲) ج، د (۳) ب، د (۴) الف، د

(سراسری ۱۴۰۲)

۱۴۳۰. با توجه به عنوان کشتی‌های مطرح شده، کدام مورد به موضوع درستی اشاره دارد؟ < کد پاسخ تصویری: ۰۲۱۲۰۳۵۸ >

الف) کشتی‌های کروز ب) کشتی‌های فله‌بر ج) کشتی‌های رو - رو

- (۱) کشتی‌های مورد «ج» از نظر اندازه استاندارد هستند و سرعت حمل و ظرفیت حمل کالاها را به ترتیب افزایش و کاهش داده‌اند.
- (۲) کشتی‌های مورد «ب» همانند حمل و نقل لوله‌ای در انتقال کالاهایی مانند نفت، گاز، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود.
- (۳) کشتی‌های مورد «الف» از جمله کشتی‌های مسافربری هستند که با وجود سرعت زیاد، از مبدأ و مقصد مشترکی برخوردارند.
- (۴) کشتی‌های مورد «ب» همانند مورد «ج» و برخلاف مورد «الف» از مهم‌ترین کشتی‌های غیرمسافربری و حمل کالا به شمار می‌روند.

۱۴۳۱. به ترتیب در عبارت زیر از کدام یک از انواع حمل و نقل بهره برده شده است؟

«تصمیم گرفته می‌شود که کالا به وسیله کامیون به محل کانتینرها برده شود و پس از قرارگیری در کانتینرها با قطار به سمت بنادر حمل می‌شود، پس با کشتی به بندر مقصد حمل می‌گردد و از آنجا به کشتی‌ها و شناورهای کوچک منتقل و توزیع می‌شود.»

- (۱) جاده‌ای - ریلی - دریایی (۲) جاده‌ای - لوله‌ای - دریایی (۳) زمینی - جاده‌ای - دریایی (۴) زمینی - لوله‌ای - لوله‌ای

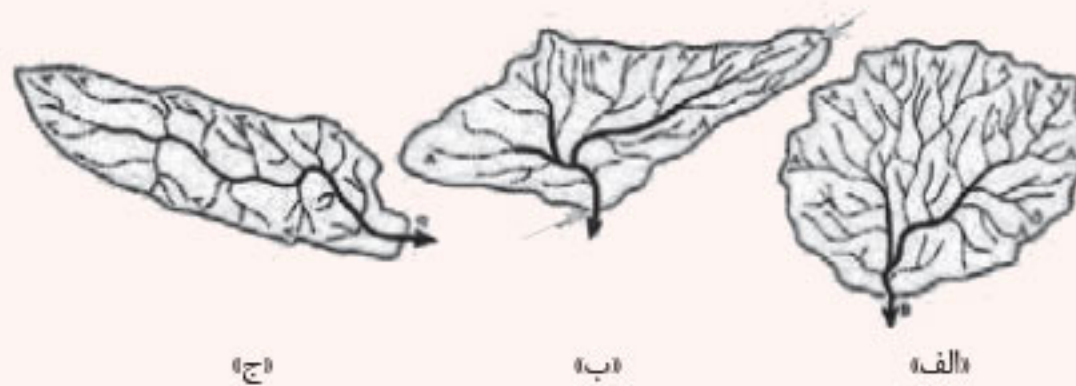
(اردیبهشت ۱۴۰۳)

۱۴۳۲. کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر، مناسب است؟ < کد پاسخ تصویری: ۰۲۱۲۰۳۵۹ >

«حمل و نقل هوایی و دریایی _____»

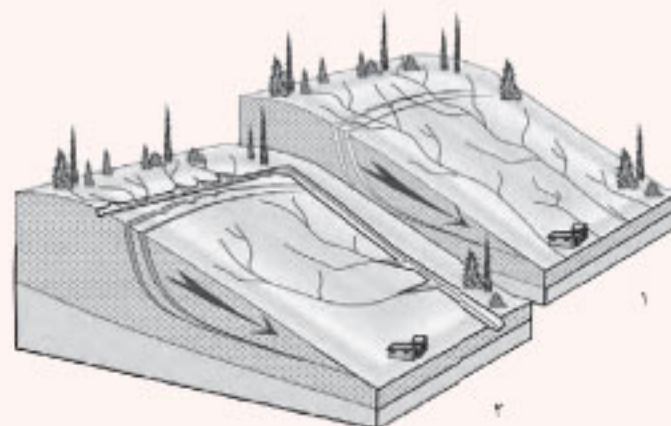
- (۱) به ترتیب برای حمل کالاهای فاسدشدنی و الکترونیکی نامناسب هستند و به طور مشترک در مسافت‌های کوتاه، مقرون به صرفه می‌باشند.
- (۲) به ترتیب برای حمل کالاهای فله‌ای یا حجیم و فاسدشدنی مناسب هستند و به طور مشترک در مسافت‌های دور، مقرون به صرفه می‌باشند.
- (۳) به طور مشترک در احداث مسیر، نیازمند سرمایه‌گذاری زیادی هستند و به ترتیب دارای صرفه‌جویی در هزینه و زمان حمل کالا هستند.
- (۴) به طور مشترک برای مسافت‌های دور، مناسب هستند و به ترتیب شرایط مناسبی در زمان رسیدن کالا به مقصد و هزینه حمل کالا دارند.

۱۷۵۴. با توجه به تصاویر زیر کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۱۲۰۴۲۸**

- (۱) احتمال وقوع سیل در شکل «الف» بیشتر از «ب» و کمتر از «ج» می‌باشد.
- (۲) احتمال وقوع سیل در شکل «الف» بیشتر از «ب» و «ج» می‌باشد.
- (۳) نفوذپذیری خاک در شکل «ب» بیشتر از «الف» و کمتر از «ج» می‌باشد.
- (۴) نفوذپذیری خاک در شکل «ج» کمتر از «ب» و بیشتر از «الف» می‌باشد.

۱۷۵۵. با توجه به تصاویر زیر کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

- (۱) شکل شماره (۱) همانند (۲) از روش‌های مدیریت قبل از زمین لغزش می‌باشد.
 - (۲) شکل شماره (۱) اشاره به ساخت یک کانال مصنوعی جهت جلوگیری از زمین لغزش دارد.
 - (۳) شکل شماره (۲) مربوط به هدایت انشعابات شبکه زهکشی به سوی یک کانال مصنوعی است.
 - (۴) شکل شماره (۲) برخلاف (۱) مربوط به روش‌های سازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل می‌باشد.
۱۷۵۶. در کدام گزینه به ترتیب به مدیریت پیش از وقوع زمین‌لرزه و بعد از وقوع آن اشاره شده است؟
- (۱) تأسیس مراکز امداد و نجات و پناهگاه‌ها در اطراف گسل‌ها - اسکان و برپا کردن چادرهای امداد در مناطق مناسب
 - (۲) اسکان و برپا کردن چادرهای امداد در مناطق مناسب - بستن شیرهای آب و گاز و قطع کردن برق
 - (۳) تأسیس مراکز امداد و نجات و پناهگاه‌ها در اطراف گسل‌ها - توقف خودرو دور از ساختمان‌های بلند و و تیرهای برق
 - (۴) فاصله گرفتن از ساختمان‌های بلند و پناه بردن به زمین‌های باز - عدم حرکت بر روی آوار و فاصله گرفتن از آن‌ها
۱۷۵۷. کدام یک از عبارت‌های زیر با کاربرد سنجش از دور در مدیریت مخاطرات طبیعی مطابقت بیشتری دارد؟

- (الف) شناسایی و پایش موقعیت گسل‌های لرزه‌خیز با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای
 - (ب) اندازه‌گیری جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین لغزش در حد سانتی‌متر
 - (ج) پیش‌بینی خشکسالی با استفاده از حرکت سامانه‌های باران‌زا در طول سال
 - (د) مکان‌یابی برای اسکان موقت و استقرار مراکز درمانی پس از وقوع مخاطرات طبیعی
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «ج»

آزمون جامع

۹ آزمون جامع پایه دوازدهم

۱۷۵۸. با توجه به موارد زیر کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

- (الف) مگاسیتی (ب) مگالاپلیس (ج) جهان‌شهر (د) متروپل
- (۱) با افزایش شهرنشینی و گسترش شهرها و شبکه حمل‌ونقل، به تدریج حومه‌ها در اطراف کلان‌شهرها تشکیل شد که به آن‌ها «ب» می‌گویند.
- (۲) «الف» به شهری می‌گویند که بیش از ده میلیون نفر جمعیت داشته باشد و نقش مهمی در اقتصاد جهانی ایفا کند.
- (۳) در نتیجه گسترش چند «د» در کنار هم در امتداد راه‌های ارتباطی، شبکه‌ای از مادرشهرها یا کلانشهرها تشکیل می‌شود که به آن «ب» می‌گویند.
- (۴) به‌طور کلی «ج» بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور می‌باشد که ممکن است پایتخت یک کشور هم باشد.

۱۷۵۹. با توجه به سلسه مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا کدام یک از عبارات زیر صحیح می‌باشد؟

- الف) هرچه به سمت رأس هرم برویم، فعالیت‌های اقتصادی و جمعیت افزایش یافته و نوگرایی بیشتر می‌باشد.
 ب) هرچه به سمت قاعده هرم برویم، چشم‌اندازهای طبیعی بیشتر می‌شود و فعالیت‌های دامداری و کشاورزی افزایش می‌یابد.
 ج) هرچه به سمت رأس هرم برویم، تغییرات اجتماعی گسترش می‌یابد و خانه‌ها با تراکم کمتری ساخته می‌شوند.
 د) هرچه به سمت قاعده هرم برویم، جمعیت خانواده‌ها افزایش می‌یابد و به طبع آن خدمات افزایش می‌یابد.

۱) «الف» و «ب»

۲) «ب» و «ج»

۳) «الف» و «د»

۴) «ج» و «د»

۱۷۶۰. با توجه به موارد زیر کدام گزینه به ترتیب با مشکلات اقتصادی روستاییان و راه‌حل‌های رفع آن‌ها اشاره دارد؟

(الف)

(ب)

(ج)

(د)

۱) «الف» و «ب»

۲) «ب» و «ج»

۳) «ج» و «د»

۴) «الف» و «د»

۱۷۶۱. با توجه به موارد زیر کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

- الف) طرح هادی روستایی (ب) جهاد سازندگی (ج) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
 ۱) مورد «ب» همانند «ج» در سال ۱۳۵۸ با هدف رسیدگی به مناطق محروم و رفع نیاز محرومان تأسیس شد.
 ۲) مورد «الف» در جهت استقلال کشور و خودبستگی کشاورزی در روستاهای محروم تشکیل شد.
 ۳) از وظایف مهم «ب» می‌توان به تهیه نقشه‌های وضع موجود روستاها و چگونگی گسترش آن‌ها در آینده اشاره کرد.
 ۴) مورد «ج» از مصادیق «الف» می‌باشد و از وظایف آن می‌توان به ارائه طرح‌هایی برای ساماندهی سکونتگاه‌های روستایی اشاره کرد.

۱۷۶۲. با توجه به شکل زیر و شیوه‌های حمل و نقل، کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۱۲۰۴۲۹**

- ۱) مصرف سوخت مورد «الف» $\frac{1}{7}$ مورد «ب» می‌باشد و آلودگی آن برای محیط‌زیست بسیار کمتر است.
 ۲) هزینه احداث پایانه (ترمینال) در حمل و نقل «الف» بسیار کمتر از حمل و نقل «ج» می‌باشد.
 ۳) حمل و نقل «ج» نسبت به «الف» تعداد مسافر کمتری در مدت زمان کمتر جابه‌جا می‌کند.
 ۴) حمل کالا به روش «ب» مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش جابه‌جایی کالا می‌باشد.

۱۷۶۳. کدام یک از موارد زیر در ارتباط با کشتی‌های RO-RO صحیح می‌باشد؟

- الف) این نوع حمل و نقل از نظر اندازه استانداردهای مشخصی دارند و سرعت جابه‌جایی و تخلیه را افزایش می‌دهند.
 ب) کشتی‌های تفریحی - گردشگری هستند که مسافران را در مدت محدودی روی آب گردش می‌دهد.
 ج) تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون این کشتی‌ها بروند و در مقصد خارج شوند.
 د) از دهه ۷۰ میلادی فعالیت این نوع از کشتی‌ها در کشورهای توسعه‌یافته آغاز شد.

۱) «الف» و «ب»

۲) «ب» و «ج»

۳) «الف» و «د»

۴) «ج» و «د»

۱۷۶۴. کدام یک از موارد در عبارت زیر با خط روزگردان و ویژگی‌های آن مغایرت دارد؟

- «خط روزگردان نصف‌النهار ۱۸۰ درجه‌ای در امتداد خط استوا می‌باشد و از نصف‌النهار گرینویچ تا خط روزگردان در جهت شرق به ۱۸۰ درجه شرقی و در جهت غرب به ۱۸۰ درجه غربی تقسیم شده است. هنگام عبور از این خط از غرب به شرق یک روز به تقویم اضافه شده و هنگام عبور از شرق به غرب یک روز از تقویم کم می‌شود.»

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۱۷۶۵. اختلاف زمانی دو شهر ۴۰ دقیقه است. اگر طول جغرافیایی یکی از آن‌ها هشتاد و دو و نیم درجه باشد، کدام گزینه طول جغرافیایی شهری را نشان می‌دهد که به نصف‌النهار مبدأ نزدیک‌تر است؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۱۲۰۴۳۰**

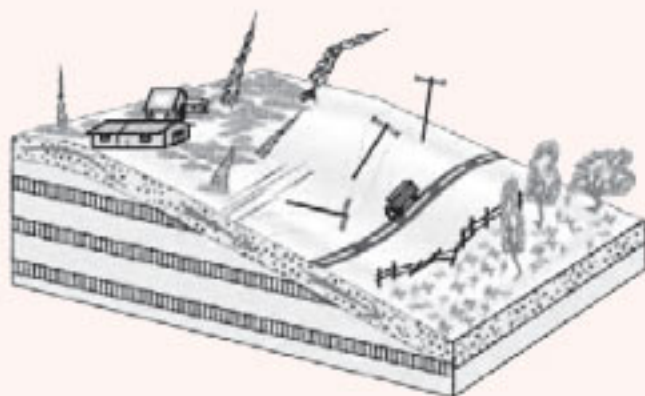
(المپیاد جغرافیا ۱۴۰۱)

- (۱) $72/30^\circ$ (۲) $72/50^\circ$ (۳) $92/30^\circ$ (۴) $92/50^\circ$

۱۷۶۶. در صورتی که شدت یک زمین‌لرزه را (۱) و بزرگی آن را (۲) نام‌گذاری کنیم کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۱۲۰۴۳۱**

- (۱) مقیاس اندازه‌گیری (۱) مرکالی می‌باشد و با بازدیدهای میدانی آن را اندازه‌گیری می‌کنند.
(۲) مقیاس اندازه‌گیری (۱) ریشتر است که نشان‌دهنده مقدار انرژی آزادشده از زمین‌لرزه است.
(۳) در مورد (۱) همانند (۲) مقیاس ریشتر کاربرد دارد که برای اندازه‌گیری مقدار انرژی آزادشده از زمین‌لرزه کاربرد دارد.
(۴) مورد (۲) نشان‌دهنده میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه می‌باشد و مقیاس آن مرکالی است.

۱۷۶۷. توضیحات کدام گزینه با شکل روبه‌رو مطابقت دارد؟

- (۱) حرکت کند و نامحسوس رسوبات سطح دامنه در مدت زمان طولانی
(۲) سقوط آزاد سنگ‌ها و خرده‌سنگ‌ها در سطح دامنه‌های پرشیب و پرتگاهی
(۳) جریان یافتن رسوبات ریزدانه اشباع‌شده از آب به صورت گِل‌ولای
(۴) جابه‌جایی حجم عظیم مواد و رسوبات سنگی در سطح دامنه‌های پرشیب در کوهستان‌ها

۱۷۶۸. چه تعداد از موارد زیر به روش کم‌هزینه‌تر و در درازمدت مفیدتر مدیریت پیش از وقوع سیل اشاره دارد؟

- (الف) اجرای روش‌های آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی
(ب) اصلاح بستر رودخانه‌ها و ایجاد کانال‌های انحرافی
(ج) مطالعات خاک‌شناسی و پایداری زمین
(د) ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده‌های لغزش
(هـ) ایجاد پایگاه‌های نجات و امداد در مناطق سیل‌خیز
(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
(و) تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها

۱۷۶۹. به چه دلیلی خشکسالی خطرات بیشتری و آسیب‌رسان‌تری نسبت به خشکی دارد؟

- (۱) در صورت عدم کنترل خشکسالی آسیب‌های جبران‌ناپذیری اعم از تلفات حیوانی و کشاورزی رخ می‌دهد.
(۲) خشکسالی سبب کمبود غیرمنتظره بارش در یک ناحیه و وقوع خشکی در مدت زمان طولانی می‌شود.
(۳) خشکسالی باعث از بین رفتن محصولات کشاورزی و سپس بروز قحطی و گرسنگی در یک ناحیه می‌شود.
(۴) پوشش گیاهی یا زندگی هر جانوری با نوع آب‌وهوا سازگار شده است و با تغییر آن دچار مشکل می‌شود.

آزمون جامع

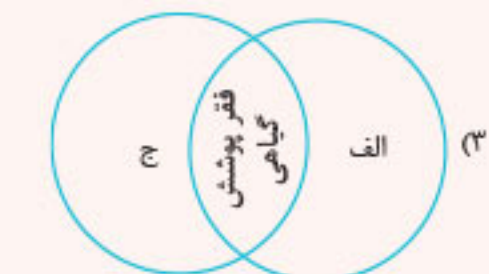
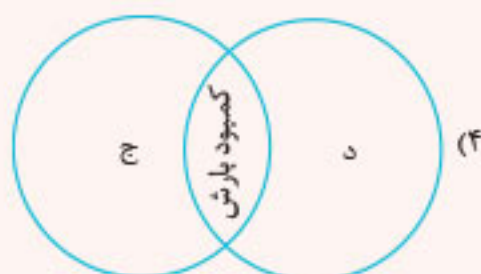
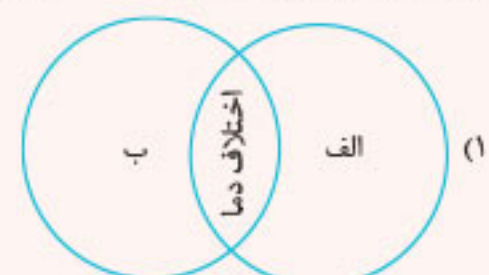
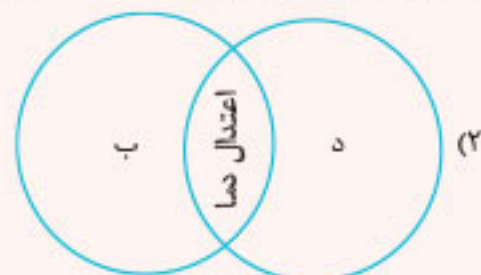
۱۰ آزمون جامع سه کتاب

۱۷۷۰. با توجه به موارد زیر کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟

- (الف) منطقه کوهستانی آذربایجان (ب) منطقه کوهستانی البرز (ج) منطقه کوهستانی خراسان (د) منطقه کوهستانی تالش
(۱) مورد «ب» همانند «د» دارای جهت شرقی - غربی می‌باشد و در امتداد هم ادامه پیدا کرده‌اند.
(۲) مورد «ج» برخلاف «الف» رشته‌کوهی می‌باشد که در مرز ایران با کشورهای همسایه قرار گرفته است.
(۳) مورد «الف» همانند «ب» دارای قله‌هایی است که در اثر فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته است.
(۴) مورد «د» برخلاف «ج» به شکل منظم و موازی در شمال غربی ایران قرار گرفته است و دارای قله‌های آتشفشانی می‌باشد.

۱۷۷۱. با توجه به موارد زیر کدام مورد به‌درستی ترسیم شده است؟

- (الف) آب‌وهوای گرم و خشک (ب) آب‌وهوای معتدل خزری (ج) آب‌وهوای کوهستانی (د) آب‌وهوای گرم و شرجی

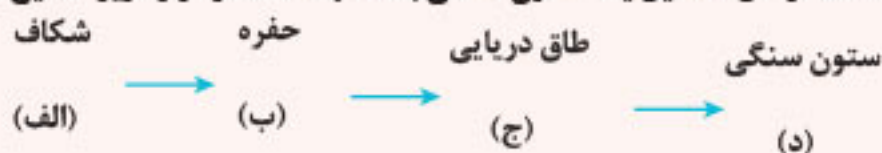
۱۷۷۲. به ترتیب کدام گزینه به درستی ویژگی‌های توده‌های هوایی واردشونده به کشور را بیان می‌کند؟

- (الف) منشأ توده هوای سودانی
(ج) اثر آب‌وهوایی توده هوای سرد و خشک سیبری
(ب) زمان ورود توده هوای مرطوب موسمی
(د) منشأ توده هوای مرطوب غربی
(۱) دریای سرخ - تابستان - بارندگی در سواحل خزر - دریای سیاه
(۲) دریای مدیترانه - زمستان - بارندگی در سواحل خزر - اقیانوس اطلس
(۳) دریای مدیترانه - زمستان - سردی و خشکی هوا - دریای سیاه
(۴) دریای سرخ - تابستان - سردی و خشکی هوا - اقیانوس اطلس

۱۷۷۳. با توجه به موارد زیر کدام گزینه با تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران مطابقت دارد؟

- (الف) تقسیم کشور به ۷۲ بخش
(ج) تقسیم کشور به ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان
(ب) تقسیم کشور به سرزمین، خوره، تسوگ، رستاک
(د) تقسیم کشور به ایالت، ولایت، بلوک و قصبه
(۱) مورد «الف» مقدم بر «ج» و مؤخر بر «د» اجرا شده است.
(۲) مورد «ب» مقدم بر «الف» و مؤخر بر «ج» اجرا شده است.
(۳) موارد «الف» و «ب» مقدم بر موارد «ج» و «د» اجرا شده‌اند.
(۴) موارد «ب» و «د» مؤخر بر موارد «الف» و «ج» اجرا شده‌اند.

۱۷۷۴. در صورتی که نمودار زیر نشان‌دهنده مراحل تشکیل یک ستون سنگی باشد، چه تعداد از موارد زیر صحیح می‌باشد؟

- (الف) با ورود آب دریا در سنگ‌ها، شکاف‌هایی در بافت تخته‌سنگ ایجاد می‌شود.
(ب) با فرور یختن موارد سفت‌تر در زیر بخش محکم‌تر سنگ‌ها شکاف‌های گسترده‌تری ایجاد می‌شود.
(ج) درزها و شکاف‌ها به مرور زمان حفره‌های کوچکی تشکیل می‌دهند.
(د) باد مواد نرمی که در زیر و یا لبه تخته‌سنگ‌ها قرار دارد تخریب می‌کند و ستون سنگی باقی می‌ماند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۷۷۵. با توجه به تصویر داده‌شده در صورتی که «الف» دامنه رو به باد و «ب» دامنه باد پناهی را در رشته‌کوه البرز نشان دهد، کدام گزینه عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۰۰۰۴۳۷**

- (۱) در بخش «الف» توده هوای مرطوب به صورت افقی حرکت می‌کند و باعث بارندگی سیکلونی در سواحل خزری می‌شود.
(۲) در بخش «ب» توده هوای خشک به صورت عمودی حرکت می‌کند و باعث خشکی هوا در استان تهران می‌شود.
(۳) در بخش «الف» توده هوای مرطوب به صورت غیرافقی حرکت می‌کند و باعث بارندگی‌های کوهستانی در سواحل خزری می‌شود.
(۴) در بخش «ب» توده هوای مرطوب به صورت غیرافقی حرکت می‌کند و باعث بارندگی‌های همرفتی در استان تهران می‌شود.

۱۷۷۶. کدام یک از گزینه‌ها عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- «یاردانگ‌ها، از جمله اشکال فرسایش می‌باشند که در شکل می‌گیرند.»
(۱) کاوشی - رسوبات نرم به‌جامانده از دریاچه‌های قدیمی
(۲) تراکمی - ستون‌های سنگی به‌شکل قارچ و یا لبه تخته‌سنگ‌ها
(۳) کاوشی - در نواحی فاقد پوشش گیاهی و دارای ماسه‌های ریز
(۴) تراکمی - رسوبات نرم به‌جامانده از دریاچه‌های قدیم طی میلیون‌ها سال

۱۷۷۷. کدام موارد به ویژگی‌های مشترک دو کشور عراق و آذربایجان اشاره دارد؟

- (الف) در بخش اعظم کشور، قوانین و مقررات کشور به صورت یکنواخت اجرا می‌شود.
(ب) دارای مرزهایی با کشور ایران هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی ترسیم شده‌اند.
(ج) از کشورهای عضو قرارداد اکو با هدف موانع اقتصادی در منطقه می‌باشند.
(د) دارای استان‌هایی می‌باشند که به دلیل شرایط قومی و مذهبی، از استقلال محدودی برخوردارند.
(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «د»

۱۷۷۸. با توجه به عبارت‌های زیر توضیحات کدام گزینه در ارتباط با نظریه‌های ژئوپلیتیک صحیح می‌باشد؟ **کد پاسخ تصویری: ۲۰۰۰۰۴۳۳**

- (الف) سیاست‌های جنگ‌طلبانه کشور آلمان و هجوم این کشور به کشورهای مجاور خود در طی جنگ‌های جهانی اول و دوم
(ب) حمله نظامی کشور آمریکا به افغانستان و عراق در سال‌های ۱۳۶۹ و ۱۳۸۰ و اشغال این کشورها
(۱) مورد «الف» همانند «ب» مربوط به نظریه فضای حیاتی می‌باشد که در آن موقعیت یک کشور بر سیاست آن تأثیرگذار است.
(۲) مورد «الف» همانند «ب» از مصادیق نظریه هارتلند است که اشاره به جزیره جهانی و منبع بزرگ قدرت این سرزمین دارد.
(۳) مورد «ب» برخلاف «الف» اشاره به نظریه هارتلند دارد که در آن جزیره جهانی برای قدرت‌های دریایی غیرقابل نفوذ می‌باشد.
(۴) مورد «ب» برخلاف «الف» از مصادیق نظریه فضای حیاتی می‌باشد که در آن اثر کشمکش بر سر قدرت، کشورهای کوچک‌تر اشغال می‌شوند.

۱۷۷۹. به ترتیب پاسخ هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟
(الف) از عوامل بروز فقر شهری است.

(ب) از اقدامات ناموفق برای حل مشکلات اقتصادی روستاها می باشد.

(ج) از وظایف همده مرحله پردازش در سامانه اطلاعات جغرافیایی می باشد.

(د) جغرافیای حمل و نقل از شاخه های جغرافیای محسوب می شود.

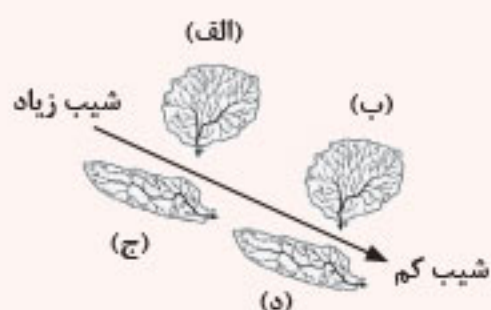
(۱) درآمد کم و مسکن نامناسب - انقلاب سبز - تحلیل فضایی و مدل سازی - اقتصادی

(۲) حاشیه نشینی و زاغه نشینی - اصلاحات ارضی - تحلیل فضایی و مدل سازی - شهری

(۳) درآمد کم و بیکاری - انقلاب سبز - رسم نقشه و نمودار جغرافیایی - شهری

(۴) بیکاری و زاغه نشینی - اصلاحات ارضی - رسم نقشه و نمودار جغرافیایی - اقتصادی

۱۷۸۰. با توجه به شکل زیر، کدام نمودار عبارت صحیحی را بیان می کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۷۰۰۰۰۴۳۴**

(الف) (ب) (ج) (د)
بیشترین احتمال سیل (۲)
کمترین احتمال سیل

(الف) (ب) (ج) (د)
بیشترین احتمال سیل (۱)
کمترین احتمال سیل

(ج) (الف) (ب) (د)
بیشترین احتمال سیل (۴)
کمترین احتمال سیل

(د) (ج) (ب) (الف)
بیشترین احتمال سیل (۳)
کمترین احتمال سیل

۱۷۸۱. با توجه به روش های مدیریت سیل، کدام یک از گزینه های زیر عبارت صحیحی را بیان می کند؟

(ب) احداث سدهای ذخیره سازی و سدهای تنظیمی

(الف) اجرای روش های آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی

(د) ایجاد کانال های انحرافی و اصلاح بستر رودخانه ها

(ج) ایجاد پایگاه های امداد و نجات و دستگاه هشداردهنده

(۱) مورد «الف» و «ب» برخلاف «ج» و «د» در درازمدت بسیار کم هزینه تر و مفیدتر می باشد.

(۲) مورد «الف» و «ج» برخلاف «ب» و «د» در درازمدت بسیار کم هزینه تر و مفیدتر می باشد.

(۳) مورد «ب» و «ج» برخلاف «الف» و «د» نسبت به هدایت، انحراف یا مهار سیل اقدام می کنند.

(۴) مورد «الف» و «ج» برخلاف «ب» و «د» نسبت به هدایت، انحراف یا مهار سیل اقدام می کنند.

آزمون جامع

۱۱ آزمون جامع سه کتاب

۱۷۸۲. با توجه به متن زیر کدام گزینه به ترتیب به دو سؤال کلیدی «چرا» و «چطور» پاسخ داده است؟

«تداوم خشکسالی در سال های اخیر و در ادامه قطع درختان، از بین رفتن دریاچه ها، باتلاق ها و بی توجهی به تثبیت خاک و... موجب پدید آمدن بحران

ریزگردها در کشورهای جنوب غرب آسیا در فصل های مختلف سال شده است.»

(۱) تداوم خشکسالی در سال های اخیر - قطع درختان و از بین رفتن دریاچه ها

(۲) تداوم خشکسالی در سال های اخیر - بی توجهی به تثبیت خاک

(۳) پدید آمدن بحران ریزگردها - تداوم خشکسالی در سال های اخیر

(۴) از بین رفتن دریاچه ها - بی توجهی به تثبیت خاک

۱۷۸۳. کدام گزینه به درستی عبارت زیر را کامل می کند؟

«مهم ترین سامانه بارشی در ایران توده هوایی است که

(۱) در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ایران می آورد و باعث بارندگی می شود.

(۲) در دوره گرم سال از اقیانوس هند به ایران نفوذ می کند و موجب باران های سیلابی می شود.

(۳) در دوره سرد سال وارد ایران شده و باعث سردی و خشکی هوا و بارش در سواحل دریای خزر می شود.

(۴) در دوره سرد سال رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را وارد ایران می کند و موجب بارش برف و باران می شود.

۱۸۰۳. با توجه به شکل زیر کدام یک از گزینه‌ها با پدیده «الف» مطابقت بیشتری دارد؟

- (۱) پدیده «الف» اشاره به شهر پایدار دارد که در آن باید سعی شود به‌طور عادلانه نیازهای جمعیت شهر برطرف شود.
- (۲) در راستای پدیده «الف» در روستاها اقدامات اقتصادی انجام شده است که بعضی از آن‌ها موفق بودند و بعضی ناموفق؛ مانند اصلاحات ارضی.
- (۳) یکی از ارکان پدیده «الف» این است که بین مناطق ناحیه از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار شود.
- (۴) در سال ۱۳۵۸ با هدف تحقق پدیده «الف» نهادی به نام جهاد سازندگی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور تشکیل شد.

۱۸۰۴. با توجه به عبارت‌های زیر کدام گزینه با مفهوم ساعت جهانی مطابقت دارد؟ **کد پاسخ تصویری: ۷۰۰۰۰۴۴۲**

(الف) ساعت طلوع خورشید در یک ماه قمری به‌طور کلی در اوایل بهار ۱۵ دقیقه تغییر می‌کند.
(ب) هر شب در راه آهن تهران یک قطار به مقصد گرگان در ساعت ۲۰ حرکت می‌کند.

- (۱) مورد «الف» همانند «ب» مربوط به ساعت رسمی یک منطقه می‌باشد که تمام شهرهای داخل یک نصف‌النهار ساعت یکسانی دارند.
- (۲) مورد «الف» برخلاف «ب» مربوط به ساعت محلی یک منطقه می‌باشد که در شهرهای مختلف متفاوت می‌باشد.
- (۳) مورد «ب» همانند «الف» مربوط به ساعت محلی یک منطقه می‌باشد که در شهرهای مختلف متفاوت می‌باشد.
- (۴) مورد «ب» برخلاف «الف» مربوط به ساعت محلی یک منطقه می‌باشد که تمامی شهرهای داخل یک نصف‌النهار ساعت یکسانی دارند.

۱۸۰۵. در صورتی که کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا (۱)، کمربند اطراف اقیانوس آرام (۲) و کمربند میانسی اقیانوس اطلس را (۳) بنامیم کدام یک از

گزینه‌های زیر عبارت صحیحی را بیان می‌کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۷۰۰۰۰۴۴۳**

- (۱) مورد (۱) از برخورد پوسته کف اقیانوس آرام به پوسته قاره آسیا - اروپا تشکیل شده است.
- (۲) مورد (۲) برخلاف مورد (۱) از همگرایی دو پوسته کف اقیانوس آرام و آمریکای جنوبی تشکیل شده است.
- (۳) مورد (۱) از برخورد پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند تشکیل شده است.
- (۴) مورد (۳) برخلاف مورد (۲) از همگرایی پوسته بستر اقیانوس آرام و اطلس تشکیل شده است.

۱۳ کنکور اردیبهشت ۱۴۰۴

آزمون
جامع

۱۸۰۶. پژوهشگری با مطالعه بر روی عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج، اقدامات «الف» و «ب» را انجام داده است. بر این اساس کدام گزینه به‌درستی

تنظیم شده است؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۴۱۰۰۴۴۴**

(الف) میزان تغییرات جمعیت، در شهر کرج، با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.
(ب) پژوهشگر به سالنامه آماری یک دهه، مراجعه نموده و روند تغییرات جمعیتی شهر کرج را بررسی کرده است.

- (۱) موارد «الف» و «ب» به‌ترتیب مطابق با مراحل پژوهش در جغرافیا، انجام شده است و بعد از هر دو گام، سابقه و نتایج پژوهش دیگران، بررسی می‌شوند.
- (۲) موارد «ب» و «الف» به‌ترتیب مطابق با مراحل پژوهش در جغرافیا، انجام شده است و در هر دو مرحله، اطلاعات غیرضروری حذف و اطلاعات مرتبط حفظ می‌شوند.
- (۳) هر دو اقدام، پس از تدوین فرضیه و پیش از تأیید یا رد آن، انجام می‌شود و پژوهشگر ممکن است علاوه بر مورد «ب»، ابزارهای سنجش خود را به مکان موردنظر ببرد.
- (۴) هر دو اقدام، پیش از تدوین فرضیه و پس از تأیید یا رد آن، انجام می‌شود و پژوهشگر بعد از انجام مورد «الف»، ابزارهای سنجش خود را به مکان موردنظر می‌برد.

۱۸۰۷. با توجه به تصاویر زیر، کدام مورد به مطالب درستی اشاره دارد؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۴۱۰۰۴۴۵**

- (۱) شکل «ب» درست است و عوامل درونی و فرسایش به‌ترتیب در بالا آمدن و تغییر شکل گنبد نمکی مشارکت دارند.
- (۲) شکل «الف» درست است و فرسایش و عوامل درونی به‌ترتیب در تغییر شکل و بالا آمدن گنبد نمکی مشارکت دارند.
- (۳) شکل «ب» نادرست است، زیرا عوامل درونی همانند فرسایش در بالا آمدن و گنبدی‌شدن توده نمک نقش دارند.
- (۴) شکل «الف» نادرست است، زیرا عوامل درونی همانند فرسایش در بالا آمدن و گنبدی‌شدن توده نمک نقش دارند.

۱۸۰۸. دلیل اینکه وارونگی دما در شهرهای بزرگ کشور ما، موجب افزایش آلودگی هوا می‌شود، کدام است؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۴۱۰۰۴۴۶**

- ۱) هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و در نتیجه حرکت صعودی هوا انجام نمی‌شود.
- ۲) هوای مجاور سطح زمین سردتر و سنگین‌تر از لایه‌های بالایی است و در نتیجه حرکت صعودی هوا انجام نمی‌شود.
- ۳) هم‌زمان با پیشروی پرفشار جنب حاره‌ای به کشورمان، هوای مجاور سطح زمین، سردتر از لایه‌های بالایی می‌شود.
- ۴) هم‌زمان با ورود مهم‌ترین سامانه بارشی به کشورمان، هوای مجاور سطح زمین، سبک‌تر از لایه‌های بالایی می‌شود.

۱۸۰۹. با توجه به موارد زیر، کدام گزینه مطالب درستی را مطرح نموده است؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۴۱۰۰۴۴۷**

- الف) ایران از نظر موقعیت مطلق، در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه نیمکره شمالی قرار دارد.
- ب) راه‌ها و همچنین وسایل حمل‌ونقل کافی، امکان اتصال بین نواحی و تبادل کالاها را فراهم می‌کنند.
- ج) در ایران امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه گرمسیری و گرمسیری وجود دارد.
- د) بخش باغداری در کشور ما از مهم‌ترین اقلام صادراتی است که سالانه ارز فراوانی را وارد کشور می‌کند.

- ۱) دستیابی به وضعیت «د» به ترتیب زمانی، وابسته به موارد «ب»، «الف» و «ج» است.
- ۲) دستیابی به شرایط «ب» تحت تأثیر مورد «ج» می‌باشد و شرایط «الف» منجر به «د» می‌شود.
- ۳) ویژگی‌های مطرح‌شده در «ج» به دلیل «الف» و رسیدن به وضعیت «د» وابسته به «ب» می‌باشد.
- ۴) ویژگی مطرح‌شده در «الف» زمینه‌ساز «د» و رسیدن به «ب» در صورت داشتن ویژگی‌های «ج» است.

۱۸۱۰. با توجه به موارد زیر، کدام شکل به درستی ترسیم شده است؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۴۱۰۰۴۴۸**

الف) پیروان یک دین با توجه به باورها و اعتقادات خود، چشم‌اندازهای خاصی را در قالب معماری و ایجاد مکان‌های مقدس، به وجود می‌آورند.

ب) دولت میانمار، مسلمانان را شهروند این کشور نمی‌داند و به همین دلیل ساخت مسجد در این کشور را ممنوع اعلام کرده است.

ج) نواحی تنها تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها با محیط طبیعی نیست بلکه تصمیم‌گیری حکومت‌ها، به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارد.

د) انسان‌ها در محیط‌های طبیعی، تغییراتی به وجود می‌آورند و در نتیجه نواحی مختلفی را ایجاد می‌کنند یا آن‌ها را تغییر می‌دهند.

۱۸۱۱. در حرکت مداوم تلماسه‌ها در جهت وزش باد، که طی یک سال ممکن است **کد پاسخ تصویری: ۰۴۱۰۰۴۴۹**

۱) حداقل ۱۰ متر و بیشتر از آن حرکت کنند، انتظار داریم ابتدا ماسه‌های دامنه رو به باد، در دامنه پستی فرود آمده و سپس به طرف قله، رانده و انباشته شوند.

۲) بیشتر از ۱۰ و کمتر از ۲۰ متر حرکت کنند، لازم است ابتدا ماسه‌های دامنه رو به باد، به طرف بالا رانده شده و سپس در دامنه پستی، فرود آمده و انباشته شوند.

۳) بیشتر از ۱۰ و کمتر از ۲۰ متر حرکت کنند، انتظار می‌رود ابتدا ماسه‌های دامنه رو به باد، در دامنه پستی فرود آمده و سپس به طرف قله، رانده و انباشته شوند.

۴) حداقل ۲۰ متر و کمتر از آن حرکت کنند، لازم است ابتدا ماسه‌های دامنه رو به باد، به طرف بالا و قله رانده شده و سپس در دامنه پستی، فرود آمده و انباشته شوند.

۱۸۱۲. با توجه به انواع موازنه تجاری در جهان، کدام عبارت به مفاهیم درستی اشاره دارد؟ **کد پاسخ تصویری: ۰۴۱۰۰۴۵۰**

۱) کشورهایی که با وضعیت «الف» مواجه هستند، علاوه بر ایجاد مناطق آزاد تجاری، انواع تعرفه‌های گمرکی و مالیات، بر کالاهای وارداتی خود وضع می‌کنند.

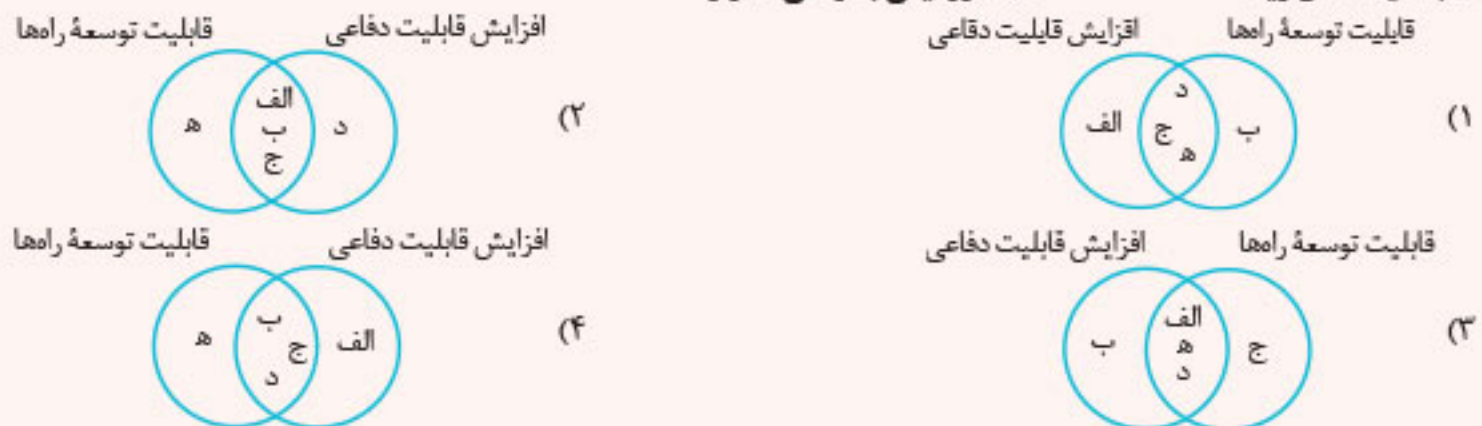
۲) کشورهایی که موازنه تجاری آن‌ها با مورد «الف» مغایرت دارد، با ایجاد مناطق آزاد تجاری می‌توانند مانع از وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی شوند.

۳) کشورهایی که موازنه تجاری آن‌ها با مورد «ب» مطابقت دارد، کسری تجاری خود را با ایجاد مناطق آزاد تجاری و ممنوع کردن واردات برخی کالاها جبران می‌کنند.

۴) کشورهایی که با وضعیت «ب» مواجه هستند، تلاش می‌کنند با شکل‌گیری اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری به محدود کردن واردات کالا و افزایش رفاه کشور خود بپردازند.

۱۸۱۳. کدام شکل براساس اطلاعات داده شده، به درستی ترسیم شده است؟ **کد پاسخ تصویری: ۴۱۱۰۴۵۱**

(الف) سرزمینی با نواحی کوهستانی (ب) وسعت زیاد سرزمینی
(ج) شکل سیاسی فشرده یا جمع و جور (د) جمعیت فعال زیاد
(ه) سرزمینی با نواحی هموار

۱۸۱۴. کدام مورد دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه می دهد؟ **کد پاسخ تصویری: ۴۱۲۰۴۵۲**

«میزان رشد سالیانه شهرنشینی در کشورهای توسعه یافته ۰/۴ درصد و در کشورهای آسیایی و آفریقایی، این رشد به ۱/۵ درصد در سال می رسد.»
(۱) با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورهای توسعه یافته به عصر نوسازی، ارزش ها و مظاهر شهری میان روستانشینان رواج یافت.
(۲) با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورهای توسعه یافته به عصر نوسازی، نفوذ شهرها و شهرگرایی، در روستاها گسترش پیدا کرد.
(۳) مهاجرت از روستاها به شهر در کشورهای آفریقایی و آسیایی، تدریجی، طولانی مدت و بدون توجه به تحولات صنعتی بوده است.
(۴) مهاجرت از روستاها به شهر در کشورهای توسعه یافته تدریجی و طولانی مدت بوده و همگام با تحولات صنعتی شدن صورت گرفته است.

۱۸۱۵. با توجه به معیارهای «نوع و حجم محموله»، «سرعت و زمان» و «تقاضا» و موارد زیر، کدام گزینه به درستی تنظیم شده است؟

کد پاسخ تصویری: ۴۱۲۰۴۵۳

(الف) کالاهایی مانند دارو و مواد غذایی

(ب) کالاهایی مانند زغال سنگ و آهن

(ج) استفاده از حمل و نقل دریایی

(د) استفاده از حمل و نقل هوایی

(ه) ناحیه ای با آستانه جمعیتی نفوذ بالا (و) ناحیه ای با آستانه جمعیتی نفوذ پایین

(۱) در مدیریت و برنامه ریزی حمل و نقل لازم است مورد «الف» با «د» و «ه» و مورد «ب» با «ج» همراه باشند.
(۲) در مدیریت و برنامه ریزی حمل و نقل لازم است مورد «الف» با «و» و «د» و مورد «ج» با «ه» همراه باشند.
(۳) در صورتی که «الف» و «ب» به ترتیب به «ه» و «و» ارسال شود، میزان تقاضا به درستی مدیریت شده است.
(۴) در صورتی که «الف» و «ب» به ترتیب از طریق «ج» و «د» انجام شود، هزینه و سرعت حمل کالا، افزایش می یابد.

۱۸۱۶. کدام گزینه با توجه به موارد مطرح شده، عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟ **کد پاسخ تصویری: ۴۱۲۰۴۵۴**

«خطرات «الف» _____ از «ب» است. زیرا _____»

(الف) در این نواحی بارندگی نامنظم است و ممکن است در طی چند سال، هیچ بارشی صورت نگیرد.

(ب) در یک ناحیه ممکن است میزان بارش، از حد میانگین بارندگی سالانه، کمتر ثبت شود.

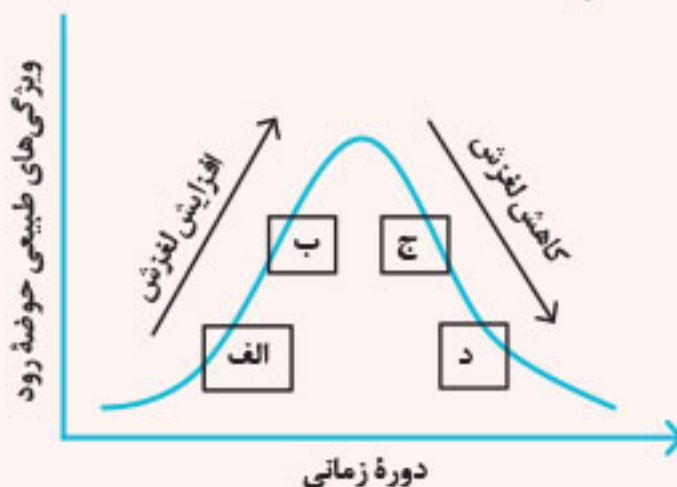
(۱) بیشتر - نواحی خشک و نیمه خشک جهان همانند مرطوب، در برابر خشکسالی آسیب پذیر هستند.

(۲) کمتر - در هر بوم سازگان یا بیوم، سرعت رشد پوشش گیاهی، با نوع آب و هوای آن، سازگار شده است.

(۳) کمتر - در هر بوم سازگان، تولیدکنندگان و مصرف کنندگان با نوع آب و هوای آن ناحیه، سازگار شده اند.

(۴) بیشتر - نواحی خشک و نیمه خشک جهان در مقابل پیامدهای خشکسالی، از سایر نواحی آسیب پذیرتر هستند.

۱۸۱۷. کدام عبارت مطابق با تصویر زیر، به مفاهیم درستی اشاره دارد؟ **کد پاسخ تصویری: ۴۱۲۰۴۵۵**

(۱) در «ب»، ذوب تدریجی برف و بارش هایی با شدت بیشتر اما با مدت زمان و نفوذ کمتر مشارکت دارد.

(۲) در «الف»، ذوب تدریجی برف و بارش هایی با شدت کمتر اما با مدت زمان و نفوذ بیشتر مشارکت دارد.

(۳) در «د»، بارش های شدید و ذوب ناگهانی برف نقش دارد و موجب گسیختگی مواد منفصل دامنه ها می شود.

(۴) در «ج»، بارش های شدید و ذوب تدریجی برف نقش دارد و موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه ها می شود.

پایه دوازدهم درس سوم

۱۳۴۰. ۲. **کد پاسخ تصویری ۹۹۱۲۰۳۴۴ بررسی عبارت نادرست:**

الف در شهرهای ساحلی صرفاً دسترسی به دریا منجر به تجارت بین‌المللی نمی‌شود. (این سؤال از سؤال‌های بحث‌برانگیز کنکور ۹۹ بود، زیرا مورد «ب» هم نادرست است: هزینه‌های حمل و نقل و تولید و خرید و واگن زیاد است و فقط هزینه‌های حمل و نقل متوسط ارزیابی می‌شود. هم چنین مورد «د» نیز طبق متن کتاب صحیح است.)
۱۳۴۱. ۱. **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۲. طی جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵-۱۹۳۹ م) اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد و بعدها هواپیمای بویینگ تولید شدند. (یعنی بعد از قرن ۲۰) ۳. در عصر اکتشافات جغرافیایی، پیشرفت در دریانوردی و ساختن کشتی‌های پیشرفته رخ داد. ۴. در دوره هخامنشیان، یعنی قبل از عصر اکتشافات جغرافیایی، جاده ابریشم احداث شد.

۱۳۴۲. ۲. جاده‌های سنگفرشی گسترده و طولانی که همه نقاط را به مرکز و پایتخت وصل می‌کردند، در امپراتوری روم به وجود آمدند. جاده ابریشم شرق آسیا را از طریق ایران به غرب اروپا پیوند می‌داد.

۱۳۴۳. ۴. جاده‌های سنگفرشی گسترده و طولانی در امپراتوری روم همه نقاط را به مرکز و پایتخت متصل می‌کردند.

۱۳۴۴. ۳. ۱. پیشرفت در دریانوردی ۲. ساختن کشتی‌های پیشرفته موجب شد که سرزمین‌های نو کشف شوند و تحولات بسیاری در این نواحی جهان پدید آید.

۱۳۴۵. ۳. **بررسی عبارت‌های نادرست:** ب. تا پیش از انقلاب صنعتی (۱۸۷۰-۱۸۰۰ م)، وسایل حمل و نقل زمینی به کندی و با صرف زمان زیاد، مسافت‌های طولانی را طی می‌کردند و فقط میزان کمی بار را می‌توانستند حمل کنند. د. در خشکی‌ها، نیروی انسان و چهارپایان عامل حرکت مسافر و بار و در دریاها نیروی باد محرک کشتی‌ها بود.

۱۳۴۶. ۴. **کد پاسخ تصویری ۱۲۰۳۰۳۴۵** در عصر اکتشافات جغرافیایی، پیشرفت در دریانوردی و ساخت کشتی‌های پیشرفته ترسبب شد که سرزمین‌های جدید کشف شود و تحولات نوینی در جهان اتفاق بیفتد.

۱۳۴۷. ۲. با کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به جای زغال سنگ، سرعت و کارایی وسایل حمل و نقل بیشتر شد.

۱۳۴۸. ۴. در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند. قطارها در بین شهرها به حرکت درآمدند و این کشور را به زرادگاه قطار تبدیل کردند. در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد. خیابان‌های اصلی و فرعی و تقاطع‌ها در شهرها و شبکه‌های جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاها ساخته شدند و به دنبال آن، مکان‌ها و مراکز خدمات راهداری مانند پمپ‌بنزین‌ها و تعمیرگاه‌های اتومبیل به وجود آمدند.

۱۳۴۹. ۲. حمل و نقل ریلی موجب حرکت آسان تر بار و حمل بارهای سنگین به نقاط نسبتاً دور شد. در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.

۱۳۵۰. ۱. نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در اوایل قرن نوزدهم در انگلستان ساخته شدند نه در قرن بیستم.

۱۳۵۱. ۳. **کد پاسخ تصویری ۱۲۰۳۰۳۴۶ بررسی عبارت‌ها:** الف طی جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵-۱۹۳۹ م) اولین جت در کشور آلمان تولید شد. ب. اوایل قرن ۱۹ نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان تولید شد. ج. اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو موجب تغییر چهره فضای شهری شد. د. ۱۹۷۰ تولید کشتی‌های Ro-Ro برای جابه‌جایی وسایل نقلیه چرخ‌دار

۱۳۵۲. ۲. در نیم قرن اخیر سه عامل موجب گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل شده است: ۱. افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل و نقل ۲. گسترش تجارت و اقتصاد جهانی ۳. پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل و نقل ۱۳۵۳. ۱. امروزه کشتی‌های غول‌پیکر کانتینری و نفت کش‌ها، هواپیماهای مسافربری پهن‌پیکر و قطارهای تندرو، جابه‌جایی انسان‌ها و انواع کالا را بین مکان‌های مختلف به طور چشمگیری افزایش داده‌اند.

۱۳۵۴. ۳. حمل و نقل با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد و با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی، مسافت، مبدأ و مقصد سروکار دارد. جغرافیای حمل و نقل، شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

۱۳۵۵. ۲. اهمیت اقتصادی: امروزه هیچ ناحیه‌ای خودکفا نیست و همه نواحی، چه در داخل کشورها و چه در سطح بین‌المللی، برای رفع نیازهای اقتصادی‌شان به یکدیگر وابسته‌اند. ماهیت حمل و نقل اساساً جغرافیایی است.

۱۳۵۶. ۲. مردم برای امور مختلف از جمله دسترسی به مراکز درمانی، بهداشتی و آموزشی به حمل و نقل مناسب نیاز دارند که نشان‌دهنده اهمیت اجتماعی حمل و نقل است. **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱. نقش سیاسی و دفاعی حمل و نقل ۳. نقش زیست‌محیطی حمل و نقل ۴. نقش اقتصادی حمل و نقل

۱۳۵۷. ۱. در کشتی‌های باربری کانتینری به دلیل قرار گرفتن کالاها در محفظه‌های خاص و وجود برچسب‌هایی با مشخصات کالاها در روی کانتینرها، مدیریت و انبارداری محموله‌ها تسهیل گردید.

۱۳۵۸. ۲. صاحب‌نظران، حمل و نقل را کلید توسعه اقتصادی و رکن زیربنایی اقتصاد کشورها می‌دانند. مردم برای شرکت در فعالیت‌های اجتماعی، هنری و فرهنگی و امور تفریحی و گذراندن اوقات فراغت به حمل و نقل مناسب نیاز دارند.

۱۳۵۹. ۲. گردشگری به عنوان یک فعالیت اقتصادی مهم در کشورها، به زیرساخت‌های حمل و نقل نیاز دارد. داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل و نقل از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود. ← مربوط به اهمیت سیاسی و دفاعی حمل و نقل است.

۱۳۶۰. ۱. **بررسی عبارت نادرست:** ب. دسترسی کشور ایران به تنگه هرمز در آب‌های خلیج فارس اهمیت سیاسی و دفاعی حمل و نقل را بیان می‌کند.

۱۳۶۱. ۴. شبکه‌های حمل و نقل هم از محیط جغرافیایی تأثیر می‌پذیرند و هم بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارند و آن را تغییر می‌دهند.

بنابراین در شکل «۴» چون ارتباط دوطرفه است، رابطه متقابل را نشان می‌دهد. ۱۳۶۲. ۴. حمل و نقل با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد و هدف آن ارتباط دادن این مکان‌ها و نواحی به یکدیگر است؛ بدین ترتیب ماهیت حمل و نقل اساساً جغرافیایی است.

۱۳۶۳. ۳. **بررسی عبارت‌های نادرست:** الف. مربوط به آمایش سرزمین است. د. عبارت نادرستی است.

۱۳۶۴. ۲. از آنجا که حمل و نقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل و نقل، شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

۱۳۶۵. ۴. جاده‌ای (الف) / ریلی (ب) / هوایی (ج) / لوله‌ای (د) ۱۳۶۶. ۱. هر قطار می‌تواند باری به اندازه ده کامیون حمل کند.

برای رفتن به مکان‌های دورافتاده یا مناطق روستایی اغلب از شیوه حمل و نقل جاده‌ای استفاده می‌شود.

۱۳۶۷. ۱. موارد «الف» و «ب» مربوط به ویژگی‌های حمل و نقل جاده‌ای و موارد «ج»، «د» و «ه» مربوط به ویژگی‌های حمل و نقل ریلی است.

۱۳۶۸. ۲ احداث پایانه‌ها (ترمینال‌ها) در حمل‌ونقل جاده‌ای کم‌هزینه‌تر است. مصرف سوخت در حمل‌ونقل ریلی $\frac{1}{7}$ حمل‌ونقل جاده‌ای است و آلاینده‌گی آن برای محیط زیست نیز بسیار کمتر است. حمل‌ونقل دریایی پوشش گسترده‌ای در جهان دارد.

۱۳۶۹. ۱ بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ ایران طولانی‌ترین خطوط لوله نفت و گاز را در کشورهای عضو اوپک دارد. **۳** ایران بیش از ۱۴,۰۰۰ کیلومتر خط لوله نفت و حدود ۳۶,۰۰۰ کیلومتر خط لوله اصلی گاز دارد. **۴** گزینه‌ای بی‌ربط است. **۱۳۷۰. ۴** بر سر راه لوله‌ها در حمل‌ونقل لوله‌ای ایستگاه‌های پمپاژ وجود دارد. در نیمه دوم قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها برای حل مشکل ترافیکی و همچنین افزایش سرعت خودروها متداول شد.

۱۳۷۱. ۲ در جغرافیای دهم اشاره شد که عناصر روی هم اثر می‌گذارند و تأثیر می‌گیرند و این عامل سبب تغییر شکل مکان می‌شود. آلاینده‌گی حمل‌ونقل ریلی برای محیط زیست بسیار کمتر است.

۱۳۷۲. ۱ با ورود به عصر خودروها، جاده‌های خاکی به جاده‌های آسفالتی تبدیل شدند و فضای جغرافیایی را تغییر دادند. این به این معناست که بیشترین تغییر را در فضای جغرافیایی دادند. تا پیش از انقلاب اسلامی، مجموع طول راه‌های ایران کمتر از ۵۰ هزار کیلومتر بود. در سال ۱۳۹۴ ایران دارای بیش از ۲۰۰ هزار کیلومتر راه بود؛ یعنی تقریباً ۴ برابر.

۱۳۷۳. ۳ مزایای حمل‌ونقل جاده‌ای: **۱** از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل دارد. **۲** برای رفتن به مکان‌های دورافتاده یا مناطق روستایی استفاده می‌شود. **۳** هزینه احداث پایانه‌ها کمتر است.

معایب حمل‌ونقل جاده‌ای: **۱** نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل قابلیت جابه‌جایی تعداد کمتری مسافر را دارد. **۲** میزان مصرف سوخت و آلاینده‌گی محیط زیست زیادتر است. **۳** مشکل ترافیک دارد.

۱۳۷۴. ۲ **کد پاسخ تصویری ۱۷۰۳۰۳۴۷** مورد «الف» به حمل‌ونقل جاده‌ای اشاره دارد و مورد «ب» به حمل‌ونقل ریلی. مصرف سوخت در حمل‌ونقل ریلی $\frac{1}{7}$ حمل‌ونقل جاده‌ای است و آلاینده‌گی آن برای محیط‌زیست کمتر است. **بررسی سایر گزینه‌ها: ۱** حمل‌ونقل ریلی از انعطاف‌پذیری پایینی برخوردار است. **۳** ایمنی و راحتی در حمل‌ونقل ریلی بسیار بیشتر از حمل‌ونقل جاده‌ای است. **۴** حمل‌ونقل جاده‌ای معمولاً برای مسافت‌های کوتاه (۴۰۰ کیلومتر) استفاده می‌شود.

۱۳۷۵. ۱ مصرف سوخت در حمل‌ونقل ریلی $\frac{1}{7}$ حمل‌ونقل جاده‌ای است: $\frac{1}{7} \times 280 = 40$ لیتر از حمل‌ونقل هوایی برای انتقال کالاهای سبک و کم‌حجم استفاده می‌شود. **۱۳۷۶. ۳** از دهه اول ۱۹۷۰م دو تحول در حمل‌ونقل دریایی، ظرفیت جابه‌جایی کالا را در این شیوه سرعت بخشید: **۱** ساخت کشتی‌های رو-رو **۲** ساخت کشتی‌های کانتینری

۱۳۷۷. ۱ یکی از معایب حمل‌ونقل جاده‌ای، میزان مصرف و آلاینده‌گی بالای آن است و در حمل‌ونقل ریلی هزینه احداث خطوط آهن، به‌ویژه در نواحی دارای موانع و پستی و بلندی و همچنین تولید یا خرید واگن‌ها و لوکوموتیوها زیاد است. **۱۳۷۸. ۴** احداث فرودگاه‌ها و تجهیزات مربوط به آن و همچنین تولید و خرید هواپیماها به سرمایه‌گذاری هنگفت نیاز دارد. یکی از شیوه‌های متداول حمل‌ونقل در همه قاره‌های جهان، حمل‌ونقل جاده‌ای است.

۱۳۷۹. ۳ حمل‌ونقل دریایی برای حمل کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی استفاده می‌شود. هزینه احداث خطوط راه‌آهن در نواحی دارای موانع و پستی و بلندی (مثل کوهستان) زیاد است.

۱۳۸۰. ۳ در شیوه حمل‌ونقل جاده‌ای آلاینده‌گی و میزان مصرف سوخت زیاد است. در روش حمل‌ونقل جاده‌ای، هزینه احداث پایانه کمتر است.

۱۳۸۱. ۲ **کد پاسخ تصویری ۱۷۰۳۰۳۴۸** **بررسی موارد: الف** در رابطه با حمل‌ونقل ریلی نادرست است. به دلیل اینکه مصرف سوخت حمل‌ونقل ریلی $\frac{1}{7}$ حمل‌ونقل جاده‌ای است. **ب** این مورد از ویژگی‌های حمل‌ونقل جاده‌ای است. **ج** در نیمه دوم قرن بیستم ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها برای حل مشکل ترافیک متداول شد. **د** این مورد اشاره به حمل‌ونقل ریلی دارد و از ویژگی‌های این حمل‌ونقل است.

۱۳۸۲. ۱ قطارها بار را به صورت فله‌ای یا کانتینری حمل می‌کنند. حداکثر سرعت قطارها در ایران ۱۶۰ کیلومتر در ساعت است. **۱۳۸۳. ۴** هر قطار می‌تواند به اندازه ده‌ها کامیون بار حمل کند. $3000 = 300 \times 10$ ، یعنی قطار باری می‌تواند حداقل ۳۰۰۰ کیلوگرم بار حمل کند. در روند تولید قطار، لوکوموتیوهای بخاری به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند. امروزه لوکوموتیوهای الکتریکی (برقی) بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست هستند.

۱۳۸۴. ۳ راحتی مسافران در قطار بسیار بیشتر از خودرو است. موارد اول گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به مزایای حمل‌ونقل جاده‌ای است. **۱۳۸۵. ۳** **کد پاسخ تصویری ۱۷۱۲۰۳۴۹** در روند تولید قطار در حمل‌ونقل ریلی، لوکوموتیوهای بخاری که نخستین بار در اوایل قرن نوزدهم در انگلستان ساخته شدند، به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای دیزلی دادند.

نکته: امروزه لوکوموتیوهای الکتریکی (برقی) بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط‌زیست هستند.

۱۳۸۶. ۳ امروزه لوکوموتیوهای الکتریکی (برقی) بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست هستند. حمل‌ونقل دریایی نیاز به احداث مسیر ندارد. **۱۳۸۷. ۴** با ورود به عصر خودروها، جاده‌های خاکی به جاده‌های آسفالتی تبدیل شدند. قاره اروپا گسترده‌ترین شبکه خط آهن را در میان قاره‌های جهان دارد و سفر به بیشتر کشورهای این قاره از طریق خط آهن و قطار امکان‌پذیر است. **۱۳۸۸. ۲** مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل بسیار بیشتر و سفر با آن گران‌تر است.

در نیمه دوم قرن بیستم، برخی کشورها مانند فرانسه، اسپانیا، آلمان و ژاپن طرح‌هایی را برای تولید قطارهای پرسرعت طراحی و آزمایش کردند. **۱۳۸۹. ۲** قطار پرسرعت الکتریکی که در سال ۱۹۶۴ بین توکیو و ازاکا در ژاپن به حرکت درآمد، از اولین قطارهای پرسرعت جهان است.

۱۳۹۰. ۲ امروزه کشورهای اروپایی به‌ویژه فرانسه، آلمان و کشورهای آسیای جنوب شرقی مثل ژاپن، کره جنوبی، چین و تایوان از تولیدکنندگان عمده قطارهای تندرو هستند.

۱۳۹۱. ۲ مصرف سوخت هواپیما (و به تبع آن میزان آلاینده‌گی) نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل بسیار بیشتر است. در قاره آسیا، ژاپن، کره جنوبی، چین و تایوان تولیدکنندگان عمده قطارهای تندرو هستند.

۱۳۹۲. ۳ بیشترین میزان خطوط سریع‌السیار و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان، متعلق به کشور چین است. در ایالات متحده آمریکا ۸۰٪ شبکه حمل‌ونقل ریلی، به حمل بار اختصاص دارد.

۱۳۹۳. ۳ **بررسی عبارت‌های نادرست: الف** در حال حاضر در کشور، قطار پرسرعت موجود نیست. **ب** ایران چندین مسیر ارتباط ریلی با خارج از کشور دارد.

۱۳۹۴. ۲ یک کشتی نفت کش (VLCC با ظرفیت ۲ میلیون بشکه) می‌تواند حدود ۹۰۰۰ برابر یک کامیون بار حمل کند.

یکی از معایب حمل‌ونقل آبی این است که سرعت کشتی نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل کمتر است و همچنین هزینهٔ احداث بنادر و اسکله‌ها و تجهیزات بنادر و همچنین ساخت یا خرید کشتی‌ها بسیار زیاد است.

۱۳۹۵. ۲ **بررسی عبارت‌های نادرست:** الف از دههٔ ۱۹۷۰ میلادی دو تحول مهم در حمل‌ونقل دریایی، ظرفیت جابه‌جایی کالا را در این شیوه سرعت بخشید که یکی از آن‌ها تولید کشتی‌های کانتینربر بود. ج تولید کشتی‌های RO-RO هزینهٔ تخلیه و بارگیری کالا را کاهش می‌دهد. ه سرعت جابه‌جایی و تخلیهٔ کالاها را کاهش می‌دهد. این عبارت مربوط به کشتی‌های RO-RO است.

۱۳۹۶. ۲ از کشتی‌های فله‌بر برای جابه‌جایی کالاهایی مانند نفت، گاز، مواد معدنی، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود.

۱۳۹۷. ۱ **ویژگی‌های کشتی‌های کروز:** ۱ کشتی تفریحی و گردشگری هستند. ۲ مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند و دوباره به مبدأ باز می‌گردانند. ۳ سفر با آن‌ها معمولاً پرهزینه است. ۴ برخی کشتی‌های کروز مانند هتل‌های چندطبقه‌اند و رستوران، سینما، تئاتر، استخر، زمین‌بازی و... دارند. ۱۳۹۸. ۳ کشتی‌ها (حمل‌ونقل آبی) امروزه ۹۰٪ تجارت جهانی را (براساس وزن) انجام می‌دهند. در دههٔ ۱۹۷۰، تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر و RO-RO در حمل‌ونقل دریایی، ظرفیت جابه‌جایی کالا را در این شیوه سرعت بخشید. ۱۳۹۹. ۳ کشتی کروز مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهد و دوباره به مبدأ باز می‌گردانند.

۱۴۰۰. ۳ به طور کلی، حمل‌ونقل هوایی امنیت بسیار زیادی دارد و سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است.

تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر در حمل‌ونقل دریایی، سرعت جابه‌جایی و تخلیهٔ کالا را در این شیوه افزایش داد.

۱۴۰۱. ۴ **کد پاسخ تصویری ۱۲۰۳۰۳۵۰** در حمل‌ونقل ریلی و دریایی حمل بار به شیوه‌های فله‌ای و کانتینری صورت می‌گیرد و این مورد وجه مشترک حمل‌ونقل ریلی و دریایی می‌باشد. (درستی گزینهٔ «۴»)

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ در حمل‌ونقل جاده‌ای امنیت مسافران و بار بسیار کم می‌باشد. ۲ انعطاف‌پذیری حمل‌ونقل هوایی و ریلی کم است و نیاز به احداث فرودگاه‌ها و ایستگاه‌های قطار دارند. ۳ مصرف سوخت حمل‌ونقل دریایی (آبی) کم است.

۱۴۰۲. ۴ **کد پاسخ تصویری ۹۸۱۲۰۳۵۱** فعالیت‌های اقتصادی نوع اول به فعالیت‌هایی اشاره دارد که با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارند و از مصادیق آن می‌توان به کشاورزی اشاره کرد. در میان گزینه‌ها تنها گزینهٔ «۴» بیانگر مصادیقی از فعالیت نوع اول اقتصادی می‌باشد. ۱۴۰۳. ۲ پرتددترین بنادر مسافربری به ترتیب بنادر قشم، شهید حقانی (بندرعباس)، چارک و خرمشهر است.

۱۴۰۴. ۱ به ترتیب بیشترین میزان تخلیه و بارگیری کالا در بندر شهید رجایی و کمترین آن در بندر جاسک است.

۱۴۰۵. ۱ **کد پاسخ تصویری ۱۲۰۳۰۳۵۲** **بررسی عبارت‌ها:** الف برای سفر به روستاهای دورافتاده و فاقد امکانات به دلیل اینکه حمل‌ونقل جاده‌ای انعطاف‌پذیری بالایی دارد این شیوه مناسب‌تر می‌باشد. ب گل‌ها به دلیل اینکه امکان فاسد شدن دارند و باید در کمترین زمان ممکن به مقصد برسند شیوهٔ حمل‌ونقل هوایی برای آن‌ها مناسب‌تر می‌باشد.

ج حمل کالا و بار با کشتی به دلیل اینکه مقرون به صرفه می‌باشد و هزینهٔ کمی دارد بیشتر برای صادرات و واردات استفاده می‌شود.

۱۴۰۶. ۴ روستای محمد آباد جزء مسافت‌های نزدیک است، برای مسیرهای نزدیک از شیوهٔ حمل‌ونقل جاده‌ای استفاده می‌شود. برای جابه‌جایی هوایی بار و مسافر در مسافت‌های طولانی از حمل‌ونقل هوایی استفاده می‌شود.

۱۴۰۷. ۲ حمل‌ونقل ریلی برای مسافت‌های نسبتاً دور مناسب است و حمل‌ونقل جاده‌ای بیشترین انعطاف را از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و ایستگاه‌ها دارد.

۱۴۰۸. ۳ در قرن ۱۹ اختراع موتور بخار تحول بزرگی در حمل‌ونقل آبی و ریلی به وجود آورد.

۱۴۰۹. ۳ حمل‌ونقل ریلی به سرمایهٔ زیادی نیاز دارد اما بازدهی آن در آینده، هزینهٔ سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند، زیرا مسافر و بار بیشتری حمل می‌شود و ترافیک ندارد.

۱۴۱۰. ۲ فعال‌ترین بنادر ایران در شمال به ترتیب: امیرآباد، بندر انزلی، نوشهر، آستارا و فریدون کنار است.

۱۴۱۱. ۳ کشورهای افغانستان، نپال و سوئیس جزء کشورهای کوهستانی هستند؛ پس احداث راه‌آهن در آن مشکل و پرهزینه است. کشورهای ایالات متحدهٔ آمریکا، چین و امارات متحدهٔ عربی به ترتیب بیشترین حمل‌ونقل بار از طریق خطوط هوایی را دارند.

۱۴۱۲. ۳ **کد پاسخ تصویری ۱۲۰۳۰۳۵۳** در کشتی‌های رو - رو (Ro - Ro) تعداد زیادی وسیلهٔ نقلیهٔ چرخ‌دار می‌توانستند با بار به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند و یکی دیگر از کاربردهای آن حمل خودروهای صادراتی از کشور سازنده به سایر کشورها می‌باشد.

۱۴۱۳. ۱ حدود ۶۰٪ نشست و برخاست‌های هواپیماهای کشور ایران در سه فرودگاه مهرآباد، مشهد و امام خمینی تهران صورت می‌گیرد.

۱۴۱۴. ۲ اساس کار شبکهٔ گازرسانی کشور، استفاده از خطوط لوله است.

حمل‌ونقل جاده‌ای از شیوه‌های متداول حمل‌ونقل در همهٔ قاره‌های جهان است. ۱۴۱۵. ۴ **کد پاسخ تصویری ۱۲۰۳۰۳۵۴** نخستین گام برای احداث خط لولهٔ سراسری که فراورده‌های نفتی را از پالایشگاه آبادان به پایتخت (تهران) برساند، در سال ۱۳۳۶ بهره‌برداری شد و از آن زمان خطوط لوله همواره در حال گسترش می‌باشد.

۱۴۱۶. ۳ **بررسی عبارت نادرست:** د در سال ۲۰۱۴ میلادی بیش از ۳/۵ میلیون کیلومتر خط لوله در سراسر جهان وجود داشته است.

۱۴۱۷. ۱ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۲ معایب - نادرست ۳ مزایا - نادرست ۴ نادرست - معایب

۱۴۱۸. ۲ نخستین گام برای احداث خط لولهٔ سراسری که فراورده‌های نفتی را از آبادان به تهران می‌رساند، در سال ۱۳۳۶ برداشته شد.

۱۴۱۹. ۴ امروزه ایران با در اختیار داشتن بیش از ۱۴۰۰۰ کیلومتر خط لولهٔ نفت و حدود ۳۸۰۰۰ کیلومتر خطوط لولهٔ اصلی گاز، طولانی‌ترین خطوط لولهٔ نفت و گاز را در میان کشورهای عضو اوپک دارد. لوله‌های نفتی عمدتاً از فولاد ساخته شده‌اند.

۱۴۲۰. ۱ خطوط لوله (در روش حمل‌ونقل لوله‌ای) می‌تواند از نواحی صعب‌العبور و حتی روی پل‌ها عبور کند. در عرصهٔ تجارت جهانی، کشور ما گاز طبیعی را از طریق خط لوله به کشورهای ترکیه، عراق، آذربایجان و ارمنستان صادر می‌کند.

۱۴۲۱. ۲ **کد پاسخ تصویری ۱۲۰۳۰۳۵۵** از آنجا که حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل‌ونقل، شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی است.

پایه دوازدهم درس چهارم

۱۴۳۳. ۲ در مدیریت حمل و نقل به عواملی چون: ۱ دسترسی ۲ نوع و حجم محموله‌ها ۳ سرعت و زمان انتقال ۴ هزینه ۵ تقاضا ۶ ویژگی‌های طبیعی محیط زیست ۸ ایمنی توجه می‌شود. مسائل بیان شده، در برنامه‌ریزی برای حال و آینده در نظر گرفته می‌شود.

۱۴۳۴. ۱ حمل و نقل پایدار یعنی: ۱ حمل و نقلی که در آن نیازهای حمل و نقل به‌خوبی رفع شود ۲ دسترسی عادلانه همه مردم ۳ ایمنی انسان‌ها ۴ سلامت محیط زیست در برنامه‌های حال و آینده در نظر گرفته شود.

۱۴۳۵. ۲

$$\frac{100}{1} \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{درصد شاخص انحراف}$$

$$= \frac{4}{2} \times \frac{100}{1} = \frac{400}{2} = 200$$

شاخص مطلوب ۱۰۰ است و شاخص ۲۰۰ به معنای آن است که کوتاه‌ترین مسیر ممکن برای ساختن راه بین دو مکان A و B، ۲ برابر مسیر مستقیمی است که آن دو مکان را به یکدیگر مربوط می‌کند. هرچه میزان انحراف یا پیچ‌وخم کمتر باشد، احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر است.

۱۴۳۶. ۲

$$\frac{100}{1} \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{درصد شاخص انحراف}$$

$$150 = \frac{90}{x} \times \frac{100}{1} \Rightarrow 150 = \frac{9000}{x} \Rightarrow x = 60 \text{ km}$$

۱۴۳۷. ۱ هرچه میزان انحراف یا پیچ‌وخم‌ها کمتر باشد، احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر است. شاخص مطلوب یعنی بدون هیچ گونه انحراف، ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود. به طور کلی، هرچه حجم محموله بیشتر باشد (مانند غلات به‌صورت فله)، هزینه حمل آن کمتر می‌شود.

۱۴۳۸. ۳

$$\frac{100}{1} \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{درصد شاخص انحراف}$$

$$= \frac{9}{6} \times \frac{100}{1} = 150$$

۱۴۳۹. ۲ شاخص مطلوب ۱۰۰ است و شاخص ۲۰۰ به معنای آن است که کوتاه‌ترین مسیر ممکن برای ساختن راه بین دو مکان مذکور در صورت سؤال، دو برابر مسیر مستقیمی است که آن دو مکان را به یکدیگر مربوط می‌کند. هرچه میزان انحراف یا پیچ‌وخم کمتر باشد، احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر است.

۱۴۴۰. ۲ تعدادی مکان‌های جغرافیایی که به‌صورت یک سامانه (سیستم) به‌وسیله مسیرهایی به یکدیگر پیوند داده شده است شبکه نام دارد (کل شکل A). گره‌ها نقاطی هستند که به‌وسیله مسیرها به هم مربوط می‌شود (یعنی B). فاصله بین دو نقطه، مسیر است (یعنی C).

۱۴۴۱. ۱ تعدادی مکان‌های جغرافیایی که به صورت یک سامانه (سیستم) به وسیله مسیرهایی به یکدیگر پیوند داده شده است، شبکه نام دارد.

$$\frac{100}{1} \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{درصد شاخص انحراف}$$

۱۴۴۲. ۴ تعداد نقاط بیشتر به معنای تراکم رفت‌وآمد و تأخیر زمانی بیشتر است. برای دسترسی به مسیر مطلوب‌تر، ماتریس آن رسم می‌شود.

نکته: جغرافیای حمل و نقل شاخه‌ای از دانش جغرافیا است که جابه‌جایی انسان، بار و اطلاعات را در سطح زمین مطالعه می‌کند و به بررسی الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل و نقل و تأثیرات آن‌ها بر محیط به‌منظور برنامه‌ریزی و مدیریت مطلوب منطقه‌ای می‌پردازد.

۱۴۲۲. ۲ انتقال گاز از ترکمنستان به افغانستان از طریق خطوط لوله در ایران می‌تواند منبع درآمد برای کشور ما محسوب شود.

۱۴۲۳. ۲ امروزه به کارگیری تجهیزات هوشمند مواردی چون صدمات، نشت مواد و حتی خوردگی لوله‌ها را به سرعت به ایستگاه‌ها اعلام می‌کند. در حمل و نقل از طریق لوله، احداث خطوط در نواحی یخ‌زده قطبی نیز ممکن است.

۱۴۲۴. ۲ **کد پاسخ تصویری ۰۷۱۲۰۳۵۶** در عرصه تجارت جهانی ایران گاز طبیعی را به کشورهای ترکیه، عراق، آذربایجان و ارمنستان صادر می‌کند و کشور ایران بیشترین مرز را با کشور عراق دارد و بخش اعظم این کشور به‌صورت یکپارچه اداره می‌شود.

نکته: در کشورهایی با نظام سیاسی ترکیبی بخش زیاد کشور به‌صورت یک‌پارچه اداره می‌شود و بخش کوچکی خودمختار می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ و ۳ عراق و آذربایجان دارای نظام سیاسی ترکیبی می‌باشد. ۴ بخش اعظم کشور عراق به‌صورت تک‌ساخت و یکپارچه اداره می‌شود. ۱۴۲۵. ۲ در کشور کویت و قطر به علت مساحت کم و تمرکز جمعیت در سواحل، خطوط راه‌آهن وجود ندارد.

۱۴۲۶. ۲ خطوط لوله از نظر حوادث غیرمترقبه، مانند زلزله یا جنگ به مراقبت زیادی نیاز دارد. ایران طولانی‌ترین خط لوله نفت و گاز را در بین اعضای اوپک دارد.

۱۴۲۷. ۴ **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۱ انتقال مواد از طریق لوله کمتر به محیط زیست آسیب می‌رساند. ۲ حمل و نقل از طریق لوله مختص جابه‌جایی نفت و گاز است. ۳ هر قطار می‌تواند باری به اندازه ده‌ها کامیون حمل کند. ۱۴۲۸. ۲ رابطه شبکه حمل و نقل و جغرافیا متقابل است (بر هم تأثیر می‌گذارند و از هم تأثیر می‌پذیرند). با ورود به عصر خودروها، در نتیجه تبدیل جاده‌های خاکی به جاده‌های آسفالت، فضای جغرافیایی تغییر کرد.

۱۴۲۹. ۴ **کد پاسخ تصویری ۰۷۱۲۰۳۵۷** در حال حاضر قطار پرسرعت در کشور ما موجود نیست و سرعت قطارها حداکثر ۱۶۰ کیلومتر در ساعت است. معمولاً به قطارهایی که بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند، قطار پرسرعت می‌گویند.

۱۴۳۰. ۴ **کد پاسخ تصویری ۰۷۱۲۰۳۵۸** **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۱ کشتی‌های رو - رو، ظرفیت حمل کالاها را افزایش داده‌اند ولی کاهش نه! ۲ از حمل و نقل لوله‌ای برای انتقال نفت خام و فراورده‌های نفتی، گاز و پتروشیمی استفاده می‌شود، نه غلات!

۳ کشتی‌های کروز و به‌طور کلی تمام کشتی‌ها از سرعت زیاد برخوردار نیستند. ۱۴۳۱. ۱ حمل با کامیون ← جاده‌ای

حمل با قطار ← ریلی

حمل با کشتی ← دریایی

۱۴۳۲. ۴ **کد پاسخ تصویری ۰۷۱۲۰۳۵۹** حمل و نقل هوایی و دریایی به‌طور مشترک برای مسافت‌های دور مناسب‌اند و حمل و نقل هوایی شرایط مناسبی در زمان رسیدن کالا به مقصد و حمل و نقل دریایی در هزینه حمل کالا دارا هستند. همچنین حمل و نقل هوایی برای کالاهای فاسدشدنی و الکترونیکی و حمل و نقل دریایی برای کالاهای حجیم و فله‌ای مناسب است.

نکته: حمل و نقل دریایی و هوایی نیازی به احداث مسیر ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲. جهاد کشاورزی در جهت استقلال کشور و خودبسندگی در کشاورزی تشکیل شد. ۳. از وظایف مهم طرح هادی، تهیه نقشه از وضع موجود روستاها و چگونگی گسترش آن‌ها در آینده می‌باشد. ۴. طرح هادی از وظایف مهم بنیاد مسکن انقلاب می‌باشد و از وظایف آن می‌توان به ارائه طرح‌هایی برای ساماندهی سکونتگاه‌های روستایی اشاره کرد.

۱۷۶۲. ۲. **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۴۲۹

احداث پایانه‌ها (ترمینال‌ها) در شیوه حمل‌ونقل جاده‌ای بسیار کم‌هزینه می‌باشد و در برابر آن هزینه احداث پایانه‌ها (ایستگاه‌ها) در حمل‌ونقل ریلی متوسط می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱. برعکس، مصرف سوخت حمل‌ونقل ریلی $\frac{1}{7}$ حمل‌ونقل جاده‌ای می‌باشد. ۳. حمل‌ونقل دریایی تعداد مسافر بیشتری نسبت به حمل‌ونقل جاده‌ای جابه‌جا می‌کند. ۴. حمل کالا به روش دریایی مقرون‌به‌صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش جابه‌جایی کالا می‌باشد.

توجه: روش‌های حمل‌ونقل و ویژگی‌های آن‌ها دارای اهمیت بسیاری می‌باشد.

۱۷۶۳. ۴. از دهه ۱۹۷۰ میلادی دو تحول مهم در حمل‌ونقل دریایی ظرفیت جابه‌جایی و سرعت این شیوه از حمل‌ونقل را افزایش داد که یکی از آن‌ها تولید کشتی‌های رو-رو (RO-RO) بود. کشتی‌هایی که تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون این کشتی‌ها بروند و در مقصد خارج شوند.

بررسی سایر موارد: مورد «الف» به کشتی‌های کانتینری و «ب» به کروز اشاره دارند. ۱۷۶۴. ۱. خط فرضی روزگردان (خط بین‌المللی زمان نصف‌النهار ۱۸۰ درجه) می‌باشد که در امتداد نصف‌النهار مبدأ (گرینویچ) در آن سوی کره زمین قرار گرفته است.

نکته: هنگام عبور از این خط از غرب به شرق باید یک روز به تقویم اضافه شود و برعکس هنگام عبور از شرق به غرب باید یک روز از تقویم کم شود.

۱۷۶۵. ۲. **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۴۳۰ برای حل این سؤال باید از روش جدول تناسب استفاده کنیم، به‌طور کلی هر ۱۵ درجه از کره زمین نشان‌دهنده ۶۰ دقیقه (یک ساعت) می‌باشد. اختلاف زمانی دو شهر ۴۰ دقیقه می‌باشد پس:

$$\frac{15}{60} = \frac{40}{x} \rightarrow x = \frac{40 \times 60}{15} = 160$$

پس هر ۴۰ درجه ۱۶۰ دقیقه است.

صورت سؤال از ما طول جغرافیایی شهری را می‌خواهد که به نصف‌النهار مبدأ نزدیک‌تر باشد. پس باید دارای طول جغرافیایی کمتر باشد در نتیجه:

$$82/5 - 10 = 72/5$$

طول جغرافیایی شهر دیگر ۷۲/۵۰ می‌باشد.

۱۷۶۶. ۱. **کد پاسخ تصویری** ۲۰۱۲۰۴۳۱ در زمین‌لرزه، جابه‌جایی زمین براساس شدت و بزرگی اندازه‌گیری می‌شود. برای اندازه‌گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه (شدت)، از مقیاس مرکالی و برای اندازه‌گیری مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند (بزرگی)، از مقیاس ریشتر استفاده می‌شود.

۱۷۵۵. ۳. شکل شماره (۱) نشان‌دهنده شبکه زهکشی در سطح یک دامنه مستعد لغزش می‌باشد و در شکل شماره (۲) با هدایت انشعابات شبکه زهکشی به‌سوی یک کانال مصنوعی، سرعت تخلیه رواناب افزایش و نفوذپذیری و زمین‌لغزش کاهش می‌یابد.

توجه: هر دو شکل نشان‌دهنده مدیریت پس از زمین‌لغزش می‌باشند.

۱۷۵۶. ۱. تأسیس مراکز امداد و نجات و توزیع چادر و لوازم اضطراری متناسب با جمعیت هر منطقه مربوط به مدیریت پیش از وقوع زمین‌لرزه و اسکان زلزله‌زدگان و برپاکردن چادرهای امداد در مناطق مناسب مربوط به مدیریت پس از وقوع زمین‌لرزه می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲. اسکان زلزله‌زدگان مربوط به مدیریت پس از وقوع زمین‌لرزه می‌باشد. ۳. توقف خودرو دور از ساختمان‌های بلند مربوط به مدیریت در زمان زمین‌لرزه می‌باشد. ۴. فاصله گرفتن از ساختمان‌های بلند و پناه بردن به زمین‌های باز مربوط به مدیریت در زمان زمین‌لرزه می‌باشد. ۱۷۵۷. ۱. استفاده از سنجش از دور در مدیریت مخاطرات طبیعی به چند دسته تقسیم‌بندی می‌شود.

۱. اندازه‌گیری جابه‌جایی سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین‌لغزش به‌صورت دقیق، یعنی در حد سانتی‌متر ۲. پیش‌بینی جهت حرکت سامانه‌های باران‌زا و زمان دقیق رسیدن آن‌ها به هر منطقه حداقل چند روز قبل و در ادامه تعیین حدود سیل‌گیر رودخانه‌ها و ساخت‌وساز در حریم رودخانه‌ها ۳. شناسایی موقعیت گسل‌های لرزه‌خیز با استفاده از تصاویر تغییرات دورمای و سعی بر پایش آن‌ها

پایه دوازدهم آزمون سوم

۱۷۵۸. ۳. به‌طور کلی در نتیجه گسترش دو یا چند مادرشهر (متروپل) در امتداد مسیرهای ارتباطی حمل‌ونقل، زنجیره‌ای از مادرشهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس می‌گویند.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱. تعریف حومه شهری می‌باشد که انواع متنوعی نظیر حومه خوابگاهی، صنعتی، مرفه‌نشین و فقیرنشین دارد. ۲. جهان‌شهر به شهری می‌گویند که بیش از ده میلیون نفر جمعیت داشته باشد و در اقتصاد جهانی نقش داشته باشد. ۴. مادرشهر یا متروپل به بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه می‌گویند که ممکن است پایتخت باشد.

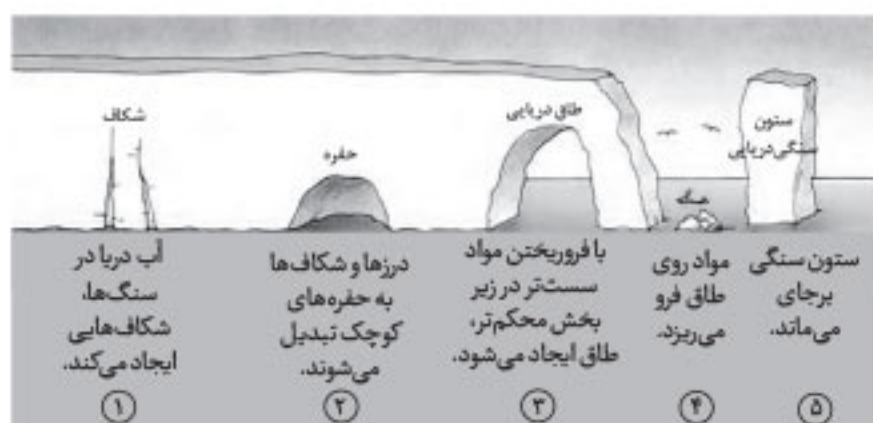
۱۷۵۹. ۱. به‌طور کلی در هرم سکونتگاه‌ها در قاعده هرم و ردیف‌های پایین، سکونتگاه‌هایی با کمترین میزان جمعیت و خدمات قرار می‌گیرند و شکل سکونتگاه‌ها روستایی می‌باشد. با حرکت به سوی رأس هرم سکونتگاه‌ها شهری‌تر می‌شوند و جمعیت سکونتگاه‌ها بیشتر شده و خدمات متنوع‌تر می‌شود. **بررسی موارد نادرست:** ج. در سکونتگاه‌های شهری خانه‌ها با تراکم بیشتری ساخته می‌شوند. د. هرچه به سمت قاعده هرم برویم جمعیت و خدمات کاهش می‌یابد.

۱۷۶۰. ۲. از مشکلات اقتصادی اساسی سکونتگاه‌های روستایی می‌توان به نداشتن مالکیت زمین، کمبود زمین، یکپارچه نبودن زمین، نداشتن سرمایه کافی برای کشت و بازار نامناسب اشاره کرد و برای مقابله با این مشکلات اقداماتی نظیر اصلاحات ارضی، تشکیل تعاونی‌های تولیدی، گسترش انقلاب سبز، توسعه صنایع کوچک روستایی و توسعه خدمات گردشگری انجام گرفته است.

۱۷۶۱. ۱. در سال ۱۳۵۸ جهاد کشاورزی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور در کشاورزی و بنیاد مسکن انقلاب با هدف تأمین مسکن محرومان به‌ویژه روستاییان تأسیس شدند.

۱۷۷۳. ۳ از نظر زمان تاریخی، کشور ایران در دوران سلوکیان به ۷۲ بخش تقسیم شد و در ادامه در دوره ساسانیان کشور به سرزمین، خوره، تسوگ و رستاک تقسیم شده بود و بعد از آن در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه عناصر اصلی تقسیمات کشوری ایالت و ولایت، بلوک و قصبه بودند و در آخر در سال ۱۳۱۶ در زمان پهلوی اول ایران به ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد.

۱۷۷۴. ۱

بررسی موارد نادرست: ب در مرحله حفره، درزها و شکاف‌ها به حفره‌های کوچک تبدیل می‌شوند. ج در مرحله طاق دریایی، با فروریختن مواد سست‌تر در زیر بخش محکم‌تر طاق ایجاد می‌شود. د باد در فرسایش بادی در بیابان‌ها تأثیرگذار می‌باشد و این گزاره تعریف ستون‌های سنگی در بیابان‌ها می‌باشد.

۱۷۷۵. ۳ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۰۰۰۴۳۷ در بخش «الف» که دامنه رو به باد می‌باشد شکل و جهت کوهستان البرز مانع آن می‌شود که توده هوای مرطوب به صورت افقی حرکت کند و در نتیجه هوا در امتداد دامنه کوه به طرف قله (غیر افقی) بالا می‌رود و هنگام صعود دمای آن کاهش می‌یابد و موجب بارش در سواحل خزری و شهرهای شمالی ایران می‌شود.

۱۷۷۶. ۱ کلوت یا یاردانگ از اشکال فرسایش کاوشی می‌باشد که در رسوبات نرم به جامانده از دریاچه‌های قدیمی پدید می‌آید. طی میلیون‌ها سال، باد شیارهایی موازی و U شکل در این رسوبات ایجاد می‌کند و به تدریج بخش نرم را با خود می‌برد و بخش‌های سخت‌تر باقی می‌مانند.

۱۷۷۷. ۴ **بررسی موارد نادرست:** ب در مرزهای ایران با آذربایجان و عراق شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است و مرزها به شکل تحمیلی و قراردادی ترسیم شده‌اند. ج کشور عراق از جمله کشورهای عضو قرارداد اکو نمی‌باشد.

دام تستی: در زمانی که موارد درست‌تر وجود دارند و از درستی آن‌ها مطمئن هستید، از موارد دارای شک و تردید فاصله بگیرید.

۱۷۷۸. ۴ **کد پاسخ تصویری** ۲۰۰۰۰۴۳۳ موارد «الف» و «ب» به ترتیب از مصادیق نظریه هارتلند از مکیندر و نظریه فضای حیاتی از راتزل می‌باشند. مکیندر بخشی از سطح زمین (از رود ولگا تا سیبری) را دژ جهانی و هارتلند نامید که منبع قدرت می‌باشد و هر کس بر منابع آن مسلط بشود می‌تواند بر کل جزیره جهانی فرمانروا باشد و راتزل معتقد بود که موقعیت یک کشور در مجاورت دولت‌های دیگر بر سیاست و قدرت آن تأثیرگذار می‌باشد و در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.

۱۷۷۹. ۱ **بررسی موارد:** الف درآمد کم، بیکاری، مسکن نامناسب و حاشیه‌نشینی سبب بروز فقر شهری می‌شود. ب به طور کلی دو اقدام انقلاب سبز و اصلاحات ارضی به دلیل نبود زیرساخت در روستاها شکست خورده محسوب می‌شوند. ج در مرحله پردازش، اطلاعات با توجه به اهداف و نیاز کاربر، پردازش و تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی می‌شوند. د جغرافیای حمل و نقل از شاخه‌های جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

۱۷۶۷. ۱ شکل صورت سؤال نشان‌دهنده مدل خزش از حرکات دامنه‌ای می‌باشد که اشاره به حرکت کند و نامحسوس رسوبات سطح دامنه در مدت زمان طولانی دارد.

به طور کلی حرکات دامنه‌ای به چهار دسته خزش، ریزش، لغزش و جریان گلی تقسیم‌بندی می‌شوند.

و به ترتیب گزینه ۱ «به خزش»، گزینه ۲ «به ریزش و گزینه ۳ «به جریان گلی و گزینه ۴ «به لغزش اشاره دارد.

۱۷۶۸. ۲ به طور کلی روش‌های غیرسازهای در مدیریت پیش از وقوع سیل علاوه بر اینکه تأثیرات نامطلوب کمتری بر محیط‌زیست دارند، در دراز مدت مفیدتر و بسیار کم‌هزینه‌تر می‌باشد. از جمله این روش‌ها: ۱ اجرای روش‌های آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی حوضه ۲ تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها ۳ ایجاد پایگاه‌های نجات و امداد در مناطق سیل‌خیز ۴ نصب دستگاه‌های هشداردهنده سیل در مناطق سیل‌خیز می‌باشد.

توجه: ساماندهی شبکه زهکشی و مطالعات خاک‌شناسی، مربوط به مدیریت زمین لغزش می‌باشد. اصلاح بستر رودخانه‌ها و ایجاد کانال‌های انحرافی نیز مربوط به روش‌های سازه‌ای است.

۱۷۶۹. ۴ خطرات خشکسالی بیشتر از خشکی می‌باشد. به دلیل اینکه پوشش گیاهی یا زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب‌وهوای آن سازگار شده است و وقتی بارش منطقه از میانگین کمتر می‌شود موجودات زنده نمی‌توانند با شرایط جدید سازگار شوند.

نکته: قحطی و گرسنگی از مهم‌ترین پیامدهای خشکسالی می‌باشند.

آزمون اول

سه کتاب

۱۷۷۰. ۳ دو توده کوهستانی سهند و سبلان در منطقه کوهستانی آذربایجان به همراه قله دماوند در منطقه کوهستانی البرز بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی شکل گرفته‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ منطقه کوهستانی تالش دارای جهت شمالی - جنوبی می‌باشد. جهت کوهستان البرز نیز غربی - شرقی است. ۲ هر دو منطقه کوهستانی خراسان و آذربایجان در مرزهای کشور ایران قرار گرفته‌اند. ۴ منطقه کوهستانی خراسان به شکل موازی و منظم در شمال شرقی ایران قرار گرفته است.

۱۷۷۱. ۲ از ویژگی‌های آب‌وهوای معتدل خزری می‌توان به اعتدال دما در طول سال اشاره کرد که آب‌وهوای گرم و شرجی هم در طول سال دارای میانگین دمای بالای سالیانه می‌باشد، پس هر دو دارای اعتدال دما در طول سال می‌باشند.

نکته: در آب‌وهوای گرم و خشک، اختلاف دما در طول شبانه‌روز بسیار زیاد می‌باشد.

۱۷۷۲. ۴ پاسخ صحیح موارد سؤال به شرح زیر می‌باشد:

الف منشأ توده هوای سودانی: دریای سرخ (ردگزینه‌های ۲ و ۳)

ب توده هوای مرطوب موسمی در دوره گرم سال (تابستان) وارد کشور می‌شود.

ج توده هوای سرد و خشک سیبری باعث سردی و خشکی هوا در ماه‌های سرد سال و بارش در سواحل دریای خزر می‌شود.

د منشأ توده هوای مرطوب غربی: اقیانوس اطلس و دریای مدیترانه (ردگزینه ۱)

۱۷۸۶. ۱ **کد پاسخ تصویری** ۷۰۰۰۰۴۳۶ به‌طور کلی علل ایجاد بیابان‌ها به دو صورت استقرار مرکز پرفشار و دوری از منابع رطوبت می‌باشد که در مورد اول در نواحی پرفشار، فرونشینی هوا مانع صعود هوا و در نتیجه بارش می‌باشد، در مناطق پرفشار مولکول‌های هوا به هم نزدیک می‌شوند و تعداد آن‌ها در واحد حجم بیشتر می‌شود و سنگین می‌شود و سمت زمین فرود می‌آید. از جمله بیابان‌هایی که به‌صورت استقرار مرکز پرفشار تشکیل شده‌اند بیابان آتاکاما و نامیب می‌باشد.

۱۷۸۷. ۴ مورد «الف» و «ب» به ترتیب اشاره به بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی) و همرفتی دارند که در بارندگی جبهه‌ای توده‌های سرد و گرم به هم برخورد می‌کنند و توده‌های سرد به زیر توده‌های گرم می‌رود و در صورت وجود رطوبت، بارندگی شکل می‌گیرد.

نکته: بارش‌های بهاری اغلب از نوع بارندگی همرفتی می‌باشند.

۱۷۸۸. ۱ **کد پاسخ تصویری** ۷۰۰۰۰۴۳۷ اگر رود مرز دو کشور باشد، برای مرزبندی از دوروش خط منصف و خط تالوگ استفاده می‌شود. خط منصف خطی است که از وسط رودخانه می‌گذرد و فاصله مرز از هر دو ساحل به یک اندازه می‌باشد و در خط تالوگ عمیق‌ترین نقاط بستر رودها به هم متصل می‌شود و هر دو طرف امکان تردد و کشتیرانی را دارند.

مرز روخانه‌ای اروندرود میان دو کشور ایران و عراق به‌صورت خط تالوگ می‌باشد.

۱۷۸۹. ۱ **بررسی موارد:** الف در سال ۱۹۴۵ کشورهای آمریکا و شوروی توافق کردند، مرز دو کشور کره شمالی و جنوبی بر مدار ۳۸ درجه ترسیم شود و مردمانی با یک فرهنگ با اجبار از هم جدا شدند. ب معیارهای تقسیم‌بندی زیست‌بوم‌های وایتکر دما و بارش می‌باشند. ج شغل تجارت از نوع شغل‌هایی می‌باشد که مربوط به خدمات است، پس از نوع سوم فعالیت‌های اقتصادی می‌باشد و شغل جنگل‌داری از نوع شغل‌های فعالیت نوع اول اقتصادی می‌باشد. د کشور انگلستان بر اساس الگوی مدیریت سیاسی ناحیه‌ای (ترکیبی) اداره می‌شود.

۱۷۹۰. ۱ **کد پاسخ تصویری** ۷۰۰۰۰۴۳۸ به‌طور کلی در سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا، در قاعده هرم و ردیف‌های پایین، سکونتگاه‌هایی با کمترین میزان جمعیت قرار می‌گیرند و به تبع آن هرچه به سمت رأس هرم برویم میزان جمعیت سکونتگاه‌ها افزایش پیدا می‌کند. علاوه بر آن شهرهایی که به قاعده هرم نزدیک‌تر می‌باشند خدمات کمتری دریافت می‌کنند و اگر به سمت رأس هرم حرکت کنیم تعداد و تنوع خدمات افزایش پیدا می‌کند.

۱۷۹۱. ۲ حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی هر دو از پدیده‌هایی هستند که در اثر اسکان غیررسمی می‌باشد و به علت گرانی مسکن، فقر، مهاجرت و... شکل می‌گیرند با این تفاوت که در حاشیه‌نشینی مهاجرین در اطراف شهرها به اسکان موقت و دور از مرکز مشغول می‌شوند اما زاغه‌نشینی علاوه بر حاشیه شهرها ممکن است که در مرکز شهرها و نقاط مختلف آن شکل بگیرد.

۱۷۹۲. ۳ بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۸ با هدف تأمین مسکن محرومان به ویژه روستاییان تشکیل شد. تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی از وظایف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی می‌باشد.

در طرح‌های هادی روستایی کاربری اراضی روستاها شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه می‌شود. با هدف بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها علاوه بر آن در سال ۱۳۵۸ نهاد دیگری به نام جهاد سازندگی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبستگی کشاورزی تشکیل شد.

توجه: هر دو نهاد بنیاد مسکن و جهاد سازندگی در سال ۱۳۵۸ برای توسعه روستاها تشکیل شدند اما در وظایف تفاوت جزئی با هم دارند.

۱۷۸۰. ۳ **کد پاسخ تصویری** ۷۰۰۰۰۴۳۴ به‌طور کلی ویژگی‌های طبیعی حوضه رودها در میزان احتمال سیل‌خیزی آن‌ها تأثیرگذار می‌باشد. حوضه‌های آبخیز به سه دسته گرد، دراز و پهن تقسیم می‌شوند، هرچه شکل حوضه آبخیز گردتر باشد مدت زمان کمتری صرف خارج شدن آب می‌شود و احتمال سیل بیشتر می‌شود و برعکس در حوضه‌های آبخیز دراز و کشیده به دلیل اینکه زمان طولانی‌تری صرف می‌شود، احتمال سیل پایین می‌آید. علاوه بر آن شیب آن هم در احتمال سیل‌خیزی تأثیرگذار می‌باشد و هرچه شیب حوضه آبخیز بیشتر باشد، احتمال سیل بالا می‌رود.

۱۷۸۱. ۲ به‌طور کلی روش‌های مدیریت پیش از وقوع سیل به دو شکل سازه‌ای و غیرسازه‌ای می‌باشد که در روش‌های سازه‌ای با به‌کارگیری روش‌های مهندسی و احداث سازه‌های مناسب نسبت به هدایت، انحراف یا مهار سیل اقدام می‌شود. از جمله این روش‌ها می‌توان به احداث سدهای ذخیره‌سازی و سدهای تنظیمی و ایجاد کانال‌های انحرافی و اصلاح بستر رودخانه‌ها اشاره کرد و روش‌های غیرسازه‌ای علاوه بر اینکه تأثیرات نامطلوب کمتری بر محیط زیست دارند، در درازمدت مفیدتر و بسیار کم‌هزینه‌تر می‌باشد. از جمله این روش‌ها می‌توان به ایجاد پایگاه‌های امداد و نجات و دستگاه‌های هشداردهنده و اجرای روش‌های آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی اشاره کرد.

سه کتاب آزمون دوم

۱۷۸۲. ۱ تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر (علت وقوع پدیده - سؤال چرا) و در ادامه قطع درختان، از بین رفتن دریاچه‌ها و... (سیر تکوینی پدیده - سؤال چطور)، بی‌توجهی به تثبیت خاک (روابط متقابل انسان و محیط - سؤال چه کسانی)، بحران ریزگردها (ماهیت پدیده - سؤال چه چیزی)، کشورهای جنوب غربی آسیا (مکان پدیده - سؤال کجا)، فصل‌های مختلف سال (زمان پدیده - سؤال چه موقع)

توجه: این سؤال از مثال کتاب درسی مطرح شده است، پس به‌خوبی روی مثال‌های کتاب تسلط داشته باشید.

۱۷۸۳. ۴ مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران، توده هوای مرطوب غربی می‌باشد که در دوره سرد سال رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را به داخل ایران می‌آورد و موجب برف و باران می‌شود. سایر گزینه‌ها به ترتیب به توده هوای سودانی، مرطوب موسمی و سرد و خشک سیبری اشاره دارد.

۱۷۸۴. ۳ **کد پاسخ تصویری** ۷۰۰۰۰۴۳۵ در دوره ساسانیان کشور به ترتیب به سرزمین، خوره، تسوگ یا تسوج و رستاک تقسیم شده بود که هر کدام از آن‌ها معادل‌هایی در تقسیم‌بندی فعلی کشور دارند که به شرح زیر می‌باشد:

دوره ساسانی	دوره فعلی
سرزمین	ایالت
خوره	استان
تسوگ	شهرستان
رستاک	دهستان

۱۷۸۵. ۳ صنایع پتروشیمی از جمله صنایع مهم کشور به حساب می‌آیند و بعد از نفت و گاز بزرگ‌ترین بخش صنعتی ایران به شمار می‌روند.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ کشور ایران متأسفانه از نظر صنایع خودروسازی همچون صنایع دفاعی پیشرفت‌هایی نداشته است. ۲ رشد و توسعه صنایع دفاعی وابسته به فعالیت نوع دوم (صنعت) و چهارم (فناوری اطلاعات) می‌باشد. ۴ برعکس، صنایع خودروسازی از نظر زیرساخت و پیشرفت وابسته به صنایع پتروشیمی می‌باشد.

توجه: گنبد نمکی را با پدیده گل فشان که در کوه‌های شرق و جنوب شرق است، قاطی نکنید.

۱۸۰۸. ۲ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۴۶ در ماه‌های سرد سال، هوای سرد و سنگین در مجاورت زمین ساکن است و لایه هوای گرمی در بالای آن قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی، حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد و موجب افزایش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی می‌شود.

نکته: در حالت عادی در لایه اولیه جو (اتمسفر) با افزایش ارتفاع از سطح زمین دمای هوا کاهش می‌یابد: از این رو در شرایط عادی، هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و به راحتی می‌تواند به سمت بالا صعود کند و جابه‌جا بشود.

۱۸۰۹. ۳ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۴۷ در ایران امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه گرمسیری و گرمسیری وجود دارد (ج) و این امر ناشی از موقعیت مطلق ایران است که در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه نیمکره شمالی قرار دارد (الف) که این مسئله موجب اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران شده است.

برای اینکه کشور ما در بخش باغداری بتواند اقلام تولیدی خود را صادر و سالانه ارز فراوانی را وارد کشور کند (د) می‌بایستی راه‌ها و نیز وسایل حمل‌ونقل کافی برای اتصال بین نواحی و تبادل کالاها فراهم گردد. (ب)

۱۸۱۰. ۴ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۴۸ نواحی تنها تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها با محیط طبیعی نیست، بلکه تصمیم‌گیری حکومت‌ها، به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارد (ج) معایر است با این مطلب که پیروان یک دین با توجه به باورها و اعتقادات خود، چشم‌اندازهای خاصی را در قالب معماری و ایجاد مکان‌های مقدس، به وجود می‌آورند (الف) اما با این مطلب که دولت میانمار، مسلمانان را شهروند این کشور نمی‌داند و به همین دلیل ساخت مسجد در این کشور را ممنوع اعلام کرده است (ب) مطابقت دارد.

همچنین این مطلب که انسان‌ها در محیط‌های طبیعی، تغییراتی را به وجود می‌آورند و در نتیجه نواحی مختلفی را ایجاد می‌کنند یا آن‌ها را تغییر می‌دهند (د) با این مطلب که پیروان یک دین با توجه به باورها و اعتقادات خود، چشم‌اندازهای خاصی را در قالب معماری و ایجاد مکان‌های مقدس، به وجود می‌آورند (الف) مطابقت دارد، اما با این مطلب که دولت میانمار، مسلمانان را شهروند این کشور نمی‌داند و به همین دلیل ساخت مسجد در این کشور را ممنوع اعلام کرده است (ب)، مغایرت دارد.

۱۸۱۱. ۲ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۴۹ تلماسه‌ها می‌توانند طی یک سال ۱۰ تا ۲۰ متر حرکت کنند. با وزش باد، ماسه‌های دامنه رو به باد به طرف بالا رانده شده و پس از رسیدن به قله، در دامنه پستی فرود می‌آیند و همان‌جا تابش می‌شوند.

۱۸۱۲. ۱ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۵۰ اگر ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد، موازنه منفی است که به آن کسری تجاری می‌گویند و برای اقتصاد کشور نامطلوب است. (الف) معمولاً کشورها برای اینکه تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند و به رونق اقتصادی دست یابند، کارهایی انجام می‌دهند.

برخی از این کارها عبارت‌اند از: وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای و ایجاد مناطق آزاد تجاری

۱۸۰۳. ۳ شکل سؤال نشان‌دهنده پدیده آمایش سرزمین می‌باشد که دارای سه رکن انسان، فضای جغرافیایی و فعالیت است. آمایش سرزمین یعنی سامان دادن و نظم بخشیدن به فضای جغرافیایی و توزیع متوازن و منطقی جمعیت و امکانات. یکی از بخش‌های آمایش سرزمین توجه به عدالت در توسعه می‌باشد که در آن باید بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار شود.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ مربوط به پدیده پایداری شهر می‌باشد.

۲ و ۴ اشاره به پایداری روستاها دارند.

۱۸۰۴. ۲ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۴۷ **بررسی موارد:** الف ساعت طلوع و غروب و اوقات شرعی مربوط به ساعت محلی یا واقعی یک منطقه است و اوقات شرعی یک منطقه براساس ساعت محلی آن تنظیم می‌شود و ساعت محلی هر منطقه با منطقه دیگر متفاوت می‌باشد. ب کشورها برای جلوگیری از اختلالات ناشی از زمان در برنامه حرکت وسایل حمل‌ونقل و فعالیت‌های اقتصادی به جای ساعت واقعی از ساعت رسمی یا استاندارد استفاده می‌کنند. در ساعت رسمی تمامی شهرها و مناطقی که داخل یک نصف‌النهار باشند، ساعت یکسانی دارند.

۱۸۰۵. ۳ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۴۳ کمربند کوهستانی آلپ-هیمالیا جایی است که پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ پوسته کف اقیانوس آرام نقشی در تشکیل کمربند آلپ - هیمالیا ندارد. ۲ هر دو کمربند اطراف اقیانوس آرام و آلپ - هیمالیا در اثر همگرایی پوسته‌ها تشکیل شده است. ۴ کمربند میانی اقیانوس اطلس در اثر واگرایی پوسته بستر اقیانوس اطلس شکل گرفته است.

کنکور ۱۴۰۴ آزمون کنکور

۱۸۰۶. ۳ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۴۴ - میزان تغییرات جمعیت، در شهر کرج، با استفاده از روش‌های آماری، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت (الف) مربوط به مرحله چهارم پژوهش یعنی پردازش اطلاعات می‌باشد.

- پژوهشگر به سالنامه آماری یک دهه، مراجعه نموده و روند تغییرات جمعیتی شهر کرج را بررسی کرده است (ب) مربوط به مرحله سوم پژوهش یعنی جمع‌آوری اطلاعات می‌باشد: بنابراین هر دو اقدام پس از تدوین فرضیه (مرحله دوم) و پیش از تأیید یا رد آن (مرحله پنجم) انجام می‌شود و پژوهشگر ممکن است علاوه بر مورد «ب» (جمع‌آوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای)، ابزارهای سنجش خود را به مکان مورد نظر ببرد. (جمع‌آوری اطلاعات به صورت میدانی)

نکته: مراحل پژوهش در جغرافیا:

- ۱ طرح سؤال و بیان مسئله
- ۲ تدوین فرضیه
- ۳ جمع‌آوری اطلاعات
- ۴ پردازش اطلاعات
- ۵ نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

۱۸۰۷. ۱ **کد پاسخ تصویری** ۰۴۱۰۰۴۴۵ گنبد نمکی، تسودهای از نمک است که به شکل تقریباً گنبدی بر اثر عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بالا می‌آید.

نکته: یکی از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته‌کوه زاگرس، گنبد‌های نمکی است.

توجه: اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد، موازنه تجاری مثبت است و آن کشور می‌تواند از راه سودی که به دست می‌آورد، استانداردهای زندگی و رفاه را در کشور خود بهبود بخشد. (ب)

۱۸۱۳. ۴ **کد پاسخ تصویری ۰۴۱۰۴۵۱** سرزمینی با نواحی هموار (ه) قابلیت توسعه راه‌ها را دارد و نواحی کوهستانی (الف) قابلیت دفاعی بیشتری دارند. وسعت زیاد سرزمینی (ب)، شکل سیاسی فشرده یا جمع‌وجور (ج) و جمعیت فعال زیاد (د) هم از نظر افزایش قابلیت دفاعی و هم از نظر قابلیت توسعه راه‌ها شرایط بهتری دارند.

۱۸۱۴. ۴ **کد پاسخ تصویری ۰۴۱۰۴۵۲** میزان رشد سالیانه شهرنشینی در کشورهای توسعه‌یافته ۰/۴ درصد است و در این مناطق مهاجرت تدریجی و طولانی‌مدت بوده و طی ده‌ها سال همگام با تحولات صنعتی شدن صورت گرفته است، اما در کشورهای آسیایی و آفریقایی، این رشد به ۱/۵ درصد در سال می‌رسد و رشد شهرنشینی در این نواحی طی دوره‌های زمانی کوتاه‌تر و سریع‌تر از رشد صنعتی رخ داد.

۱۸۱۵. ۱ **کد پاسخ تصویری ۰۴۱۰۴۵۳** در مدیریت و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل لازم است، کالاهایی مانند دارو و مواد غذایی (الف) با استفاده از حمل‌ونقل هوایی (د) و با ناحیه‌ای با آستانه جمعیتی نفوذ بالا (ه) همراه بوده و کالاهایی مانند زغال‌سنگ و آهن (ب) با استفاده از حمل‌ونقل دریایی (ج) صورت بگیرد.

۱۸۱۶. ۳ **کد پاسخ تصویری ۰۴۱۰۴۵۴** خطرات در نواحی‌ای که بارندگی نامنظم است و ممکن است در طی چند سال، هیچ بارشی صورت نگیرد (الف - خشکی) کمتر از نواحی‌ای است که میزان بارش، از حد میانگین بارندگی سالانه، کمتر ثبت می‌شود. (ب - خشکسالی) زیرا تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان با آب‌وهوای آن سازگار شده‌اند و وقتی بارش منطقه از میانگین کمتر می‌شود، موجودات زنده نمی‌توانند با شرایط جدید سازگار شوند.

نکته: خشکسالی یک دوره کم‌آبی است که طی آن یک منطقه با کمبود غیرمنتظره بارش و ذخیره آبی مواجه می‌شود. این دوره می‌تواند از چند ماه تا چند سال تداوم داشته باشد.

۱۸۱۷. ۲ **کد پاسخ تصویری ۰۴۱۰۴۵۵** ذوب تدریجی برف امکان نفوذ بیشتری را فراهم می‌کند و موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه‌ها و از بین رفتن مقاومت آن‌ها و سرانجام حرکاتشان می‌شود.

نکته: عوامل مؤثر در ایجاد زمین لغزش:

- ۱ بارش سنگین
- ۲ ذوب برف
- ۳ زمین‌لرزه
- ۴ فوران‌های آتشفشانی
- ۵ فعالیت‌های انسانی بر روی دامنه‌ها
- ۶ زیربُری رودخانه‌ها

برگ برنده جغرافیا

دهم، یازدهم و دوازدهم

بیا با بهت بگم برگ برنده چی می‌گه و تو باید چووری بخونی!

جست‌ا‌طوت هم حسن گوری که تو جغرافیا مخصوصاً نوبی شش‌ها بعدی نکته‌ها عجیب شبیه‌ن و خابنی راحت با هم قافلی می‌شن! به جابه‌جایی کوچیک به اسم مشبه یا به نکته ترکیبی... و همون به سوال طلایی در دست میره!

اما دیگه جای نگرانی نیست! نوبی پوستر برگ برنده جغرافیا نودیم همه نوبی نکته‌های مهم شش‌های پرنگر و مناهیم رو که همیشه سوال‌سازن جمع کردیم. با به خرابی ساده و گریزی دقیقاً همون چیزه که موع مرور نهایی دانشگاه می‌گشتن! -جمع‌بندی سریع بدون حاشیه و سوراخ!

-مخصوص سوالی سخت و معشومی که هیچ‌کس راحت جواب نمیده و مهم‌تر از همه این پوستر می‌تونه همون برگ برنده‌ای باشه که روز کنکور به سوال مهم رو برات ندین به به اعتبار طلایی کنه!

نکات مهم ترکیبی

دریاچه‌های داخلی	ارومیه - نام دیگر: جیجست و گودال
	زرسار - واقع در عربان
	پرشان - واقع در قنور
	مهارلو - واقع در فارس

دریاچه‌های فصلی	مسيله - واقع در قم
	شیریز - واقع در فارس
	هامون - واقع در سیستان و بلوچستان
	جلموریان - واقع در بین دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان

ناهمواری‌های منطقه آذربایجان	رشته‌کوه آرساران (فروداغ) - در شمال منطقه کوهستانی آذربایجان
	رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه - در شمال و غرب منطقه کوهستانی آذربایجان
	نودنه کوهستانی سهند - بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی
	نودنه کوهستانی سیلان - بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی

ناهمواری‌های منطقه در استان	کوه‌های شمال خراسان - به شکل منظم و موازی - شمال شرقی ایران
	رشته‌کوه هزار مسجد - از رشته‌کوه‌های میوه کوه‌های شمال خراسان
	رشته‌کوه آلاداغ - از رشته‌کوه‌های میوه کوه‌های شمال خراسان
	رشته‌کوه بینکود - از رشته‌کوه‌های میوه کوه‌های شمال خراسان در اطراف نیشابور

منابع آب	۱. قدیمی ترین قنات ایران - فاصله گناباد - خراسان رضوی
	۲. ارومیه - دریاچه دائمی - نام دیگر: جیجست و گودال
	۳. زرسار - دریاچه دائمی - واقع در عربان
	۴. پریشان - دریاچه دائمی - واقع در قنور
	۵. مهارلو - دریاچه دائمی - واقع در فارس
	۶. مسيله - دریاچه فصلی - واقع در قم
	۷. شیریز - دریاچه فصلی - واقع در فارس
	۸. هامون - دریاچه فصلی - واقع در سیستان و بلوچستان
	۹. جلموریان - دریاچه فصلی - بین دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان

دشت‌ها	۱۰. دشت مازان - واقع در فارس - ایجادشده در حد فاصل تقدیس‌ها میان نودیس‌ها
	۱۱. دشت نهاوند - واقع در استان همدان - بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش
	۱۲. ماهی‌دشت - واقع در کرمانشاه - حاصل از انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها
	۱۳. دشت لرزن - واقع در فارس - حاصل از انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها
	۱۴. دشت لوت - در نتیجه گسل خوردگی و فرسایش بخشی از پوسته زمین شکل گرفته که روی آن ناهمواری‌های جدید بر اثر فرسایش بادی ایجاد شده است

ناهمواری، کوه‌ها و رشته‌کوه‌ها	۱۵. رشته‌کوه آرساران (فروداغ) - در شمال منطقه کوهستانی آذربایجان
	۱۶. رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه - در شمال و غرب منطقه کوهستانی آذربایجان
	۱۷. نودنه کوهستانی سهند - بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی
	۱۸. نودنه کوهستانی سیلان - بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی
	۱۹. کوهستان‌های لالش - جهت شمالی - جنوبی - شیب به سمت خمر
	۲۰. منطقه کوهستانی البرز - کوه‌های البرز از شبکه متجبل شروع شده و در امتداد غربی - شرقی تا کوه‌های شادکوه در نزدیکی شاهرود و گردنه خوش بیلاقی دارند. دامنه‌های این کوه‌ها معمولاً به سمت شمال یا جنوب است.
	۲۱. شبکه متجبل - نشانه شروع کوه‌های البرز
	۲۲. شادکوه - نزدیک شاهرود
	۲۳. گردنه خوش بیلاقی - نزدیک شاهرود و شادکوه
	۲۴. رود چالوس و هزار - در دره‌های وسیع کوه‌های البرز جریان دارد.
	۲۵. قله دماوند - تشکیل به واسطه فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کواترن - در کوه‌های البرز
	۲۶. قله علم‌کوه تخت سلیمان - توجه کوهپایه‌ها را در کوه‌های البرز جذب کرده
	۲۷. کوه‌های شمال خراسان - به شکل منظم و موازی - شمال شرقی ایران
	۲۸. رشته‌کوه هزار مسجد - از رشته‌کوه‌های میوه کوه‌های شمال خراسان
	۲۹. رشته‌کوه آلاداغ - از رشته‌کوه‌های میوه کوه‌های شمال خراسان
	۳۰. رشته‌کوه بینکود - از رشته‌کوه‌های میوه کوه‌های شمال خراسان در اطراف نیشابور
	۳۱. منطقه کوهستانی غربی (از اگوس) - غربی - جنوب شرقی تا شمال شبکه هزار
	۳۲. گنبد نمکی جاشک - خورموج - استان بوشهر
	۳۳. منطقه کوهستانی مرکزی - منشأ حاصل از اتصال سه نطقه کوه‌های در خراسان رضوی - گردنه آوج در استان قزوین و قله کوه بزمان با خطه رانده در سیستان و بلوچستان
	۳۴. منطقه مکران - در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاقه جلموریان در کرمان
	۳۵. رشته‌کوه‌های پشاکوه - واقع در منطقه مکران
	۳۶. ناهمواری‌های مریخی - کوه‌های مینیاتوری - واقع در کوه‌های پشاکوه - سیستان و بلوچستان

راهنمای نقشه و جدول

ناهمواری، کوه‌ها و رشته‌کوه‌ها

منابع آب

دشت‌ها

توضیح هم شماره‌ها تو نقشه رو می‌تونی تو جدول‌های کناری ببینی

برگ برنده جغرافیا
دهم، یازدهم و دوازدهم

همیشه
خلیج فارس

